NASLOV

Tradicionalni pohod ob dnevu borca

Tudi letos bodo v radgonski občini ob dnevu borca organizirali tradicionalni pohod po občini z obiskom spominskih znamenj in osrednjo prireditvijo pri spomeniku Marije Rožman. Na pohodu bo sodelovalo 28 mladincev prostovoljcev teritorialne obrambe, predsedniki osnovnih mladinskih organizacij in člani predsedstva občinske konference ZSMS. Vseh skupaj bo okrog 50 pohodnikov, ki bodo prespali v centru za usposabljanje mladih v Spodnjih Ivanjcih, pri spomenikih pa bodo borci NOB vsakega na kratko predstavili. Zbor bo ob 8. uri v Gornji Radgoni, ob 10. uri pa bo začetek pohoda izpred osnovne šole v Apačah, kjer bodo tudi prevzeli zastavo, poimenovano po Mariji Rožman. b. p.

Leto XXXVII
Št. 26
Murska Sobota
3. julij 1986
CENA 120 DIN

VESTNIK

Dan borcev — 4. julij

praznujemo kot vsedržavni praznik jugoslovanskih narodov in narodnosti. Praznik, ki nas spominja na usodne in pomembne trenutke v letu 1941, ko je KPJ 4. julija z znanim razglasom pozvala jugoslovanske narode v oborožen osvobodilni boj. KPJ je od vsega začetka svojega obstoja prešla težke preizkušnje. Med najhujšim terorjem in zatiranjem so jekleneli njeni člani in ostali zvesti svojemu ljudstvu, svojemu delavskemu razredu. Zato okupacija nemškega fašizma na Jugoslavijo v aprilu 1941 jugoslovanskih komunistov ni presenetila. Nasprotno, že od leta 1937. je KPJ, ko je prevzel vodstvo tov. Tito, usmerila svojo dejavnost na priprave vsega ljudstva, da bi, ko bodo zato dozorele možnosti, povedla to ljudstvo v boj za svobodo, za socialne in nacionalne pravice delavskega razreda, v socialistično revolucijo. Praznik 4. julij nas spominja na čas, ko je bil nemški fašizem na vrhuncu svoje moči, ko je imel okupiran pretežni del Evrope in ko je 22. junija začel svoj uničujoči pohod na prvo deželo socializma — Sovjetsko zvezo. In prav v tem času je KPJ ocenila, da je napočil čas za vsesplošen oborožen boj proti okupatorju in vsem domačim izdajalcem, za odpravo preživelega buržoaznega družbenega reda, za novo socialistično družbeno ureditev. Razglasu CK KPJ 4. julija so sledile vstaje 7. julija v Srbiji, 13. julija v Črni gori, 22. julija v Sloveniji, 27. julija v BiH in Hrvaški itd. Dolg in težak je bil štiriletni partizanski boj, ki so ga bili naši narodi za svojo svobodo v okoliščinah, ki jih do tedaj zgodovina ni poznala. Bitke na Neretvi, Sutjeski, Igmanski marš, pohod 14. divizije na Slovenskem in še vrsta drugih bitk so herojstva, ki bodo večno ostala zapisana v zgodovini jugoslovanskih narodov. Ob letošnjem borčevskem prazniku živimo že enainštirideseto leto v svobodi in miru. Po tolikih letih spomini kaj radi tonejo v pozabo, še huje pa je, da ponekod skušajo omalovaževati veličino našega boja in izkrivljati njeno bistvo in vsebino. Borci se zavedamo, da sedanji razvoj in življenje zahteva vedno nove družbene opredelitve in spremembe in odpravlja tisto, kar je zastarelo in preživelo. Zato mladi generaciji in mladini ne moremo vsiljevati, kar ni pomembno za sedanje in prihodnje generacije. Želimo pa, da se primerno ceni tiste pridobitve iz NOB, ki so nam potrebne danes in v prihodnje.

To so bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, neizmerno tovarištvo, skromnost, hrabrost, požrtvovalnost, solidarnost in predanost socializmu, ki so dajale partizanskim borcem moč v najtežjih trenutkih, zato smo težave premagovali in zmagali. Tudi za gospodarske težave, s katerimi se ubadamo v naši družbi danes, smo borci prepričani, da jih bomo premagali, ne da bi kakorkoli okrnili našo svobodo in neodvisnost, ki smo jo predrago plačali.

Štefan Šabjan
predsednik OO ZZB

OTVORITEV MDA GORIČKO 86

Odločni NE nacionalizmu

Pred osnovno šolo v Gornjih Petrovcih so v nedeljo slovesno odprli zvezno mladinsko delovno akcijo Goričko 86. V Prekmurje so prispeli mladi iz petih jugoslovanskih mest: Bosanske Dubice, Mladenovca, Sremskih Karlovcev, Titove Mitrovice in Slovenj Gradca, sodeluje pa še brigada Rdečega križa. Z veseljem lahko ugotovimo, da se kriza, ki je v osemdesetih letih zajela prostovoljno mladinsko delo, na Goričkem ne pozna. Brigade so namreč popolne, kar pomeni, da štejejo okrog 40 brigadirjev. Tako bo v prvi izmeni v naselju (letos je, kot že nekaj let nazaj, v petrovski osnovni šoli) čez 210 mladih.

Na otvoritveni slovesnosti sta sodelovala otroški pevski zbor druge osnovne šole iz Murske Sobote z recitatorji in zabavnoglasbena skupina. Slavnostni govornik je bil predsednik izvršnega odbora skupščine akcije, Silvo Podlesek. Njegove besede so bile jasne in jedrnate, spregovoril pa je predvsem o dveh osnovnih funkcijah mladinskih delovnih akcij: gospodarski koristnosti in zbliževanju med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi. Predvsem slednjemu je namenil veliko pozornosti, saj so tovrstne manifestacije priložnost za preraščanje nacionalizmov vseh vrst. Brigadirje in vse udeležence — med drugimi so bili na slovesnosti predstavniki družbenopolitičnih organizacij in sekretar slovenske mladine Tone Anderlič — je nato pozdravil predstavnik krajevne skupnosti. Ob koncu slovesnosti je akcijo tudi uradno odprl Nace Krivec, član republiške konference ZSMS.

Brigadirji so medtem že začeli s prostovoljnim delom na goričkih cestah. Začetek je obetaven in kaže, da bo Goričko 86 tudi letos uspešno druženje mladih — tako v gospodarskem kot političnem smislu.

Bojan Peček

ZAVEZNIŠTVO

Več vrst ga je, različnih vsebin, oblik in ciljev. Nedavno sklenjen kongresni partijski shod v Beogradu — zadnji iz letošnje plejade — ga je ponudil s poudarki, kot so: enotnost v različnosti, opiranje na lastne sile, odprtost za sodobne, napredne zamisli. Zavezništvo torej, ki bi mu v naši lokalni (regionalni) skupnosti morali dati prilagodljivo obliko, razpoznavno vsebino in smiseln cilj, če naj preraščamo, kar se nam objektivno in subjektivno »vsiljuje«.

Gotovo so tačas v ospredju razvojna razpotja in iskanja najzanesljivejše smeri, poti, ki naj jih ubiramo v gospodarstvu pokrajine ob Muri, da bi bilo zdravo, prodorno, uspešno. Naš nesporni zaveznik pri tem bi morala biti veliko večja odprtost do slovenskega, jugoslovanskega ali kar evropskega in svetovnega prostora, če nam seveda nista bolj pogodu provincializem in zaplotništvo.

Pod težo kriznih razmer se nam kot blažilec in drugi zaveznik kaže preudarnejša organiziranost, posebej na življenjskih točkah in področjih, kakršna nedvomno so kmetijstvo, industrija, drobno gospodarstvo. Če bi tod zmogli bistvenejše premike in prodore, bi velika beseda o opiranju na lastne sile tudi v resnici »meso postala«.

Dva zaveznika torej, ki pa ju brez tretjega skorajda ne more biti; namreč brez tega, da bi docela odprli pot ustvarjalnosti delavcev v najširšem smislu. Že nekaj časa se javno in odprto govori o vsakovrstnih blokadah strokovnjakov, brez katerih si — verjetno je to na dlani — razvoja ni mogoče zamišljati. Koliko je takih primerov v štirih pomurskih občinah, verjetno nihče ne more dognati, vseeno pa se zdi, da so v tej zvezi v najmanj hvaležnem položaju mlajši, strokovno podkovani ljudje. Prav v mladini z vsemi njenimi »muhami« in delu delavstva bi morali v prihodnje pogumneje iskati zaveznike in zavezništvo. Če bomo pristajali na status quo, se še dolgo ne bo nič zgodilo.

Branko Žunec

Po 13. kongresu ZKJ

UDARNO JEDRO

Zdaj štejejo samo še dejanja, pri čemer je klic po enotnosti resno svarilo za prepričljivejše spreminjanje razmer. Tako bi mogli strniti eno bistvenih sporočil v soboto končanega 13. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije v kongresnem središču Sava v Beogradu. Štiri dni je okrog 1700 udeležencev razčlenjevalo in tehtalo razmere v minuli in zdajšnji ter predvidevanja za prihodnjo stvarnost države z 2,2-milijonsko armado partijskega članstva. Da je najvišje zasedanje jugoslovanskih komunistov uspešno opravilo poslanstvo, so prispevali tudi pomurski komunisti z delegati Gezo Bačičem, sekretarjem republiške konference socialistične zveze, Jožetom Vidovičem iz Ljutomera, Rudolfom Leinerjem iz Lendave in dr. Anico Gregorc-Kastelic iz Murske Sobote.

»Ali imamo takšno SZDL, kot jo je opredelil Kardelj — vseljudski parlament, ki stalno zaseda? Z odgovorom ne moremo biti zadovoljni. Lahko se zamislimo ob izkušnji iz nekaterih krajevnih skupnosti, kjer ljudje več ne hodijo na sestanke, na delovne akcije pa prihajajo. Združuje jih konkreten interes, in to je lahko vodilo tudi za ZK, da mora v Socialistični zvezi nastopati kot njeno udarno jedro, ne pa kot sila, ki deluje od zunaj in poveljuje,« je v komisiji za politični sistem naglasil Geza Bačič.

Po tem ko je v pisno oddani razpravi Pozitivne izkušnje pri organiziranju individualnega sektorja v kmetijstvu Jože Vidovič naštel bolj ali manj že znane posebnosti, ki zlasti omejujejo in opredeljujejo položaj kmetijstva, se je ustavil pri rezervah: »Največje rezerve so na področju zasebnega sektorja, na katerem bi lahko več naredili v dosedanjem sistemu kmetijskogospodarskih rešitev. Zaskrbljuje podatek iz statističnega prikaza, da se povprečna stopnja rasti proizvodnje v zasebnem sektorju v Jugoslaviji iz leta v leto zmanjšuje in je bila v letih 1981—84 le 0,9-odstotna, medtem ko je v družbenem sektorju v istem obdobju 5,9-odstotna. V Sloveniji smo po letu 1970, ko smo zadružništvu dali nov pomen, dosegli pomembne rezultate. Sem z območja, kjer je tako kot drugje v Sloveniji še vedno 85 odstotkov zemlje v zasebni lasti. Vendar pri nas ni več zasebnega sektorja v klasičnem smislu, saj je večina proizvodnje načrtovana, odkup in plasman pa se višata po vnaprej dogovorjenih cenah. Večina kmetov je vključena v kmetijske zadruge. Lahko ugotovimo, da ima 90 odstotkov tržne proizvodnje v reprodukcijski verigi zagotovljen plasman. Na našem območju se še ni zgodilo, da bi zadruga pustila kmeta samega. Probleme smo reševali skupaj — kmetijska zadruga in prehrambena industrija,« je v komisiji za družbenogospodarske odnose v pisni razpravi, ki je ostala v Beogradu, menil Jože Vidovič.

Rudolf Leiner in dr. Anica Gregorc-Kastelic na zveznem partijskem shodu zavoljo številnih drugih razpravljalcev nista imela možnosti, da bi nastopila. Ostaja pa sporočilo — ZDAJ TOREJ NA DELO!

B. Žunec

— Ob 27. juniju — dnevu samoupravljalcev

Predvsem racionalizirati odločanje delavcev

27. junij 1950 bo ostal za vedno zapisan v zgodovini naših narodov kot dan, ki je prinesel eno izmed temeljnih pridobitev našega socialističnega razvoja, uzakonitev rasti socialistične demokracije z razvojem vsestranske samouprave. 27. junija pa se je s sprejetjem zakona o delavskih svetih začelo uresničevati dotlej le akcijsko geslo Tovarne delavcem, zemljo kmetom. Hiter razvoj naše družbe je potrdil pravilnost poti o uvajanju samoupravljanja na vseh ravneh. Razvoj pa je narekoval tudi številne spremembe v praksi. V ta okvir sodijo tudi najnovejše predvidene spremembe zakona o združenem delu, o čemer je klub samoupravljalcev v Murski Soboti skupno z občinskim svetom Zveze sindikatov pripravil zanimiv pogovor. Udeležili so se ga predsedniki delavskih svetov, konferenc OO ZSS, vodje splošnih služb in sekretarji delovnih organizacij kakor tudi člani predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov in drugih družbenopolitičnih organizacij.

Uvodno predavanje je imela magistra prava Etelka Korpič-Horvat, ki je opozorila, da so spremembe zakona o združenem delu znane le v določenih krogih, zunaj združenega dela. Zato še vedno niso dovolj seznanjeni z že drugimi tezami sprememb, čeprav bi morali po njenem mnenju izhajati ravno iz konkretne prakse združenega dela. Ker naj bi letošnjega novembra v zvezni skupščini sprejeli spremembe zakona o združenem delu, je izrazila bojazen, da nas ne bo čas zopet prehitel. Ob tem je treba povedati, da se spremembe nanašajo skoraj na vsak tretji člen ZZD, zato naj bi napisali celo novo besedilo. Res pa je, da niso predvidene kake večje bistvene spremembe, ampak naj bi dosegli večjo racionalizacijo zadev, zlasti pri razporejanju dohodka, čistega dohodka in osebnih dohodkov.

V praksi naj bi se uveljavilo načelo: za enako delo enako plačilo. To pomeni, da bi osebne dohodke po tem predlogu izplačevali kot akontacijo, šele nato pa bi prišteli tudi uspešnost delovne organizacije, s čimer želijo uveljaviti rezultate vsakega delavca posebej. Tako bi znova, kot nekoč, dobili razrede, v katere bi razvrščali določene profile poklicev. V spremembah zakona o združenem delu je dan večji poudarek tudi delovnim in sestavljenim organizacijam, pri čemer pa oblike organiziranja ostajajo enake. V 243. členu ZZD pa je sprememba, po kateri bi v pravnem prometu navzven nastopala celotna delovna organizacija, ne pa temeljna organizacija, kot je bilo doslej. To velja tudi za oblikovanje cen. Po novem bi imela žiroračun le delovna organizacija, tozdi pa samo interne račune.

Zanimivo je, da ni več predvidena kategorija zajamčenega osebnega dohodka, dohodkovni odnosi pa ostanejo enaki kot prej.

Marsikdo bo gotovo upri pogled v tisti del sprememb ZZD, ki govori o delovnih razmerjih. Tam je namreč predvideno 40 namesto sedanjih 42 ur delovnega tedna, za težje delovne razmere pa celo 36 ur. Poleg tega se skrajšujejo roki za uveljavljanje pravic delavcev pred sodišči.

Značilna je pripomba družbenega pravobranilca samoupravljanja Franca Kolariča, ki meni, da je premalo upoštevana stroka in to, kar se dejansko dogaja v praksi združenega dela. Predvsem pa bo treba racionalizirati odločanje delavcev — je eden poglavitnih sklepov okrogle mize soboškega kluba samoupravljalcev.

Milan Jerše

MORAVSKA NOČ 5. JULIJA!

— Začetek že ob desetih dopoldne — Teniški turnir — Tekmovanje z diatonično harmoniko — Nastopajo narodnozabavni ansambel Marela, Rokeri s Moravu, humorist Šimek-Šfraufciger — Vol na žaru in druge dobrote.

GORNJA RADGONA — MLADENOVAC

Tudi letos pestro sodelovanje

Radgonska občina že vrsto let sodeluje s pobrateno občino Mladenovac, ki je hkrati pobratena tudi z občino Gnjilane, tako da sodelujejo Radgončani še s to občino na drugem koncu Jugoslavije.

Najpogostejši, predvsem pa najtesnejši so stiki med šolami v obeh občinah, saj si učenci izmenjujejo likovna in pisna dela ter pripravljajo skupne razstave. Vrstniki iz Mladenovca se skupaj z radgonskimi pionirji udeležujejo sklepne prireditve kurirčkove pošte in zbora slovenskih pionirjev, Radgončani pa se udeležujejo skupaj z vrstniki iz Mladenovca Zgodovinske ure v Kragujevcu. Prav tako pa dobro sodelujejo tudi pedagoški delavci.

Do sedaj so sodelovali tudi likovniki in prirejali skupne razstave, vendar je razdalja med mestoma prevelika, zato imajo težave s prevozom likovnih izdelkov. Prav tako ne morejo razviti množičnejšega športnega sodelovanja, saj bi bili stroški preveliki, zato sodelujejo in tekmujejo le strelci in šahisti. Želja članov koordinacijskega odbora za sodelovanje z drugimi občinami in pobrateno občino Mladenovac pri občinski konferenci SZDL Gornja Radgona pa je, da bi stike razširili tudi na gospodarstvo.

Zaenkrat jih imajo le Mercator Sloga in Keramika ter kmetijski zadrugi iz obeh občin, prav pa bi bilo, da bi našle skupne interese še druge organizacije združenega dela. To sodelovanje med občinama je preraslo tudi na krajevne skupnosti, tako da večina radgonskih krajevnih skupnosti vabi na svoje praznike delegacije iz mladenovške občine.

Folkloristi iz Mladenovca bodo sodelovali tudi pri snemanju televizijske oddaje o Gornji Radgoni in avstrijski Radgoni septembra 1986. leta.

Bernarda Peček

Južne Korejke proti nasilju v zaporih. Ti protesti so povezani s splošnim nezaupanjem ljudstva v predsednika Čan Du Hvana, za katerega trdijo, da bo moral pobegniti, podobno kot filipinski diktator Marcos.

Po obračunu — delo

Po štirih dneh se je v soboto v Beogradu končal 13. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. V razpravi v šestih kongresnih komisijah je sodelovalo 667 delegatov in gostov. Osnovno sporočilo kongresa je: članstvo ZKJ mora skupaj z vsemi naprednimi silami v družbi storiti vse, da se bomo izkopali iz krize. »Najprej se moramo lotiti tistih problemov, katerih rešitev nas bo čimbolj zanesljivo izvlekla iz sedanjih družbenih težav,« je v sklepni besedi ob sprejetju devetih resolucij dejal Milan Kučan.

Besed je bilo v štirih dneh dovolj, sedaj je na vrsti delo. Novi predsednik predsedstva ZKJ Milanko Renovica je v svoji sklepni besedi ob koncu kongresa posebej poudaril kongresno zahtevo, da je treba dosledno uresničevati strategijo intenzivnega gospodarjenja, sprejeto z dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije in kongresnimi resolucijami. Prednost pri tem imajo naslednje naloge: nadaljnji razvoj socialističnega samoupravljanja; krepitev samoupravnega položaja delovnega človeka; povečati proizvodnjo, izvoz in zaposlovanje; učinkovitejše izkoriščanje družbenih sredstev iz vseh proizvodnih dejavnikov; večje upoštevanje delovanja ekonomskih zakonitosti, odprava administriranja pri urejanju produkcijskih tokov.

Trinajsti kongres je z demokratičnim in odkritim dialogom jasno pokazal, da imamo dovolj moči, znanja in izkušenj za hitrejše širjenje samoupravljanja, je poudaril Renovica. Delavski razred ne pričakuje čudežev od svoje avantgarde, od zveze komunistov. Zaveda se težavnega položaja in je pripravljen na dolgotrajne spopade, odrekanja in vse skušnjave, ki ga čakajo pri iskanju rešitve iz krizeje dejal Renovica.

Za 20 odstotkov manj

Na nedavni seji odbora za trg in cene pri zvezni skupščini je bilo rečeno, da bi morali s protiinflacijskimi ukrepi do konca leta inflacijo zmanjšati za 20 odstotkov. Cene na raven 1. marca letos se bodo znižale za kopalne kadi, emajlirano posodo, porcelan, vžigalice, testenine, kekse,fluorescenčne cevi ter za plastično embalažo.

Kam »beži« denar?

Zahodnonemška revija Der Spiegel je zbrala zanimive podatke o množičnem odlivanju kapitala iz držav v razvoju, ki poteka v različnih oblikah.

Prav gotovo najbolj očitno je, da strmoglavljeni diktatorji že pred svojim odhodom prenesejo ogromne zneske, celo milijarde dolarjev na svoje račune pri tujih bankah, v ZDA, Švici ali kje drugje. To je predvsem ukraden denar, kajti prejšnji filipinski predsednik Marcos gotovo ni treh milijard dolarjev, ki jih ima naložene v tujih bankah, »prihranil« od svoje predsedniške plače. Tudi Duvalier mlajši je po odhodu s Tahitija odprl svoj račun v švicarskih bankah (367 milijonov dolarjev).

Podobne račune v tujini so si ustvarili še marsikateri diktatorji, ki so jih pregnali iz Afrike, Azije ali Latinske Amerike. Seveda je to le majhen del kapitala, ki je v minulem desetletju odtekal v banke razvitih držav; večji del so poslali v tujino majhni in veliki industrijalci, veleposestniki ter visoki državni uradniki, ki so ta denar dobili kot podkupnine, ali pa tisti, ki imajo v svojih rokah usode večjih projektov v posameznih državah v razvoju.

Za Latinsko Ameriko je postal takšen zbirni center za pobegli kapital mesto Miami na Floridi. Pred desetimi leti je bilo v tem mestu le deset podružnic raznih bank, danes jih je kar 100 in vse se potegujejo za donosen posel. Čim bolj so se države na zeleni celini zadolževale, tem bolj so se polnili računi ameriških bank z dolarji. Če bi ta denar ostal v domačih državah, bi bil danes položaj držav dolžnic dosti manj dramatičen, saj bi ta sredstva pripomogla k hitrejšemu domačemu razvoju, zadolževanje v tujini pa bi bilo lahko znatno manjše.

V Morgan Guaranti Trust, eni največjih ameriških bank, ocenjujejo znesek kapitala, ki se je prelil zgolj iz 18 držav v razvoju od leta 1976 do 1985 na več kot 300 milijard dolarjev, kar je skoraj tretjina zneska dolgov vseh držav v razvoju, ki jih je blizu 90, ali dve petini dolgov teh 18 držav.

V zadnjih desetih letih je dosegel priliv kapitala iz držav Latinske Amerike v ZDA od 120 do 130 milijard dolarjev. Tako bi na primer samo Mehika imela danes 12 milijard in ne 97 milijard dolarjev dolgov, pozitivno bilanco pa bi imeli Argentina in Venezuela. Dolg Filipinov ne bi dosegel 27, temveč samo 15 milijard dolarjev. Tudi nigerijski dolg bi bil danes le 7 in ne 19 milijard dolarjev, če ne bi poneverjen in ukraden denar »zbežal« iz države.

Latinski Američani imajo na računih v tujini 80 milijard dolarjev, kar je več kot znašajo skupne devizne rezerve vseh držav zelene celine.

In kako beži denar iz dežel v razvoju? Del le-tega se pretaka v obliki ponarejenih računov za izvozno in uvozno blago, kajti ni treba posebne veščine, da napiše dobavitelj tujemu kupcu račun za 10 milijonov dolarjev za blago,ki je dejansko vredno 15 milijonov dolarjev. Razliko plača tuji kupec na račun dobavitelja v neki tuji banki. Obratno je prav tako možno. Uvoznik je kupil opremo v dejanski vrednosti 10 milijonov dolarjev, račun pa dobi za 15 milijonov dolarjev. Razliko 5 milijonov knjiži dobavitelj v dobro kupca na njegovem zasebnem računu v tujini. V Nigeriji je samo v letu dni prišlo do razlik v ceni v višini 4 milijarde dolarjev za izvoženo nafto, ki je bila prenizko zaračunana. Razlika se je znašla v zasebnih žepih. Denar prenašajo tudi posebni kurirji, iz Zaira pa je odtekal v obliki diamantov v sosednji Kongo, ki je tako naenkrat postal izvoznik diamantov. Tako izgubljajo države v razvoju velik del deviznega kapitala.

globus

BRUSELJ— Komisija EGS se je odločila, da bo stare zaloge masla porabila za hrano živine. Letos gre za 75 tisoč ton, prihodnje leto pa bodo tako porabili že 150 tisoč ton masla.

WASHINGTON — Združene države Amerike so ob koncu lanskega leta drugim državam dolgovale 107,4 milijarde dolarjev. Ameriški dolgovi so posledica zunanjetrgovinskega primanjkljaja oziroma tega, da je v ZDA več tujih naložb kot domačih.

TOKIO— Dvanajst ljudi, med njimi tudi neki ameriški funkcionar, je bilo obsevanih med pregledom jedrske elektrarne blizu Tokia.

DUNAJ — Ameriškega in sovjetskega veleposlanika 8. julija ne bo na Dunaju, ko bo vodstvo države prevzel Waldheim. Ali bosta tudi francoski in britanski veleposlanik »na dopustu« se pred nekaj dnevi še ni vedelo.

LIMA— Za novega predsednika socialistične internacionale so na kongresu v Limi ponovno izvolili nekdanjega zahodnonemškega kanclerja Willyja Brandta.

MOSKVA — Ob vzponu na goro Fišt v Kavkazu je zmrzniło 10 alpinistov, eden pa je umrl v bolnišnici.

LONDON— Po podatkih Financial Timesa je Japonska v zadnjih petih letih zgradila v Franciji 40 tovarn, v Veliki Britaniji 37, v ZR Nemčiji 31 in v Španiji 23. Največ naložb je v izdelavo zabavne elektronike, pisarniške opreme in farmacevtsko industrijo.

BRUSELJ— Okrožno sodišče v Bruslju je obsodilo prejšnjega predsednika belgijske vlade Boeynantsa na tri leta zapora, ker je utajil davek in ponarejal listine.

globus

Ostali proti Nizozemcem

Kot je bilo pričakovati, tako se je zgodilo — London in Bonn sta nasprotovala predlogu Nizozemske, da naj bi države EGS uvedle stroge gosdpodarske ukrepe proti Južni Afriki (embargo za zlato, premog in jeklo), če v treh mesecih ne bi začela dialoga s črno večino v državi.

Voditelj držav članic EGS so se ob nedavnem srečanju pogovarjali tudi o »aferi Waldheim«, in sicer ob nedavnem odkritju Waldheimove doktorske disertacije, v kateri priporoča priključitev držav Beneluksa in Švice »tretjemu rajhu«. Vlade treh držav EGS menda razmišljajo o tem, da na inavguracijo Waldheima 8. julija ne bi poslali uradnih predstavnikov.

Stop za protestnike

Kakim 300 avstrijskim protijedrskim demonstrantom bavarska obmejna policija ni dovolila prehoda čez avstrijsko-zahodnonemško mejo, da bi skupaj z nemškimi somišljeniki v Regensburgu demonstrirali proti zidavi tovarne za ponovno predelavo jedrskega goriva pri Wackersdorfu. Zavrnjeni demonstranti so potem na petih mejnih prehodih blokirali promet in za nekaj ur zajezili prvi veliki val nemških turistov proti morju.

Kritično o popoldanskem delu

Že pred štirimi leti so na Madžarskem dovolili, da so delavci lahko po delovnem času delali v tovarnah za svoj račun. Izkazalo se je, da je storilnost v popoldanskem času za 30 do 50 odstotkov večja kot pri rednem delu. Zasebno delo se je v tovarnah močno razširilo: po rednem delovnem času še kakšne štiri ure dela preko 250 tisoč delavcev. Sprva so bili učinki takšnega dela za madžarsko gospodarstvo blagodejni, sedaj pa so ga začeli javno kritizirati, češ da čedalje več delavcev, ki delajo popoldne, izostaja z rednega dela, pa tudi storilnost v rednem delovnem času se je zmanjšala.

ELEKTRIKA IZ MADŽARSKE ELEKTRARNE

Česar avstrijske Donavske elektrarne (DOKW) iz političnih razlogov pri Hainburgu doma niso mogle uresničiti, bodo zdaj naredile v sosednji Madžarski. V donavskem kolenu bodo zgradile veliko elektrarno Nagymaros. Namestnik ministrskega predsednika Marjai je na Dunaju že podpisal ustrezne pogodbe.

Graditev centrale bo Avstrija financirala s posojilom, ki ga bodo vračali z električno energijo. Vsako leto od 1996. do 2015. bodo pošiljali iz Madžarske v Avstrijo 1,2 milijarde kWh. Za financiranje bo skrbel bančni konzorcij, ki ga vodita Creditanstalt in Länderbank. Projekt bo stal okoli pol milijarde dolarjev, pri čemer naj bi z dvema tretjinama sodelovala avstrijska podjetja, ki bodo pri graditvi.

Glavni izvajalec pri graditvi nove centrale je DOKW. Poleg potreb po energiji, zlasti po dokončni odklonitvi atomske centrale Zwentendorf, je projekt pomemben tudi zaradi zaposlitve gradbenih podjetij. To energijo bodo Avstrijci potrebovali zlasti pozimi.

Projekt Nagymaros je tudi del dogovora s Češkoslovaško o izkoriščanju Donave. Tam so že pred časom začeli graditi elektrarno Gabčikovo. Madžari so kljub pogodbi s Češkoslovaško dolgo odlašali z graditvijo zaradi finančnih razlogov. To je zdaj rešila soseda Avstrija.

V ŽARIŠČU DOGODKOV

Namen devalvacije je ves čas enak. Odstraniti bočejo zaviralni vpliv preveč poskočnih domačih cen na menjavo s tujino. Praviloma naj bi devalvacija napravila izvoz donosnejši in skrčila uvoz. Pogosto ponavljanje tega opravila ter hkratno ugotavljanje, da so devizni dohodki premajhni in dolgovi veliki, pa kaže, da je stanovitnost pri zadosti spodbudnem izvoznem tečaju premajhna. Kdor bi hotel prešteti prav vse devalvacije povojnega jugoslovanskega dinarja, zlasti po letu 1973, bi imel veliko dela. Očitnejših sprememb dinarja po vojni pa je kakih deset, ugotavlja Ilja Popit v Delu.

Vse naše devalvacije dinarja

Drugega septembra 1945 je bil obnovljen predvojni tečaj, po katerem je bilo treba odšteti 50 dinarjev za ameriški dolar. Ta tečaj se je v uradnih papirjih ohranil kar do leta 1952, vendar ne brez neugodnih posledic.

Ob prvi spremembi tečaja, to je bilo 1. januarja 1952, so namreč ugotovili, da bo novi tečaj, po katerem je dolar veljal 300 (tedanjih) dinarjev, pripomogel k notranjemu ravnovesju našega gospodarstva. Nedvomno bo ta tečaj spodbudil, so tedaj zapisali, izvoz industrijskih, zlasti pa kmetijskih proizvodov, medtem ko naj bi čutili varčevanje pri uvozu, saj bo odločilna realna vrednost uvoženega blaga. To bo pripomoglo k postopni likvidaciji naše pasivne bilance s tujino. Novi devizni tečaj bo pripomogel tudi k temu, da se bo utrdila rentabilnost v naši proizvodnji. Dotedanji tečaj ni ustrezal dejanskim gospodarskim razmeram. Zato domačih kupcev oziroma prodajalcev ni zanimalo, koliko stane to ali drugo uvoženo blago, kajti razliko je vselej kril proračun.

Vendar so od leta 1954 naprej brez veliko hrupa v javnosti začeli ta tečaj spreminjati, različno za posamezne oblike menjave. To so razločneje povedali ob drugi devalvaciji ob koncu leta 1960. Član ZIS Nikola Minčev je tedaj obvestil, da »bomo namesto dotedanjih različnih tečajev s 1. januarjem 1961 uvedli enotén obračunski tečaj na ravni 750 dinarjev za ameriški dolar, ki naj bo čvrsto, na ekonomskih kriterijih sloneče enotno merilo v zunanjetrgovinski menjavi.

Edino odstopanje od tega enotnega obračunskega tečaja bi lahko začasno in za prehodno obdobje uveljavili za devizni dotok od turizma ter za stroške diplomatskih in drugih tujih misij. Ker so se številni tečaji doslej gibali v razponu od 500 do dobrih 1200 dinarjev, s tem da je bil obračunski tečaj, kakor vemo, 632 dinarjev za ameriški dolar, bo enotni tečaj za proizvode, pri katerih je dolar presegel 750 dinarjev, pomenil revalvacijo ter bo prisilil podjetja, da bodo znižala proizvodne stroške.«

Čez dobra štiri leta je bil dinar spet dodobra precenjen. Hkrati so se lotili širše gospodarske reforme, določili nov tečaj ter v začetku leta 1966 sklenili uvesti novi dinar. Podpredsednik ZIS Boris Kraigher je 24. julija 1965 ugotovil, da zavzema mednarodna menjava vse pomembnejše mesto v razvoju našega gospodarstva. Svetovne cene čedalje jasneje opozarjajo na naše notranje težave. Iz tega je mogoče povzeti sklep, da neustrezen tečaj dinarja ni v prid gospodarstvu in tudi ni podlaga za stvarno merilo vrednosti.

Četrta devalvacija dinarja je začela veljati zvečer 23. januarja 1971 in je določila, da bo stal dolar 15 novih dinarjev. Član ZIS Toma Granfil je njen namen razložil takole: Zadnji dve leti je v Jugoslaviji čutiti inflacijske težnje. To je med drugim izzvalo znatno hitrejše zviševanje domačih cen v primerjavi s svetovnimi in je pripeljalo do deficita v trgovinski bilanci, ki ga plačilna bilanca ni mogla več prenesti. Obenem je to negativno vplivalo tudi na življenjski standard občanov, posebno tistih z nižjimi osebnimi dohodki. Posledice je občutilo tudi gospodarstvo. Z devalvacijo, ki je sestavina stabilizacijskega programa, se bo uvoz podražil, izvoz pa bo dobil nov polet. Že letos (= 1971) lahko pričakujemo prve komponente konvertibilnega dinarja, je dejal Granfil.

Še isto leto, 22. decembra 1971, pa so dinar ponovno devalvirali. To peto razvrednotenje je dolar podražilo za 13,3 odstotka; tako je bilo treba za dolar plačati 17 dinarjev. Še bolj se je tedaj podražila zahodnonemška marka, namreč za 15,56 odstotka, italijanska lira pa za 18,6 odstotka. »Devalvacija je bila nujna,« je tistikrat dejal podpredsednik ZIS Jakov Sirotković, »in bo dodaten ukrep za stabilizacijo našega trga. Ta ukrep bo namreč spodbuda za povečanje našega izvoza, in sicer v dežele konvertibilnega območja, s katerimi imamo najbolj razvite trgovinske stike. K pospešitvi izvoza bo pripomogla tudi različna stopnja devalvacije glede na marko in italijansko liro.«

Tiste čase se je ameriški dolar slabo držal. Kadar govorimo o tečaju dinarja v primerjavi z ameriškim dolarjem, mislimo seveda na dolar Združenih držav Amerike. V primerjavi z denarjem drugih zahodnih držav je torej tedaj dolar močno slabel, zunanjetrgovinska menjava pa je zahtevala izboljšanje menjave z drugimi zahodnimi državami. Zato je treba posebej opozoriti na šesto devalvacijo, 15. februarja 1973, ki je podražila prav te valute. Te devalvacije ne bi opazili, če bi gledali zgolj tečaj dinarja do dolarja.

Kot sedmo devalvacijo lahko štejemo prehod Jugoslavije na drseči tečaj dinarja, kar se je zgodilo 12. julija 1973. Tedanji zvezni sekretar za finance Janko Smole je namen takratnega sprotnega devalviranja razložil takole: »Jugoslavija je doslej vztrajala pri čvrstem dinarskem tečaju, četudi so svetovne valute že 'zaplavale', neprestano mereč medsebojna delovna razmerja. Zaradi tega se je politika dinarja čedalje bolj odmikala od politike drugih valut. Nekatere smo precenjevali, namesto da bi se jim prilagajali. Pretilo nam je, da bi nam za izvoz dotekli v Jugoslavijo le dolarji, odtekale pa trdnejše valute. Pojavljale so se že prve špekulacije. Če bi ostali pri čvrstem dinarskem tečaju, bi morali administrativno omejevati devizni trg, kar bi spravilo v nevarnost našo plačilno bilanco. Zato smo se odločili za drseč tečaj, ki sloni na zlatu.«

Osmo devalvacijo smo doživeli 6. junija 1980. Dolar je podražila na 27,30 dinarja. O njenem namenu je ZIS sporočil naslednje stavke: »Spremenjen tečaj dinarja bo zmanjšal ali odpravil neskladje med domačimi in tujimi cenami. Z vzpostavitvijo realnejšega razmerja med dinarjem in tujimi valutami se bo zmanjšala tudi potreba po administrativnem urejanju sedanjih plačilnobilančnih težav, razširil pa se bo prostor za večjo ekonomsko motiviranost in delovanje tržnih zakonitosti pri poslovanju organizacij združenega dela.«

Ta osma devalvacija je že pokazala, da se tisti, ki določajo tečaj dinarja s pomočjo sprotnega drsenja, ukvarjajo s hudimi nasprotniki. Sprotno drsenje sicer vzdržuje sprotno ustrezno razmerje med posameznimi denarji, kot je to v navadi v svetu, vendar pa je raven teh tečajev praviloma prenizka, kar seveda škodi menjavi s tujino. Deveta se je zgodila 21. oktobra 1982, ko je dolar pri naši Narodni banki poskočil s 53,03 dinarja na 63,41 dinarja. Namen devalvacije je dan pozneje zvezni sekretariat za informacije razložil takole: »Sinočnja 20-odstotna devalvacija dinarja je eden izmed ukrepov, ki smo jih sprejeli in jih pripravljamo zato, da bi zagotovili ugodnejše razmere za povečanje proizvodnje in izvoza, za smotrnejše gospodarjenje, izboljšanje plačilne in devizne bilance naše države ter njene zunanje likvidnosti. Zato, da bi zagotovili kar najbolj popoln učinek spremembe tečaja dinarja, si bo ZIS odločno prizadeval za dosledno uresničevanje politike in ukrepov, s katerimi naj bi omejili vse oblike porabe: investicij, osebne, skupne in splošne porabe v okvire materialnih možnosti.«

do tedna

MURSKA SOBOTA — V pripravah na sejo občinskega komiteja ZKS se je v začetku tedna sestalo predsedstvo OK ZKS. Govor je bil o izobraževanju in zaposlovanju mladih ter aktivnostih in nalogah Zveze komunistov na tem področju, o čemer bodo poglobljeno razpravljali člani občinskega komiteja. Na seji pa so se dogovorili tudi o nekaterih metodah dela v občinski organizaciji Zveze komunistov, ki jim bo treba v prihodnje nameniti še več pozornosti.

MURSKA SOBOTA — O oceni gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe v prvem polletju 1986 ter uresničevanju občinske resolucije v letošnjem letu so razpravljali tudi na seji predsedstva OK SZDL. Osnovna ugotovitev je bila, da so rezultati, ki jih je izvršni svet dobil ob pomoči ankete v delovnih organizacijah, preoptimistični. To velja zlasti za podatke o izgubah ter skupni in splošni porabi, medtem ko resolucijske cilje močno presegajo, pri čemer bo do konca leta nujno uskladiti zlasti skupno porabo. Dogovorili so se tudi za učinkovitejše metode in oblike dela družbenopolitičnih organizacij in izvršnega sveta, da bi bili kos zahtevnim nalogam.

GORNJA RADGONA — V četrtek, 26. junija, so ustanovili Občinski odbor sindikata delavcev vgoje in izobraževanja občine Gornja Radgona. Izvolili so 12 članov odbora ter sprejeli Pravila o organiziranosti in delovanju ter programske usmeritve.

GORNJA RADGONA — V torek, 24. junija 1986, so se na prvem skupščinskem zasedanju zbrali delegati zbora uporabnikov Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Gornja Radgona. Poleg množice sklepov so sprejeli tudi delovni in finančni načrt ter rebalans OSS, ugotovitveni sklep o sprejemu samoupravnega sporazuma o temeljih plana SSS občine Gornja Radgona za obdobje 1986—1990, predlog sprememb in dopolnitev Družbenega dogovora o skupnih izhodiščih za oblikovanje stanarin in najemnin v letu 1986, dopolnilo k družbenemu dogovoru, Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzajemnost pri gradnji stanovanj v obdobju 1986—1990 ter dogovor med Samoupravno stanovanjsko skupnostjo občine Gornja Radgona in Ljubljansko banko Pomursko banko.

od tedna

»RECEPT« LJUTOMERSKIH KOMUNISTOV

Oprati se — a na kaj?

Če naj bi se Tehnostroj slednjič le »postavil na lastne noge«, v Imgradu, PGP, Križevskih opekarnah in nekaterih kmetijskih organizacijah pa z lastnimi kadri in znanjem obnovili proizvodnjo in vse druge poslovne funkcije, še nič dobrega ne obeta obema lesarjema, Marlesovemu in Lesnininemu tozdu — celo o stečaju se govori — Emoninemu Agroplodu, kaže pa tudi, da se je veliko zank in ugank nabralo v VŽK, to je v Ljutomerčanu. So tudi zdrava, zgledna podjetja, kot na primer Murin tozd Oblačila, Krkin ISIS, MTT Bombažna tkalnica, Konusova Usnjarna, vendar to ne spremeni dejstva, da je Ljutomersko gospodarstvo že dalj časa v silnih škripcih. Člani občinskega partijskega komiteja na zadnji seji minuli teden tega niso skrivali, pač pa na osnovi pisnega gradiva presodili, da je iztočnica opirati se na lastne sile, kar je vodilo nalog, ki izhajajo iz 16. seje CK ZKS, dovoljšnja preskušnja in priložnost. Kljub manjrazvitosti, kar se zlasti kaže pri kadrih in zaposlovanju ter spoznanju, da se vse manj strokovno podkovanih (diplomiranih) ljudi vrača v domače okolje, v občini z 11 delovnimi organizacijami in 35 tozdi, ki so vertikalno vezani v 8 slovenskih sozdov ter — razen že omenjenih izjem — vsi po vrsti v nezavidljivem položaju, ne mislijo vreči puške v koruzo in se podrejati občutku nemoči.

Pisna razčlemba izpeljanih nalog po 16. seji CK ZKS naj bi bila recept in ne gola djagnoza razmer, so rekli in pribili, da je pričujoče sporočilo zanašanja nase preraslo v objektivno nujo in vsakodenvno temo. Minilo je obdobje, ko so najboljši dobesedno bruhali izdelke in programe in je tržišče vse požrlo. Zdaj je pomembnejša kakovost in predvsem prilagodljivost z dovolj širokim proizvodnim programom, ustrezno organizacijo in številom zaposlenih. Saj so tudi porabniki vse bolj izbirčni!

Glede Tehnostroja so dobesedno »smelo« ugotovili, »da se je oprl na lastne moči in da je z lastnim kadrom in znanjem obnovil proizvodnjo in vse druge poslovne funkcije. Podobna ocena velja tudi za druge domače delovne organizacije, kot so Imgrad, PGP, Križevske opekarne in organizacije s področja kmetijske proizvodnje«. Hkrati so se docela strinjali s Tehnostrojevim sanacijskim programom ter stališči in predlogi, ki jih je k temu dal občinski izvršni svet.

Slišali smo tudi, naj bi družbenopolitične organizacije v Ljutomerčanu čimprej pripravile problemsko konferenco in razčistile, kako naj bi bil ta kolektiv organiziran, združen in zanesljiveje poslovno uspešen. Negotovost vlada v Marlesovem in Lesnininem tozdu, kjer okrog 200 delavcev ne ve, kako bo jutri, in se vnovič ponujajo različice o združitvi obeh tozdov in podobne reči, o čemer smo se razpisovali pred nekaj leti.

Člani občinskega komiteja ZKS v Ljutomeru so se na nedavni seji zelo kritično opredelili do usmerjenega izobraževanja v Pomurju oz. do razmer in problematike v šolski mreži, rekoč, da se ga lotevamo na napačnem koncu in bijemo izgubljeno bitko. Če se ne bomo v pokrajini kar najhitreje uskladili, tem slabše za že tako manj razvito območje in usmerjeno izobraževanje, posebno kar se tiče primernih programov, vpisov in delovne prakse.

B. Zunec

POGLED V KOLEDAR SPOMINA

Štrajk brez komunističnega ozadja?

V dopisu načelstva murskosoboškega sreza 6. julija 1936 med drugim beremo: »Štrajk gradbenih delavcev, ki je brez predhodnih pogajanj izbruhnil v Murski Soboti ter so se mu pridružili vsi gradbeni delavci vseh petih tu obratujočih stavbnih podjetnikov je bil danes (sledi nečitljiva beseda op. p.) likvidiran. Delavci so sprejeli od delodajalcev ponudene povišane minimalne urne mezde začasno do 31. julija 1936 pod pogojem, da bodejo od 1. avgusta 1936 naprej minimalne urne mezde za moške delavce povišane od 1.80 din na 2 din. Delavci so deloma danes, deloma (iz okolice) bodejo jutri nastopili delo. Ves čas odkar je trajal ta divji (beseda je sicer prečrtanaop. p.) štrajk, to je od 1. do 6. julija 1936, je vladal popoln mir in red ter ni bilo nikakršnih incidentov. Štrajk ni imel nikakršnega komunističnega ozadja.« Čeprav o stavkovnem in mezdnem gibanju v klasičnem pomenu med obema vojnama v Prekmurju ne moremo govoriti, to se ne pomeni, da bi smeli podcenjevati delež, ki ga je zlasti k stavkam gradbenih in tekstilnih delavcev dalo prekmursko delavstvo. Pri tem tudi ni zanemarljiva posebnost tega dela Slovenije, ki očitno še vedno ni dovolj raziskana in ovrednotena. Mislimo na izseljenstvo in sezonstvo oziroma — kot ga imenujejo poznavalci — na specifičen proletariat v pokrajini ob levem bregu Mure. Tačas, ko se pripravlja za tisk priložnostna publikacija Razvoj industrije in socialno-politični položaj delavstva v času med obema vojnama v Prekmurju, bi to pobudo veljalo temeljito pretehtati in se odločiti. Kot so dejali na nedavni seji sveta za ohranjanje tradicij delavskega gibanja pri občinskem sindikalnem svetu v Murski Soboti pa tudi ne kaže pozabiti na dejstvo, kako smo ga hočeš nočeš nasledili in se zrcalili v mačehovskem odnosu osrednje Slovenije in republiškega središča do naše »eksotične« krajine z nehvaležnim vzdevkom »žitnica Slovenije«.

B. Z.

LJUTOMER

Še naprej bitka za Tehnostroj, Mizarstvo . . .

Tisti dan v maju, ko v ljutomerski občini niso smeli streljati raket proti točnim oblakom, naj se ne bi več ponovil. Poleti letal z zagrebškega letališča nad tamkajšnjim območjem namreč, kot so dobili odgovor od pristojnih služb, ne ovirajo obrambnega sistema proti toči. Vaj športnih ali vojaških letal pa ne bi smelo več biti v času, ko je potrebna obramba proti toči.

Delegate občinske skupščine Ljutomer, ki so zasedali pretekli petek, je ta odgovor (povzetek) najbrž nekoliko pomiril: Še vedno pa bodo v skrbeh za tozd Mizarstvo Ljutomer, ki posluje v okviru delovne organizacije Lesnina iz Ljubljane in že okrog 10 let ne dosega ustreznih finančnih rezultatov. Predstavniki Lesnine (Unilesa) so na enem izmed zadnjih razgovorov predlagali stečaj Mizarstva, v občini pa se s tem predlogom niso strinjali. Navezali so stike z delovno organizacijo Marles, ki je pripravljena zagotoviti nadaljnji obstoj ljutomerske tovarne, vendar s pogojem, da bi se število zaposlenih v njej zmanjšalo od 198 na 80 do 90. Tudi ta rešitev za Ljutomerčane ni sprejemljiva, zato bodo potapljajočo se barko poskušali potegniti na površje kako drugače.

Prav tako bodo morali še naprej vlagati veliko naporov za rešitev (sanacijo) delovne organizacije Tehnostroj. Njen direktor Ivan Tivadar je delegatom med drugim povedal, da računajo, da bo letošnje leto poslovno sicer bolj skromno, vendar izgube ne bi smeli imeti. Pravkar tečejo tudi razgovori za odpis (50 odstotkov) dolgoročnih in kratkoročnih posojil in za nakup nove opreme v vrednosti okrog 230 milijonov dinarjev. Z novimi stroji nameravajo že letos uvesti tudi nov proizvodni program, ki bo predstavljal okrog 28-odstotni delež v sestavi prihodka. Kaže torej, da se Tehnostroju obetajo boljši časi, vendar bitka še ni povsem dobljena. Delegati pa so sicer podprli njihov sanacijski program.

Veliko pripomb pa so imeli na prispevne stopnje za financiranje programov sisov družbenih dejavnosti in sisa stanovanjske skupnosti občine Ljutomer. Namesto znižanja skupne prispevne stopnje za 0,89 odstotka so predlagali znižanje za 1,03 odstotka in imeli še več drugih spreminjevalnih predlogov ter pripomb. Tako je delegat zdravstvenega doma Ljutomer predlagal, da bi jim dovolili povečanje sredstev za osebne dohodke v višini 97 odstotkov, ker se sicer lahko zgodi, da bodo zdravniki odhajali drugam, kjer imajo trenutno boljše plače. Končno so delegati z večino glasov potrdili predlog občinskih strokovnih služb in izvršnega sveta, da bo znašala skupna prispevna stopnja za sise v občini Ljutomer 22,54 odstotka, stopnja povečanja osebnih dohodkov v družbenih dejavnosti pa sme znašati 89 odstotkov, razen v šolstvu in otroškem varstvu, kjer bodo (letos) zaradi zaostajanja v minulih letih lahko povečali osebne dohodke za 100 odstotkov. Sicer pa morajo biti le-ti v odvisnosti od gospodarjenja.

Zbori so obravnavali tudi stanje in problematiko mreže srednjih šol usmerjenega izobraževanja v Pomurju. Zavzeli so se za nadaljnji obstoj srednje družboslovno-jezikovne šole v Ljutomeru in izrazili potrebo po ustreznejši razmestitvi programov med Mursko Soboto in Ljutomerom, kajti »trajna rešitev za šolo je le v programu, ki bo dejansko regijski in se ne bo podvajal z istimi ali zelo sorodnimi v Murski Soboti« — so zapisali v stališča.

Ljutomerska srednja šola pa bo sicer letos zaradi premajhnega vpisa novincev (le za en oddelek) — tudi iz same ljutomerske občine (samo 6) — imela nemajhne težave, ki jih bo možno premagati, če bodo v naslednjem šolskem letu spet vpisali dva oddelka novincev.

Jože Graj

Ukinili ukrep družbenega varstva v Lini; trije zbori — trije različni sklepi o odlagališču smeti

Kaj dosežejo vztrajni delegati?

Na zadnji preddopustniški seji zborov skupščine Občine Gornja Radgona so sprejeli številne pomembne odločitve, med njimi sta kratkoročnejši, ukinitev ukrepa družbenega varstva v Lini Apače (glede na to, da sklep začne veljati takoj) ter prenehanje veljavnosti odloka o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti družbenih in materialnih dejavnosti v radgonski občini. Vendar se kljub temu, da je začasni odlok prenehal veljati na dan zasedanja skupščinskih zborov, 30. junija, do konca leta 1986 ne bo spreminjala prispevna stopnja, temveč bo dovoljena le revalorizacija programov (to je bilo stališče izvršnega sveta, ki bo tudi sproti spremljal in objavljal gibanja osebnih dohodkov v gospodarstvu za oblikovanje ravni sredstev v negospodarstvu).

Poleg Informacije o poslovanju samoupravnih organizacij in skupnosti v negospodarstvu so delegati na skupnem zasedanju poslušali tudi uvodni poročili o uresničevanju sanacijskega programa v DO Lina Apače med trajanjem ukrepa družbenega varstva ter o pripravljenem srednjeročnem planu občine Gornja Radgona za obdobje 1986-1990.

Delavci Line se veselijo normalnega življenja

Ignac Kocuvan (predsednik KPO) je še dejal, da so delavci pripravljeni s svojim delom prispevati k čimprejšnji ureditvi razmer. Rešitev za 150 potrebnih milijonov obstaja, izvršni svet bo prej moral uporabiti vso svojo spretnost, da bo uresničil napoved: del sredstev, ki jih delovne organizacije združujejo v zveznem skladu za pomoč manj razvitim preusmeriti v razvoj manj razvitih in obmejnih območij v svoji občini. Prav tako izvršni svet ugotavlja, da so razmere DO Lina še vedno zelo resne, zato bo moralo novo vodstvo nadaljevati s sanacijskim programom in uresničiti naslednje naloge: vrniti zaupanje delavcev v prihodnost in nadaljnji razvoj DO, sanacijski program še bolj razčleniti in jasno opredeliti roke in nosilce ter odgovornost za izvedbo posameznih nalog, finančno utrditi DO s trajnimi in cenejšimi obratnimi sredstvi, čimprej uresničiti naložbo v kotlovnico, sušilnico lesa in nujno potrebno strojno opremo, zagotoviti kakovostne vire naložb v obliki sovlaganj združenega dela na osnovi dohodkovnih odnosov, pridobiti nujno potrebne ključne kadre in uresničiti spodbudni sistem nagrajevanja, povečati dohodek in osebne dohodke, postaviti racionalno obliko poslovne in samoupravne organiziranosti ter posvetiti vso pozornost trženju in financam.

Zakaj ravno Turjanski vrh?

Na ločenih sejah zborov skupščine občine Gornja Radgona so nato razpravljali o poročilih in sprejemali sklepe. Na zboru združenega dela se je zapletlo pri opombah oziroma dopolnitvah srednjeročnega plana občine Gornja Radgona za obdobje 1986-1990. Poleg Elrada so dopolnitve poslali tudi iz krajevne skupnosti Kapela in delavci VG Kapela tozd Kapelčan. Vzrok je bil stavek v predlaganem družbenem planu: »Možna lokacija odlagališča odpadkov v Turjanskem vrhu ostane v družbenem planu.« Člani izvršnega sveta so pojasnili, da to še ne pomeni, da bo odlagališče res na Turjanskem Vrhu ali v KS Gornja Radgona. Zaradi vztrajnosti delegata in predstavnikov prizadetih je zbor združenega dela to dopolnilo sprejel oziroma naj bi se ta stavek črtal iz družbenega plana. Vendar pa tega niso sprejeli delegati zbora krajevnih skupnosti, v družbenopolitičnem zboru pa so spremenili točno določene lokacije s širšo določitvijo.

Tako je zadnje skupščinsko zasedanje pred dopusti trajalo skoraj do 14. ure, kajti različne sklepe zborov skupščine so morali uskladiti. Ker so se delegati družbenopolitičnega zbora že razšli, je bila komisija na razpotju: sprejeti sklep družbenopolitičnega zbora ali pa preložiti usklajevanje na jesen.

Odločili so se za prvo.

Kar precej besedi pa so delegati namenili tudi odlokoma o pogrebnih svečanostih in obvezni uporabi mrliške vežice ter o pokopališkem redu za pokopališča na območju občine Gornja Radgona.

Bernarda Peček

Za soboške komuniste ni predaha!

Po sklepih občinskega komiteja Zveze komunistov v Murski Soboti, ki so jih nedavno prejeli v vseh 144 osnovnih organizacijah ZK, lahko trdimo, da jih v prihodnje čaka veliko odgovornih nalog. Neugodna gospodarska gibanja v občini so namreč kot nalašč za organiziranje obsežne akcije, kjer se mora pokazati vodilna vloga Zveze komunistov. Zato v sklepih posebej poudarjajo nujnost odločne in vsestranske aktivnosti subjektivnih dejavnikov v organizacijah združenega dela, v skupščini in izvršnem svetu ter v drugih družbenopolitičnih organizacijah, da bi čimprej odpravili gospodarske težave. Zavzemanje za dosledno uresničevanje resolucijskih ciljev in sprotno izpostavljanje odgovornosti je gotovo ogromnega pomena. Prav po mnenju OK ZKS pa mora biti obravnava gospodarjenja v slehernem delovnem okolju temeljito pripravljena, pri čemer omenjajo zlasti program konkretnih ukrepov, ki naj jih pripravijo strokovne in samoupravne strukture, z jasno opredeljenimi nosilci. Drugače bi lahko dobro zamišljena akcija soboških komunistov kaj hitro padla na izpitu.

Da vse to terja večjo angažiranost komunistov v njihovih osnovnih organizacijah, ni treba posebej poudarjati, saj gre za povsem logično zadevo. V kolektivih, kjer so rezultati gospodarjenja še posebej neugodni, pa morajo do polletja skupaj s predstavniki družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta in gospodarske zbornice temeljito analizirati stanje v proizvodnji, izvozu, politiki cen ter delitvi dohodka in osebnih dohodkov. O sanacijskih programih in njihovem uresničevanju pa mora sproti razpravljati zbor združenega dela skupščine občine. Povsod tam, kjer niso upoštevali delitvenih razmerij, pa morajo analizirati svojo politiko delitve in jo uskladiti z dejanskim, ne pa pričakovanim dohodkom. Za to so odgovorni predvsem samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in poslovodni organi v združenem delu. Nič manjši poudarek ni dan tudi uresničevanju in kakovostnemu spreminjanju kadrovske politike v občini, ki za zdaj šepa. Zato morajo OO ZKS analizirati vzroke, zakaj je prišlo do zastoja na tem pomembnem področju, od katerega je zelo odvisen nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj. V tej zvezi je potrebno izdelati operativne načrte za njihovo izpolnitev. Izpostavili pa so tudi odgovornost poslovodnih delavcev, uveljavljanje znanja in inovativne dejavnosti. Očitno je torej, da tudi v poletnih mesecih v soboški občini ne bo predaha za komuniste in za vse odgovorne dejavnike v združenem delu!

Milan Jerše

KOMENTAR

OCENA POLLETNE INVENTURE:

Verjeti ali ne — to je zdaj vprašanje

Na zadnji seji soboškega izvršnega sveta smo dobili gradivo na 12 tipkanih straneh, sedem od teh pa so namenili oceni gospodarskih gibanj. Gre za oceno prvega polletja, ki so jo izdelali na podlagi rezultatov poslovanja v prvih petih mesecih. Teh sedem strani je povzročilo nemalo zmede, zmajevanj z glavami in nedoločnih pogledov. Milo rečeno je izdelana ocena preoptimistična, kot je dejal predsednik IS Janez Štotl. Dejal je še, da pač temelji na ocenah delovnih organizacij in da izvršni svet nima nobene pravice, da ne bi verjel samoupravnim organom v posameznih tozdih, ki so oceno izdelali. Vsekakor pa bo drugače ob polletju, ko bodo ocene (ne)realnost.

In kaj je bilo tako neverjetnega v omenjeni oceni? Vzemimo za primer naslednje: »Po ocenah bo imelo ob prvem polletju 1986 izgubo 7 temeljnih organizacij združenega dela v občini v višini 1.132.060.000 din. . . . Izguba ob polletju bo v Mesni industriji, Elektru Murska Sobota, Platani tozd Ledava, ZGEP tozd Eureco, LIVU tozd Oprema in orodja Rogašovci ter Temelju Cankova . . .«

Citirani odstavek izraža pričakovanje, da bo od 16 (šestnajstih!) tozdov, ki so ob prvem trimesečju letos imeli takšno ali drugačno izgubo, ostalo v rdečih številkah le še sedem. In to ob vseh neugodnih gibanjih v našem gospodarjenju! Poleg vsega pa v isti oceni ugotavljajo, da soboška industrija še zdaleč ni dosegla zastavljenih (ali strokovneje: resolucijskih) ciljev. Tako se je industrijska proizvodnja namesto načrtovanih 3,5% povečala le za 2,3%, izvoz namesto 3,5% za 3%, še najbližje pa so pričakovanjem pri zaposlovanju — zaposlenost se je namreč povečala za 1,8%, le dve desetini odstotka manj od pričakovanj. Vendar so opomnili, da tudi tu ni vse v najboljšem redu, ker preveč zaposlujejo v negospodarstvu. Sicer pa je Janez Štotl ugotovil, da so primerjave nekega obdobja z drugim dokaj vprašljive in da do realnih in zanesljivih podatkov lahko pridemo npr. ob koncu leta.

Izvršni svet je na svoji osmi seji obravnaval še nekaj zelo zanimivih tem, ki vse bolj postajajo del naše vsakdanjosti (kako v prihodnje obremenjevati združeno delo, da bodo imeli družbeni sisi dovolj denarja; kje je denar, ki ga je združeno delo namenilo sisom za materialne dejavnosti; denarja za notranjo opremo kirurgije slovenske občine še vedno niso poslale . . .), pa vendar smo sklenili govoriti prav o oceni gospodarskih gibanj. Tudi na sami seji je namreč vzbudila največ reakcij. Če ji gre verjeti, so v soboški občini častna izjema: ko se rezultati gospodarjenja povsod slabšajo, dosegajo velike uspehe. Ko bi le bilo res!

Bojan Peček

Odpraviti podvajanja v gradbeništvu

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Lendavi nadaljuje z novo metodo dela — sestanki v delovnih organizacijah, da bi se člani tako neposredno seznanili z delom osnovnih sindikalnih organizacij in drugimi aktualnimi vprašanji v združenem delu. Tako so se v ponedeljek sestali v tozdu Gradbenik. Med drugim so ugotavljali, da je tamkajšnja sindikalna organizacija sicer dokaj dejavna, vendar imajo zaradi terenskega dela pri delovanju precejšnje težave.

V razpravi so poleg drugega namenili precej besed tudi poslovanju Gradbenika in sploh razvoju gradbeništva v lendavski občini. Ugotovili so, da bi bila potrebna ustreznejša delitev dela, da se ne bi ponekod še naprej podvajali. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je tudi ocenilo, da mora gradbeništvo bolj kot doslej prodirati na tuja tržišča, pri tem pa bo uspešno le, če se bo tehnično posodobilo in izboljšalo svoje storitve.

J. G.

Nemiri v obmejnem prostoru avstrijske Štajerske

Kmetije prihajajo na boben

Ko so sredi maja avstrijski kmetje s traktorji blokirali mejne prehode na Šentilju, v Gornji Radgoni in Gederovcih in s tem očitno protestirali zavoljo čedalje slabšega položaja, saj za svoje pridelke ne dobijo toliko, kolikor si zaslužijo, olje na ogenj nezadovoljstva pa je prilil še nov vinski zakon, je bila to poteza, ki jo kaže dodobra pretehtati. Sodi namreč v okvir formule ali besedne zveze, ki naj bi jo menda v 50-ih letih v avstrijskih razmerah prvi skoval pokojni štajerski deželni glavar Josef Krainer, glasi pa se: razvijanje obmejnega območja. Hkrati so jo primorani vsaj posredno vezati na vlogo in položaj, ki v luči 7. člena avstrijske državne pogodbe pripada dvojezičnemu prebivalstvu, ne pozabljajoč pri tem na še neko drugo,nič manj pomembno formulo ali besedno zvezo, imenovano odprta meja in dobrososedski odnosi. In ker smo najbližji sosedje, najbrž ni mogoče biti povsem ravnodušen do gospodarskih, socialnih, političnih in sploh vsakršnih nemirov ter temu ustrezajoče diferenciacije, do katerih tod čedalje pogosteje prihaja.

Toda za to, da bi mogli razumeti razvojno strategijo in taktiko deželne vlade na obmejnem, manj razvitem prostoru Radgonskega kota, soseske Lučane v občini Lipnica ter porečja srednje in zgornje Bistrice, imenovano pobočje Sobote v občini Deutschslandsberg, je nujno omeniti nekaj elementov. Na prvem mestu dejstvo, ki se je ničkolikokrat potrdilo že v prvi avstrijski republiki, da je namreč socialna sestava prebivalstva odločilna za politično razmerje med Slovenci in Avstrijci. Slovenstvo se je moglo narodnostno obdržati le tam, kjer so bili na zunajprometnih krajih gospodarski, kulturni in upravni vplivi vladajočega nemštva manj izraziti, podlegalo pa jim je na prometnih poteh ter v bližini življenskih in upravnih torišč prebivalstva. Rezultat tega je bila načrtno izvajana germanizacija s kulturno in upravno politiko, ki odreka in onemogoča kulturne pravice in potrebe ter poskuša Slovence oziroma dvojezične državljane po možnosti zabrisati in utajiti pred javnostjo.

Drugi, izjemno močan in usodno pomemben element je v tem prostoru migracijsko gibanje, pri čemer je bistveno, da se je prebivalstvo teh območij v preteklosti zavoljo boljšega zaslužka preseljevalo v industrijske kraje Gornje Štajerske ali zlasti v Gradec, na njegovo mesto pa so se priseljevali Slovenci iz Pomurja. Danes je tovrsten proces bistveno modificiran in se kaže v dnevni in zlasti tedenski migraciji, ki je tačas še izrazitejša, najbrž zavoljo očitnejše brezposelnosti, ki postaja problem številka ena. Ker so okoliške vasi in krajevna središča v vseh treh obmejnih, dvojezičnih občinah šele na začetku industrijskega razvoja, se velik del tukajšnjega življa vsak dan vozi v glavno mesto pokrajine, mnogi tudi na Dunaj ali v zahodne zvezne dežele. Odhajajo ob ponedeljkih in se vračajo ob petkih, nekateri so zdoma kar ves mesec.

Je pa res, da si tako deželna kot zvezna vlada, kajpada na podlagi lastne računice, prizadeva spodbujati zasebno pobudo, saj kot gobe po dežju rastejo obrtne in trgovske delavnice, v razmahu so vinogradništvo, poljedelstvo in živinoreja, turizem in gostinstvo. Prav tako je dokajšnja skrb namenjena gradnji infrastrukturnih objektov, stanovanjskih kompleksov in delno tudi umeščanju industrijskih obratov, kot sta denimo Siemensov in Philiphsov. Še vedno pa so dokajšnje gospodarske razlike, vzponi in padci med industrijskimi in kmetijskimi predeli na avstrijskem Štajerskem, prav tako razlike v dohodkih. Industrijski delavec namreč zasluži veliko več od obrtnika in trgovca. Ko smo se pred dnevi mudili v nekaterih obmejnih vaseh Radgonskega kota, nas je zbodlo razmišljanje za slovenstvo opredeljene kmečke gospodinje, ki se je zaradi spleta okoliščin, ob bližu 20-hektarski sodobno urejeni kmetiji in veliki podjetnosti, znašla v težkem socialnem boju. Zavoljo docela privitega davčnega vijaka in posojil namerava prek televizije sprožiti vprašanje, kako naj kmečko prebivalstvo — in to je na tem območju prevladujoče — v takih razmerah sploh še preživi. Dejstvo, da tod kmetije prihajajo na boben, ni nobena skrivnost ali novost, čeprav imajo v uradnih krogih za to bolj posrečen in lepše zveneč izraz: prestrukturiranje, ki je tudi pri nas že dolgo ustoličen. V pogovoru z nami ga je omenil Franz Wegart, predsednik štajerskega deželnega parlamenta, svojčas sekretar avstrijske ljudske stranke za Štajersko. Povzemamo ga dobesedno! »Pred 30 leti smo imeli na Štajerskem približno 35 odstotkov kmetov, zdaj jih je 12 odstotkov; od tega jih je 58 odstotkov polkmetov, kar pomeni, da gre za manjšo kmetijo z zaposlitvijo moža v kakšnem podjetju. Tu in tam imamo zapuščena dvorišča. Agrarno sestavo skušamo izboljšati tako, da bi imeli več pravih kmetov. Če ima nekdo pet hektarjev zemlje, ni sposoben, da bi maksimalno pridelval in se ne more preživljati, če pa ima 15 ali 20 hektarjev, je za kaj takega sposoben, saj gre v bistvu za kmetijski obrat. Če nekdo preneha s kmetovanjem, mora za to obstajati vzrok, in kjer se to dogaja, zapuščene kmetije razdelimo kmetom, ki želijo razširiti kmetovanje. To pomeni izboljševanje agrarne sestave in hkrati okoliščine, ki jih razvijamo z veliko pridnostjo in prizadevnostjo.« Dodati karkoli bi bilo bržčas odveč!

Tretji in zadnji element za razumevanje razvojne strategije in taktike deželne vlade na obmejnem, manj razvitem dvojezičnem območju občin Radgona, Lipnica in Deutschlandsberg je razmerje političnih sil. Po nedavni Waldheimovi zmagi je ljudska stranka še bolj pridobila, kar pomeni popoln zasuk v desno ter hkratno utrjevanje že tradicionalno utrjene kmečke zveze (Bauerbunt) v obmejnih vaseh. Z drugimi besedami bi dejali: za dvojezično prebivalstvo malo spodbud in več negotovosti, kljub odprti meji in posledično sila živahnemu moloobmejnemu prometu, ki ima prihodost.

Branko Žunec

XVI. srečanje ZRVS Jugoslavije

Delegacija ZRVS iz Srbije v Pomurju

Včeraj sta prišli na obisk v Pomurje delegaciji ZRVS iz podrinsko-kolubarske in pomoravsko-šumadijske regije. Delegaciji so predstavniki medobčinskega sveta ZRVS za Pomurje pričakali na mostu pri Murskem Središču, predsednik soboške občinske skupščine Andrej Gerenčer pa jim je zvečer v prostorih družbene prehrane v Murski Soboti pripravil sprejem, v kulturnem programu pa je sodelovala beltinska folklorna skupina.

Danes, v četrtek, bosta delegaciji položili venec k spomeniku zmage v Murski Soboti, si ogledali tovarno Planika v Turnišču in obiskali Dom borcev in mladine, kjer se bodo seznanili z NOB v Prekmurju. Popoldne jih bodo v hotelu Radin v Radencih sprejeli predstavniki radgonske občine, po ogledu Radenske pa jih bodo sprejeli še Ljutomerčani, ki jim bodo razkazali vinsko klet, obisk pa bodo končali s tovariškim srečanjem v gostilni Bobnjar v Veržeju. V petek bosta delegaciji iz Srbije odpotovali na 16. srečanje ZRVS Jugoslavije v Kranj, kjer bo tudi 18. srečanje aktivistov OF in borcev NOB Gorenjske. Slavnostni govornik pa bo predsednik slovenskih komunistov Milan Kučan. Proslave v Kranju se bodo udeležile tudi ZVS iz pomurskih občin.

F. Maučec

Tozd Diana začne julija poslovati prek računalnikov

Dianin hišni računalnik

Računalniška obdelava podatkov se je tudi v naši pokrajini precej uveljavila, saj se je pokazala za uspešnejšo kot ročna.

Tudi v turistični dejavnosti porabijo veliko časa za administrativna dela, za pisanje računov, evidenc, poročil in podobno. Zaradi takšnega drobnega, vendar nujnega dela, pa trpi gost — predvsem v recepciji, kjer je uslužbenec preveč zaposlen z vpisovanjem v knjigo gostov, z računi, poročili in nima časa za pogovor z gosti.

Proizvodnja računalniške opreme se je v zadnih letih razvijala tudi v tej smeri, torej za potrebe hotelov. Riz Zagreb izdeluje po licenci Seico hotelski sistem HIS 86, hkrati za računalniško in strojno opremo (centralni procesor, operativne memorije 256 KB, disk winchester, disketni pogon) pa ponuja tudi celotno programsko opremo za hotelirstvo in gostinstvo. Te programe so že uvedli v hotelu Interkontinental v Zagrebu, v osmih hotelih Montenegra, v Čateških in Dolenjskih Toplicah, v hotelih Rogla, Plitvice in še kje.

To in pa dejstvo, da je gostov iz leta v leto več, je bil vzrok, da so se za hišni računalnik HIS 86 odločili tudi v hotelu Diana, torej prvem tozdu Radenske, ki bo posloval prek računalnikov (o tem razmišljajo že v Moravskih Toplicah, saj so tudi za zdravilišča izdelani programi, ki jih nenehno izpopolnjujejo). To odločitev so sprejeli na seji delavskega sveta decembra 1985. leta, 20. januarja pa je bila oprema pripeljana. Cena devet milijonov sedemsto tisoč dinarjev je bila v celoti plačana z denarjem tozda Diana.

Preden pa so lahko to željo in sklep delavskega sveta uresničili, so morali rešiti še dva problema: dobiti za računalniško poslovanje v hotelu ustrezna republiška in občinska dovoljenja ter (kar je najpomembnejše) usposobiti delavce za delo z računalniki.

Prvi problem so rešili v treh dneh, saj so že prejeli soglasje republiškega sekretariata za notranje zadeve. Zakoni in pravilniki, ki govorijo o hotelskem poslovanju, namreč niso predvidevali tako hitrega razvoja računalnikov, zato v svojih določilih zahtevajo vodenje hotelske knjige. To pa tudi z računalniki ne bo težko, saj bodo dnevni izpiski računalnika kot strani hotelske knjige — vsebina bo torej ista, drugačna bo le oblika.

Direktor tozda Diana Franc Huber (sedaj je v. d. Helena Pintarič, ker je tov. Huber v Radenski v. d. pomembene funkcije) ter vodja recepcije Ivan Karas sta se udeležila uvajalnega tečaja, ki ga je organiziral Riz Zagreb. V minulih mesecih je Ivan Karas uposabljal za delo z računalniki receptorje, tako da vodijo poslovanje v juniju na računalniški in hkrati na stari ročni način, s 1. julijem pa bodo v celoti prešli na računalniško poslovanje. Računalnik HIS 86 bo sprejemal rezervacije, knjižil razne storitve, obračunaval nočitve, izpisoval račune, vodil različne evidence, statistike — torej vse, kar spada v hotelskorecepcijsko službo. Drugi del poslovanja, kjer naj bi začeli usposabljati računalnike, je gostinskokuhinjski del, kjer bodo imeli z njegovo pomočjo pregled nad normativno in dejansko porabo. Že sedaj v kuhinji hotela Diana spodbujajo delavce ali izmeno, ki imajo najmanj odbitka, ob pomoči računalnika pa bo mogoče nadzorovati vsako izmeno posebej. S tem bodo tudi zmanjšali materialne stroške.

Prednost računalniške obdelave hotelsko-gostinskega poslovanja so torej velike. Poleg že omenjenih del bo s tem računalnikom mogoče obdelati vse storitve, ki jih je gost deležen med bivanjem v hotelu; dnevno bodo lahko izpisovali seznam naročil drugim oddelkom za zajtrke, kosila, ipd.; lahko bodo naredili preglede sestave gostov po državljanstvu, narodnosti; ponudili bodo lahko dnevni statistični prikaz zasedenosti hotela po sestavi gostov in vrsti sob; zelo pomembna je tudi razervacijska služba ter vodenje blagajniškega poslovanja za hotelski del tozda ter možnost plačevanja storitev v tujih valutah.

Tako kot za kuhinjo pa bo mogoče dnevni pregled poslovanja v vseh točilnicah.

To je torej specializirano področje računalniške obdelave, vse druge knjigovodske naloge bodo obdelali po že izdelanih programih v AOP centru v Radencih. Računalnik HIS 86 pa lahko tudi povežejo z IBM računalnikom v Radencih, vendar morajo dobiti kabelsko povezavo med pošto v Mursko Soboto in Diano, medtem ko kabelsko linijo med Radenci in Mursko Soboto že preizkušajo.

Bernarda Peček

JULIJA SPET VIŠJE STANARINE

KJE, KJE BOM JEMAL . . .

Po določilih Družbenega dogovora o skupnih izhodiščih za oblikovanje stanarin in najemnin v letu 1986 naj bi se stanarine v juliju zvišale za 64 odstotkov, oziroma bi morale do konca leta doseči stopnjo 1,52 odstotka vrednosti stanovanja. Na skupščinah Samoupravnih stanovanjskih skupnosti pa v teh dneh sprejemajo spremembe in dopolnitve tega družbenega dogovora, te pa v glavnem omogočajo, da se z dopolnilom k družbenemu dogovoru uveljavi diferencirano povečanje stanarin v drugem polletju 1986 — prvo zvišanje stanarin bo torej julija, drugo oktobra. Novost je tudi to, da se to dopolnilo sprejme, ko ga podpiše večina (ne vse) samoupravnih stanovanjskih skupnosti.

Povprečno se bodo stanarine s 1. julijem povišale za 45 odstotkov (v Ljutomeru za 35, v Lendavi za 40, v Gornji Radgoni za 45 in v Murski Soboti kar za 65 odstotkov). Kjer so imeli do sedaj višje stanarine, bo povišanje za nekaj odstotkov manjše.

Stanarine so bodo zvišale v vsakem primeru, vprašanje je le, če 64 odstotkov takoj julija ali zaenkrat le 45 odstotkov.

Janez Šedivy, sodelavec strokovne službe Samoupravne stanovanjske skupnosti v Gornji Radgoni je dejal: »Družbeni dogovor je bil sprejet januarja in se je do sedaj izvajal, tako kot je bilo dogovorjeno. Torej naj bi se najemnine in stanarine dvignile dvakrat, prvič februarja za 43 odstotkov ter drugič julija za 64 odstotkov. To pa pomeni, da bi bil ta dvig cen višji, kot pa je bil splošni dvig cen v tem času. Zato smo pripravili spremembe tega družbenega dogovora in dopolnilo, iz katerega izhaja, da bi najemnine in stanarine s 1. julijem dvignili za 42 odstotkov, nato pa še v oktobru ali novembru za odstotek, s katerim bi obsegli 1,52 odstotka ekonomske stanarine.«

Na skupščini SSS v torek, 24. julija, v Gornji Radgoni so zvišanju najbolj nasprotovali upokojenci in delegati Avtoradgone, svoje mnenje pa so poslali tudi izvršni svet in občinski sindikalni svet: »Nekaj pripomb na te spremembe je bilo, vendar ne toliko zaradi sprememb družbenega dogovora, saj ta olajšuje plačevanje stanarine stanovalcem, ker bodo to lahko opravili dvakrat. Pač pa so bile pripombe zaradi socialne varnosti delavcev v nekaterih delovnih okoljih, ker se osebni dohodki ne zvišujejo tako hitro kot cene. In zato se postavlja vprašanje, kako sploh plačevati te stanarine.«

Nevarnost je, da mnogi stanarin sploh ne bodo plačevali, saj je že sedaj veliko takih primerov. V radgonski občini jih je od 1300 »zakasnilo« s plačevanjem stanarin 60 stanovalcev. Tisti, ki ne morejo plačevati visoke stanarine, dobivajo pomoč oziroma nadomestilo (v dopolnilu 4. člen pravi, da morajo samoupravne stanovanjske skupnosti hkrati uveljavljati tudi sistem delnega nadomeščanja stanarin v skladu s samoupravnim sporazumom o uresničevanju socialno-varstvenih pravic). Značilnost radgonske stanovanjske politike pa je, da je prosilcev teh nadomestil zelo malo, kar pa ne pomeni, da vsi z lahkoto prenašajo povišanje in plačujejo stanarine. Sodelavec strokovne službe je dejal: »Ne vem, kaj je pravi vzrok, da se ne oglašajo. Morda to, kakor se sliši, da je nekaterim celo nerodno, da bi se prijavili, čeprav vedo, da ta možnost obstaja. Vsako leto objavljamo subvencioniranje prek javnega natečaja, obveščamo tako stanovalce kot skupnosti stanovalcev.«

Radgončanom se zdi krivično predvsem to, da se zvišujejo stanarine (in seveda druge cene) povsod enako, čeprav se radgonska občina po dohodku in osebnih dohodkih delavcev ne more primerjati z drugimi občinami ali republiškim povprečjem.

Bernarda Peček

Visoka državna odlikovanja

Z ukazom predsedstva SFRJ je odlikovanih več zaslužnih delavcev iz soboške občine. Na slovesnosti v salonu soboškega gradu jim je visoka priznanja izročil predsednik skupščine Andrej Gerenčer. Red dela s srebrnim vencem so prejeli Jože Kamenšek, upokojeni učitelj, Jože Bojnec, KZ Panonka TO Beltinci, Alojz Krefl, Slovenija ceste Tehnika. Medaljo za vojaške zasluge je prejel Alojz Steiner, Pokrajinski štab teritorialne obrambe, medaljo zaslug za narod pa Franc Štefanec, Slovenija ceste Tehnika. — *še*

V Ljutomeru ob dnevu borca

Krajevno združenje NOV Ljutomer bo v petek priredilo osrednjo slovesnost v občini. Začela se bo dopoldan ob deveti v Domu kulture Ljutomer s slavnostnim govorom in kulturnim sporedom. Ob tej priložnosti bodo odprli razstavo o pohodu XIV. divizije na Štajersko. Nato bo na ljutomerskem hipodromu tovariško srečanje borcev in aktivistov OF.

S. Feuš

POMURJE 15 v Motvarjevcih

Okrog 20 srednješolcev iz Slovenije in zamejstva te dni raziskuje vplive industrializacije, deagrarizacije in vlogo kmetijske dejavnosti ter narodnostno problematiko v naselju Motvarjevci. Gre za vsakoletni mladinski raziskovalni tabor pod vodstvom Inštituta za geografijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Mladi raziskovalci bodo končali z delom 7. tega meseca.

J. G.

ZRVS Gornja Radgona

Na nedavni volilno-programski konferenci občinske organizacije Zveze rezervnih vojaških starešin občine Gornja Radgona so delegati kritično spregovorii o svojem dosedanjem delu in sprejeli nov program za teoretično in praktično usposabljanje svojih članov. Usposabljanje v ZRVS postaja vedno zahtevnejša naloga tako po vsebinskih, organizacijskih, pedagoško-andragoških in metodoloških načelih. Člani ZRVS pa so dolžni skrbeti za krepitev obrambne in samozaščitne usposobljenosti naših delovnih ljudi in občanov. Zato mora biti to delo čimbolj usklajeno, dobro načrtovano in organizirano ob pomoči vseh družbenopolitičnih dejavnikov, ki so zadolženi za obrambni in samozaščitni del izvajanja sprejetega programa.

V skladu s programskimi usmeritvami bodo morale organizacije ZRVS kot družbene organizacije in sestavni del SZDL opraviti delo, ki je predvsem pomembno v našem sistemu SLO in DS, oziroma nasploh v naši družbi.

Temeljne naloge so že urejene tako v zveznem in republiškem zakonu kot dudi v naših pravilnikih o SLO in DS in v statutih DO. Tudi na dosedanjih republiških, pokrajinskih in zveznih kongresih je bil dan velik poudarek SLO in DS, kar pomeni za ZRVS izvajanje neposrednih nalog kot najbolj usposobljene in tudi za tovrstno področje odgovorne organizacije.

Na občinski volilni programski konferenci so delegati izvolili novo predsedstvo, ki ga vodi Ciril Kavčič, predsednike in člane komisij.

Na kratko naj omenim še naloge posameznih komisij.

Člani komisije za idejnopolitično in splošno vojaško usposabljanje se bodo ukvarjali predvsem z nalogami na področju izobraževanja, pri čemer bodo vključevali še zlasti mlado generacijo, strelce, člane ZB, tabornike, lovce, pripadnike TO in JLA.

V komisiji za kadrovske in organizacijske zadeve bodo imeli skrb za stalno spremljanje aktivnosti članov ZRVS, socialni položaj članov, kadrovanje v ŠRO in vojaške šole.

Komisija za SLO in DS se bo v prvi vrsti ukvarjala z mladino v vseh šolah naše občine, v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela, še posebej pa z mladimi v ZSMS.

Tudi informativno-propagandna komisija ima sestavljen pester program. Skrbela bo za širjenje revije Naša obramba, izdajala bo lastno glasilo — informacije, o delu ZRVS pa seznanjala širšo javnost preko naših javnih občil ter skrbela za strokovno literaturo in podobno.

Omenim naj še, da so se pred kratkim člani komisij že sestali in sprejeli podrobne programe dela.

R. Jaušovec

Železne dveri (še vedno) rjavijo

Pred nekaj leti smo v našem tedniku pisali o dvorcu Železne dveri v jeruzalemskih goricah blizu Ljutomera. Že takrat je ta dvorec propadal in bil v takšnem stanju, da bi obnova stala kar precejšnje denarce. Lastnica je bila delovna organizacija Ljutomerčan oz. njen tozd Ljutomerska klet, ki je ugotovila, da ne zmore denarja za sprotno vzdrževanje, kaj šele za ureditev. V akcijo reševanja se je vključil tudi izvršni svet SO Ljutomer in leta 1982 sprejel vrsto sklepov in napotkov, kako naj bi ob pomoči delovne organizacije Radenska ta dvorec obnovili. Žal od vseh teh sklepov ni bilo storjenega čisto ničesar, in zato je dvorec v zadnjih štirih letih še bolj propadal.

Kulturna skupnost občine Ljutomer je vsa ta leta iskala načine in rešitve, kako dvorec obnoviti in ga iztrgati popolnemu uničenju, saj ga je Zavod za spomeniško varstvo iz Maribora uvrstil med kulturne spomenike in bi naj bil zaščiten. Pred kom?

Cena obnove je iz leta v leto rasla in danes dejansko niti delovna organizacija Ljutomerčan, še manj Radenska ali ljutomerska kulturna skupnost skupaj z republiško ni sposobna obnoviti dvorca Železne dveri, poleg naštetih bi se v obnovo morali vključiti tudi drugi — gostinske, trgovske in turistične organizacije, da bi zbrale dovolj denarja. Pred kratkim je ta problematika prišla ponovno na dnevni red izvršnega sveta SO Ljutomer, ki je ustanovil posebno komisijo, ki naj bi proučila možnosti zbiranja denarja za obnovo dvorca.

Zgodovina se pač ponavlja, mar ne?

Dušan Loparnik

O zgodovini dvorca Železne dveri je le malo znanega. Admontski samostan je imel na tem območju od leta 1300 svoje vinograde. Sedanje poslopje ni iz tega časa, lahko pa sklepamo, da gre za gradbeno kontinuiteto na isti lokaciji vse od začetka 14. stoletja pa do danes. Po stilnih in gradbenih značilnostih lahko uvrščamo sedanjo stavbo v 17. stoletje. Leta 1678 jo je na svojem zemljevidu Štajerske upodobil Vischer kot enostavno enonadstropno poslopje na izpostavljeni legi. Vrednosti, ki dvorec Železne dveri opredeljujejo kot kulturni spomenik, je več:

Dvorec ima izredno lego na dominantni točki in je nezamenljiv del kulturne krajine, po svojem nastanku spada med najstarejše posvetne stavbe širšega območja in je najstarejša v celoti ohranjena arhitektura. Harmonično grajeno poslopje ima vrsto kakovostnih arhitektonskih detajlov, je zgodovinska priča o prisotnosti treh tujih cerkvenih fevdalcev in odnosov med tujci in domačini in s svojim imenom, ki mu ga je dalo ljudstvo, je dvorec postal simbol vinogradništva tega območja, ki je prav pod imenom Železne dveri postalo znano v širšem evropskem prostoru.

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ GORNJA RADGONA USPEŠNO SKLENILA SEZONO 1985/86 — ZATIŠJE V MESTU — VEČ SREDSTEV ZARADI FESTIVALA

TUDI SREČANJA SPODBUJAJO LJUBITELJSKO DEJAVNOST

Zveza kulturnih organizacij Gornja Radgona je minulo sezono organizirala številna srečanja, med njimi je bilo največ srečanj pevskih zborov, folklornih skupin, pihalnih orkestrov, gledaliških skupin itd. Prav tako so v zadnjem letu obudili obmejno kulturno sodelovanje. Čeprav niso organizirali kakih posebnih prireditev, temveč so sosednje kulturnike vabili na že organizirane prireditve v radgonski občini, avstrijski kulturniki pa radgonske na svoje prireditve, sta s sodelovanjem zadovoljni obe strani. Vsa ta srečanja le spodbujajo posamezne kulturne dejavnosti, čeprav tega ne moremo trditi za gledališko (poleg tega, da v Gornji Radgoni ni nobene kakovostne gledališke skupine, je bil prav katastrofalno majhen obisk predstav na medobčinskem srečanju gledaliških skupin, ki ga je letos organizirala ZKO Gornja Radgona), prav tako ne more zaživeti likovna dejavnost, pa tudi filmska se ne more pohvaliti s kaj dosti več kot z Dnevi domačega filma (letos ne bodo več oktobra, temveč novembra).

Radgončani, tako mladi kot stari, predvsem radi prepevajo. Kar 770 mladih pevcev je sodelovalo na občinskem srečanju otroških in mladinskih pevskih zborov 18. aprila, 14 zborov osnovnih šol ter zbor iz Murecka iz Avstrije. Mesec dni kasneje je bilo srečanje odraslih pevskih zborov in oktetov, na katerem je sodelovalo 180 pevcev ali 5 zborov in 4 okteti, v začetku junija pa se je ženski pevski zbor DKUD Svoboda udeležil območnega srečanja v Ormožu, medobčinskega srečanja pa (še sveže upet) pevski zbor Radenske. Medobčinsko srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov je bilo v Lenartu (udeležila sta se ga kapelski in radgonski otroški oziroma mladinski pevski zbor), zelo dobro pa se je izkazal mladinski pevski zbor OŠ Gornja Radgona, saj se je po nastopu v Zagorju uvrstil še na zvezno revijo v Celju in festival Kurirček v Mariboru. Konec maja so se srečali tudi upokojenski pevski zbori, v začetku meseca pa tudi pihalni orkestri. Pihalni orkester DKUD Svoboda Gornja Radgona je sodeloval na srečanju v Heiligenkreuzu v Avstriji, ženski pevski zbor pa na taboru v Stični. Tamburaši radgonske občine so decembra sodelovali na republiški reviji v Ljubljani, maja pa so se udeležili prireditve Vinska vigred v Metliki.

Druga najpomembnejša kulturna dejavnost v radgonski občini je gledališka in lutkovna, s tem da je tu več gostovanj tujih skupin, bolj malo pa predstav domačih. Na občinskem srečanju lutkovnih skupin, so januarja sodelovale le štiri, iz OŠ Gornja Radgona, dve iz Radenec in ena iz OŠ Apače; iste šole (zraven še Kapela) pa so se udeležile občinskega srečanja otroških in mladinskih gledaliških skupin. Aprila so se v Vidmu ob Ščavnici srečali tamburaši, godci in folklorne skupine (sodelovala je tudi folklorna skupina iz avstrijske Radgone, folklorne skupine iz Melov, Spodnje Ščavnice in Srednje šole za gostinstvo in turizem pa so sodelovale v kulturnem programu Festivala bratstva in enotnosti v Nikšiču.

Prav tako je bilo minulo sezono organiziranih veliko seminarjev, ogledov gledaliških ali glasbenih predstav (čeprav je tega za pomursko mladino še vedno premalo).

Letos je odpotovalo na Festival bratstva in enotnosti več udeležencev kot običajno, med njimi tudi kulturniki, saj bo prihodnje leto gostitelj občina Gornja Radgona. Prav ZKO pa ima nalogo, da pripravi kakovosten kulturni program ter ustrezne objekte in drugo. V ta namen se bodo zbirala sredstva Zveze kulturnih organizacij po višji prispevni stopnji kot običajno. S tem denarjem bodo odkupili prostore za garderobe v kulturnem domu Videm ob Ščavnici, financirali pleskanje in ureditev kurjave v domu v Apačah, obnovili toplovod in kupili kalorimeter za kulturni dom v Gornji Radgoni, sredstva pa bodo namenjena za obnovo ali vzdrževanje domov na Kapeli, Negovi, v Stogovcih, Spodnji Ščavnici, v Zbigovcih-Lastomercih, za dvorano vile Hold, za občinsko knjižnico, pokrajinski muzej, glasbeno šolo ter Šlebingerjevo domačijo. Vseh zbranih sredstev v letu 1986 naj bi bilo čez 17 milijonov, čez 5 milijonov bo namenjenih festivalu v Gornji Radgoni, v glavnem pripravi objektov.

Med pomembnejšimi nalogami, ki čakajo Zvezo kulturnih organizacij še letos, so parada kmečkih opravil in običajev, razstava v Seliščih, sodelovanje kulturnih skupin v skupni televizijski oddaji Gornja Radgona—Radgona, prireditve ob občinskem prazniku, likovna kolonija Gorenje Elrad in Avtoradgona ter izdaja knjige Manka Golarja in brošure Oči in srce. Organizirana pa bo še vrsta gledaliških in glasbenih gostovanj in obiskov.

Bernarda Peček

kulturni koledar

MURSKA SOBOTA — Danes (četrtek) ob 19. uri bo v Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec otvoritev razstave del Društva likovnih umetnikov Zasavja. Do 27. julija bo razstavljalo naslednjih 12 umetnikov: Nikolaj Beer, Jože Ciuha, Leopold Hočevar, Branko Klančar, Janez Knez, Janez Knez-Mišo, Franc Kopitar, Tone Leskovšek, Jože Meglič, Polde Mihelič, Milan Rijavec in Ana Marija Vlaj.

RADENCI — Istočasno (torej danes ob 19. uri) bo tudi otvoritev razstave likovnih del Janka Lešnika. Likovnik bo razstavljal v razstavnem paviljonu hotela Radin.

LENDAVA — V osnovni šoli Drago Lugarič je še vedno na ogled razstava, ki prikazuje likovno ustvarjalnost predšolskih in šolskih otrok.

LJUTOMER Na dan borca, v petek, 4. julija, bodo v Galeriji Ante Trstenjak odprli muzejsko razstavo z naslovom Štirinajsta divizija na Štajerskem. Otvoritev bo ob devetih, razstava pa bo odprta do prvega avgusta. Organizator prireditve je Muzej NOB iz Ljutomera, zanimive razstavke pa je posredoval Muzej narodne osvoboditve Maribor.

RADENCI — V soboto od osmih dalje bo pred glavnim vhodom v hotel Radin (na parkirišču) sejem domače obrti. Sodelovali bodo obrtniki oziroma rokodelci iz mnogih krajev naše ožje domovine. Sejem prirejajo vsako prvo soboto v mesecu, seveda le poleti (od junija do septembra), tokratni sejem pa bo tretji po vrsti.

Zlata Linhartova značka

MARICA HORVAT

Letošnja prireditev Naša beseda je bila za ljutomerske gledališčnike dokaj uspešna, saj se je njihova Brešanova Slavnostna večerja v pogrebnem podjetju uvrstila na sklepno prireditev, Ivo Žnidarič in Marica Horvat pa sta za svoji vlogi prejela zlati Linhartovi znački, ki jih podeljujejo za enkratne dosežke na področju ljubiteljske gledališke umetnosti. Iva Žnidariča smo že predstavljali, manj znana pa je Marica Horvat, vzgojiteljica, profesorica logopedije v Vzgojnem zavodu v Verženju. To priznanje je bil povod za pogovor.

Kdaj si pravzaprav začela sodelovati na področju ljubiteljske gledališke kulture?

»Resneje sem se gledaliških desk oprijela šele po končanem študiju. Že prej sem sicer sodelovala v recitacijskih skupinah v moji rodni vasi, poskusila sem se tudi kot filmska statistka, a to je bilo le bežno, mimogrede. Resneje, pa pravim, šele po končanem študiju.«

V ljutomerski gledališki skupini kud Ivan Kaučič si prišla med »stare mačke«. Z kakšnimi občutki?

Vsi ti stari igralci so me pravzaprav presenetili. Takoj so mi bili pripravljeni pomagati, tudi režiser, Stane Kralj, ki ima veliko znanja o gledališču. On mi je pravzaprav pokazal, kako začeti. Seveda pa tudi vsi drugi niso stali ob strani. Sedaj, ko se že poznamo, se lepo razumemo, smo sproščeni in delamo.«

Preden si prišla k ljutomerskim dramatikom, si verjetno imela določeno predstavo, kako to gre. Se je ta tvoja predstava uresničila ali je bilo kaj drugače?

»Pravzaprav je bilo to, kar sem pričakovala. Nisem pa pričakovala, da se med igralci lahko stke tako prijateljstvo, da se skupno delo nadaljuje tudi zunaj dramske skupine, da stiki ostajajo.«

Odrske deske so zahtevna dejavnost. Kaj te privlači k temu delu?

»V prvi vrsti je zame to sprostitev, tako psihična kot fizična. Ob tem si širim obzorje, dobivam znanja, navezujem stike z drugimi ljudmi, gledališčniki. Tako imaš občutek, da nisi odrezan od večjih kulturnih centrov in obenem kulturno in intelektualno dozorevaš.«

Brešanova Slavnostna večerja je zahtevna igra. Kako si se lotila te svoje vloge?

»O tej vlogi sva imela z režiserjem dva različna pogleda. No, naj povem kratko anekdoto: ves čas študija smo študirali vlogo tako, kot si jo je zamislil režiser, čeprav sem imela drugačne predstave. In tik pred premiero sva se o tem pogovarjala, povedala sem mu svoje zamisli, sprejel jih je, in tako sem na premieri igrala tisto, kar sem si sama predstavljala. In v bistvu mi je bilo potem to igranje dosti lažje. Soigralci in občinstvo so takšno vlogo sprejeli in ostala je. Vsi smo bili navdušeni.«

Navdušeni pa niso bili samo igralci, tudi žirija na sklepni prireditvi, saj so ti dodelili zlato Linhartovo značko. Kaj ti pomeni?

»Pomeni mi vsekakor mnogo. Že zaradi tega, ker je vloga resnično samo moja, takšna, kot sem si jo sama zamislila in jo tudi v celoti sama izdelala. Istočasno pa je to priznanje vsekakor tudi spodbuda za nadaljnje delo.«

Si precej mlada in v ljutomerski ljubiteljski kulturi vedno primanjkuje mladih ljudi. Zakaj se tudi tvoji vrstniki ne vključujejo v kulturno delo?

»Verjetno je kriv način današnjega življenja, ko vsem primanjkuje časa, ljubiteljsko delo pa zahteva veliko odrekanja, prostega časa, delo pa ni niti materialno niti moralno dovolj cenjeno. Vsa potrditev in zahvala pa je le v tem, da odigraš vlogo in da ti občinstvo zaploska.«

Tebi je to dovolj?

»Sedaj mi je še.«

Dušan Loparnik

BLATNO JE PLITVO

V staroslovanskem govoru je izraz blatno pomenil plitvo močvirsko vodo, ki ne odteka. Ime Balaton (Blatno jezero) je slovanskega porekla. Rimljani so ga imenovali Lacus Pelse, Nemci mu pravijo Plattensee. Skupina članov pomurskega zgodovinskega društva si je minuli petek to tako imenovano madžarsko morje le od daleč ogledala, sicer pa preživela zanimiv dan v zibelki državnosti panonskih Slovencev na Madžarskem. Šlo je za temeljitejše spoznavanje Blatograda, danes Zalavarja z Blatnim jezerom, ki je pred tisočletjem, torej v časih Spodnje Panonije, kneza Pribine in sina Koclja, pomenilo Slovanom to, kar zdaj Madžarom. Udeleženci strokovnega potovanja so le nekaj kilometrov od jezera, sredi močvirnega in močno zaraščenega sveta — tudi zavoljo več kot skromnih kažipotov — vendarle našli temelje starodavne krščanske bazilike, kjer je nekoč stal dvorec, bolj znan kot blatenski kostel. V neposredni bližini je spomenik, ki so ga lani ob 1100. obletnici Metodove smrti postavili v spomin na slovanska meniha Cirila in Metoda iz Soluna, ki sta na tem območju opravila pomembno razsvetljensko in kulturno poslanstvo. Paša za oči je bil izredno dobro ohranjen Feštetićev grad v Kesthelyu iz tukajšnje fevdalne preteklosti s številnimi kulturno-zgodovinskimi dragocenostmi in razkošjem, kakršnega obiskovalci, ki jih nikoli ne zmanjka, zlepa ne vidijo kjerkoli. Pomurski zgodovinarji so obiskali še skanzen, to je naselje skrbno ohranjenih in verodostojno postavljenih objektov o gočsejski kulturi v Zalaegerszegu. Na zelo nazoren in prepričljiv način kaže, kako so v minulem stoletju živeli ljudje v pokrajini ob reki Zala. Tukajšnje prebivalstvo je namreč, izhajajoč iz starodavnega rodovnega izročila, mešanica Slovanov, Avarov in Madžarov s končno prevlado slednjih.

B. Žunec

LINDAU V KOPRU

Prejšnji teden, od ponedeljka do nedelje, so v Kopru potekala tradicionalna Koprska srečanja. Že peto leto zapored so se zbrali mladi iz številnih krajev Jugoslavije in tujine.

Od ponedeljka do četrtka so potekala športna srečanja, od četrtka do nedelje pa so se zvrstile kulturnoumetniške prireditve, večina na prostem, na Titovem trgu v Kopru.

Med mnogimi skupinami je nastopila tudi lendavska folklorna skupina Lindau. Njihov nastop v petek zvečer je navdušil številno občinstvo, za glasbeno spremljavo nastopa pa je poskrbel narodni ansambel iz Lentija na Madžarskem (cimbale, dve violini in kontrabas).

Organizatorji Koprskih srečanj zelo tesno sodelujejo z lendavskimi folkloristi, ki plešejo madžarske plese. Lindau je namreč edina skupina, ki je nastopila na vseh petih srečanjih — Koprčani jih vsako leto posebej povabijo — vse druge se menjajo iz leta v leto. Dobro sodelovanje med Koprom in Lendavo zagotavlja, da bo Lindau tudi leta 1987 gostoval na šestih Koprskih srečanjih.

BOP

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ
GORNJA RADGONA
IN
POMURSKI SEJEM GOR. RADGONA

VABITA K SODELOVANJU skupine

društva in posameznike na tradicionalni paradi kmečkih opravil in običajev

Parada bo v nedeljo, 24. avgusta 1986, ob 10. uri po ulicah mesta Gornja Radgona.

Na paradi lahko sodelujejo skupine s prikazi starih orodij in drugih pripomočkov pri kmečkem delu, starih kmečkih opravil in običajev, folklorne skupine s prikazi starih običajev, glasbene skupine s starimi instrumenti itd.

Skupine naj vso pozornost namenijo originalnosti in izvirnosti, ker bo posebna komisija pri ocenjevanju upoštevala predvsem to.

Najboljše skupine bodo prejele plakete Pomurskega sejma, vse druge pa priznanja za sodelovanje.

Vse skupine ali posamezniki naj prijavijo svojo udeležbo **do 8. avgusta 1986** pisno ali telefonsko na naslov:

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ GORNJA RADGONA, Partizanska 25/II, tel. (069) 74 083, 74 373, ali

POMURSKI SEJEM GORNJA RADGONA, tel. (069) 74 000, 74 761, 74 720.

Prijave naj vsebujejo:
— kraj, društvo ali organizacijo,
— kratek opis prikaza
— število udeležencev,
— število vozov,
— naslov vodje.

Le na osnovi prijave bo lahko organizator udeležencem zagotovil povračilo stroškov in malico.

Predvideno je tudi snemanje za televizijo, zato so podatki še posebno pomembni.

Vsa podrobnejša navodila bodo prejeli vodje skupin takoj po prijavi.

Vabimo skupine, da se prijavijo in sodelujejo v tej prireditvi, s katero želimo ohraniti del naše bogate kulturne dediščine.

Jože Horvat-Jaki, eruptiven umetnik iz naše deželice razstavlja — tokrat tapiserije. Zavetje za njegove stvaritve mu je od junija do septembra dala galerija Božidarja Jakca v Kostanjevici na Krki. Upamo, da bomo kdaj lahko občudovali Jakija tudi v soboškem hramu lepih umetnosti.

knjige

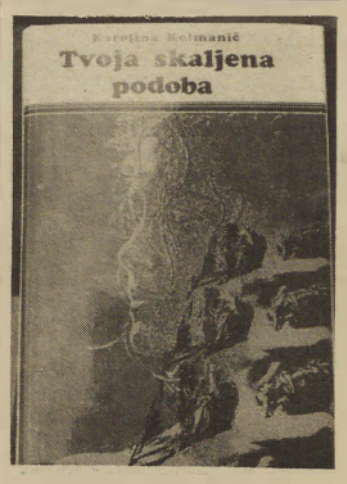

Karolina Kolmanič — TVOJA SKALJENA PODOBA (Založba Obzorja); Janez Bitenc, Jelka Reichman — TRI MUCE (Mladinska knjiga); Vicktoria Holt — JUDEŽEV POLJUB (Pomurska založba)

Iz Radenskine Tovarne polnilne opreme

Plodovi domače pameti

Čeprav jim gre v poslovanju zadnjih nekaj mesecev dokaj za nohte, jih v Radenskini TPO pri razvojno-raziskovalnih hotenjih to kaj prida ne moti. Vsaj za zdaj ne, če seveda izvzamemo program jaht, ki je — po besedah direktorja Ivana Lukiča — začasno odložen.

Ko se je pred tednom dni v tozdu mudila komisija medobčinske gospodarske zbornice za presojo inovacijskih dosežkov, zrelih za prenos v proizvodnjo, smo se mogli pobliže seznaniti s tem, kaj daje ali bi lahko dajala »domača pamet«. Ustavili so se predvsem pri zadnjih dveh dosežkih: vakuumskem polnilnem zamašilnem stroju in avtomatski paletirni napravi, ki ju razvijajo, vendar bi potrebovali »finančno injekcijo«. Člani komisije so po ogledu proizvodnje in predložene dokumentacije ter obširni razpravi z najodgovornejšimi v TPO soglašali, da je obe »pogruntavščini« pomembno in vredno razviti. Direktor razvojnega sektorja Andrej Frangež pa nam je ob tem med drugim povedal: »V petih letih izdelovanja polnilnih, pralnih, vlagalnih in izlagalnih strojev smo se dokopali do lastnih spoznanj in izkušenj ter jih začeli vgrajevati v programe. Prišli smo do te stopnje, da lahko izdelamo boljše izvedbe sedanjega vakuumskega polnilnega stroja, ki se uporablja predvsem za polnjenje negaziranih tekočin: sokov, negazirane mineralne vode in olja. Načrtujemo izpeljavo programa dvokomornega polnilnega vakuumskega stroja, katerega prednosti so zlasti v tem, da lahko kontroliramo vakuum in tako povečujemo hitrost polnjenja, hkrati pa dosežemo veliko večje hitrosti oz. zmogljivosti glede na število nalivalnih ventilov. V okviru tega programa — saj ta polnilni stroj je namenjen za zbolj ivosti približno 8 do 10 tisoč litrskih steklenic na uro — bomo izdelali še paletizacijo. Gre za avtomatsko paletizacijo z zmogljivostjo 800 do 1000 nosilk na uro, za kar smo ugotovili izredno povpraševanje na tržiščih. Sodimo, da je v Jugoslaviji okrog 200 polnilnih linij s tako zmogljivostjo. Predvsem so to manjši polnilci, recimo vinarji, oljarji, katerih linije so komaj 50-odstotno opremljene s paletirnimi napravami. Računamo, da bomo z razvojem paletirne naprave zadovoljili potrebe jugoslovanskega tržišča. Vodena bo z mikroprocesorsko enoto, ki omogoča poseganje v program, visoko zanesljivost delovanja in enostavno upravljanje, servisiranje in vzdrževanje.«

V upanju, da se po kreditiranju teh dveh dosežkov Radenskine TPO ne bi ponovil primer z jahtami — tudi v te namene so namreč šla znatna posojilna sredstva soboške Ljubljanske banke — so člani zbornične komisije za presojo dosežkov, zrelih za prenos v proizvodnjo, zapustili kolektiv.

B. Žunec

V POMURJU DVE OBLIKI MLADINSKEGA PROSTOVOLJNEGA DELA

Tudi z znanjem za razvoj Pomurja

Čas počitnic je tudi čas mladinskega prostovoljnega dela. Prav v Sloveniji so bila številna prizadevanja za vsebinsko bogatenje tovrstnega dela. Mladinsko prostovoljno delo naj bi bilo bolj »pisano mladim na kožo«, ustrezalo njihovemu delu in zanimanju ter prispevalo k bogatenju njihovega ustvarjalnega dela. Rezultat tega stremljenja in prizadevanj pa je, da poznamo več oblik mladinskega prostovoljnega dela, in sicer klasične mladinske delovne akcije, delovne tabore, katerih delovni del je podoben klasičnim delovnim akcijam, vendar ni brigad, specializirane tabore, na katerih obravnavajo določeno strokovno temo ter mednarodna sodelovanja mladih in izmenjave mladincev.

To poletje bomo imeli v Pomurju kar dve obliki mladinskega prostovoljnega dela, in sicer Zvezno mladinsko delovno akcijo Goričko 86 in Študentski živinorejski tabor Goričko 86. Namen tega tabora bo spoznati problematiko kmetijstva oziroma živinoreje na gričevnatem svetu Pomurja. Tabor se bo začel 15. julija in bo trajal teden dni.

Organizatorji specializiranega tabora, Kmetijska zadruga Panonka, Živinorejski zavod Murska Sobota, republiška in občinska konferenca ZSMS, študentje Višje agronomske šole iz Maribora in Biotehniška fakulteta iz Ljubljane, so sestavili bogat seznam strokovnih predavanj, ki naj bi jih pripravili priznani strokovnjaki s tega področja. Študentje in drugi udeleženci tabora — bilo naj bi jih trideset — bodo uredili tudi skupinske pašnike v Panovcih. Zanimivost tabora bo tudi to, da bo nekaj udeležencev stanovalo pri kmetih.

M. H.

KIRURŠKI BLOK V RAKIČANU

Predstavitev nadstropij, ki so namenjena bolnikom

V novem kirurškem bloku soboške bolnišnice v Rakičanu so vrhnja nadstropja namenjena bolnikom kirurškega, očesnega in ušesnega oddelka. To je tisti del, ki bo bolnikom prinesel največ. Nič več ne bo slišati hrupa z ulic, nič več ne bo utesnjenosti, natrpanosti, slabega spanja, vročine poleti in mraza pozimi, nič več ne bo potrebno čakati v vrsti na toaletne prostore pa tudi zdravstveno osebje bo imelo na voljo več funkcionalnih prostorov za zdravstveno pomoč, pripravljanje bolnikov za preglede itd.

Otroci bodo imeli v vseh nadstropjih večjo skupno sobo — zaradi lažjega nadzora, boljšega počutja in negovanja. Vsa ta tri nadstropja, ki so namenjena bolnikom kirurškega, očesnega in ušesnega oddelka že opremljajo.

Neopremljena zaenkrat ostaja vrhnja etaža, kjer so prostori namenjeni učilnici in igralnici za majhne otroke in šolarje, učilnica za učence srednjega usmerjenega izobraževanja, večji prostor za knjižnico, kjer naj bi bila nekoč vsa domača in tuja literatura, ki jo imajo naročeno zdravstveni delavci v PZC. Tako bi bilo to zbrano na enem mestu in dosegljivo vsem zdravstvenim

Nov kirurški blok v Rakičanu — severni vhod

V vsakem nadstropju bo prostora za 60 bolnikov ali skupno 180 postelj. Od tega bo 120 postelj za bolnike kirurškega oddelka. Sobe so razvrščene tako, da imajo dnevno svetlobo, vmes pa je hodnik. V srednjem delu so: kopalnica za ležeče bolnike, oddelčna ambulanta in previjalnica, shrambe, administrativni prostor in prostori za medicinske sestre. V vsakem nadstropju je delilna kuhinja z jedilnicami oziroma dnevnimi prostori za bolnike, ki se lahko gibljejo (južna stran, obrnjena proti ginekologiji). Na severni strani so prostori za dežurnega zdravnika in oddelčne zdravnike. Sobe za bolnike so mnogo prostornejše in bodo v njih večinoma le po trije bolniki. Izjema sta dve sobi, kjer bo šest postelj. Po dve bolniški sobi imata, stranišče in umivalnico. Nekaj sob pa bo tudi samo z dvema posteljama. Vsaka bo opremljena z nočnimi omaricami, garderobnimi omarami, umivalnim koritom, pod oknom pa bo polica, ki bo namenjena za pisanje. Na voljo bodo tudi miza in bolniške postelje, ki bodo na kolesih, kar pomeni, da bo možno nepremične bolnike voziti na preglede tudi z dvigali iz nadstropja v nadstropje. Tako bo odpadlo mučno in težko prenašanje bolnikov. V teh sobah bo mnogo manj možnosti za okužbo, zdravstveno osebje pa bo lažje negovalo bolnike, saj bo na voljo mnogo več prostora kot doslej. Tako bo tudi več možnosti za stike s svojci — bodisi v bolniški sobi ali v dnevnih prostorih.

delavcem. Nekaj prostorov pa bo namenjenih še oddelčnim zdravnikom. Vsi prostori bodo urejeni tako, da jih bo možno opremiti, ko bo zato dovolj denarja, čeprav te opreme ne bo potrebno uvoziti in je vedno na voljo ter cenejša.

S temi, novimi prostori, bodo uporabniki zdravstvenega varstva veliko pridobili — v primerjavi s sedanjimi prostori je to »razkošje«, v primerjavi z drugimi tovrstnimi zdravstvenimi objekti v Sloveniji pa samo podobni prostori, ki omogočajo ustrezno bolnišnično varstvo, kjer bo možno izvajati sodobno hospitalno nego in zdravljenje, s tem pa tudi več možnosti za čimprejšnje okrevanje.

Alkohol na delovnem mestu

Koliko je v občini Lendava alkoholikov? Na to vprašanje nihče ne ve natančnega odgovora, saj vsi niso evidentirani, toda že podatek, da se je v letu 1985 v bolnici v Ormožu zdravilo zaradi zasvojenosti 47 občanov, pove veliko. Kaže, da problema alkoholizma (normalno pitje zaradi osvežitve še ni alkoholizem) ne bodo tako hitro odpravili (če ga sploh kdaj bodo), saj pred leti začeta preprečevalna akcija ne daje rezultatov. Pa tudi mnogi občani, ki so bili na zdravljenju, po vrnitvi ne kažejo velike pripravljenosti za normalno življenje, saj se od lanskih 47 zdravljencev kar 26 ni odločilo za skupinsko zdravljenje.

Morda imamo pri obravnavi alkoholizma preveč pred očmi gostinske lokale, toda dejstvo je, da se alkohol pojavlja tudi na delovnem mestu. Včasih se delavci iz neposredne proizvodnje izgovarjajo, češ zakaj ne bi pili še mi, ko pa oni zgoraj (pisarne) tudi niso nedolžni. Tako ni malo delavcev, ki prihajajo na delo vinjeni in lahko samo slutimo, kakšne so posledice (nedelo, možnost delovnih nesreč). Še najbolj pametno ravnajo tam, kjer takega delavca pošljejo domov in mu, ker pač nočejo biti nečloveški, pišejo dan dopusta. No, nekaj pa je tudi disciplinskih postopkov.

Posledice alkoholizma v družini pa se kažejo tudi pri otrocih. Analiza 26 otrok, ki izhajajo iz takih družin, je pokazala, da jih ima 17 slab učni uspeh, 4 so ponavljalci in le 5 otrok, kljub neurejenim razmeram v družini, nekako kljubuje in dosega primerne učne rezultate.

Š. S.

AMD ŠTEFAN KOVAČ MURSKA SOBOTA

Tehnična baza tudi v Pomurju

Avto-moto društvo Štefan Kovač Murska Sobota — ima okrog 1.200 članov — opravlja pomembno poslanstvo pri varnosti cestnega prometa, šolanja in izobraževanja voznikov motornih vozil vseh kategorij, prometni vzgoji šolske mladine in odraslih, pri tehnični in strokovni pomoči ter športni dejavnosti.

V zadnjih štirih letih je v okviru avto šole uspešno opravilo izpite za voznike motornih vozil nad 3.000 kandidatov. Uspešno delujejo podmladki na osnovnih in srednjih šolah. Pomemben je delež društva pri organizaciji različnih prometnovzgojnih akcij. V športni dejavnosti pa se je društvo usmerilo v organizacijo motokrosa in avtomobilskih reli tekmovanj ter ima v svojih vrstah nekaj dobrih in obetavnih tekmovalcev.

Za članstvo avto-moto organizacije, kakor tudi za celotno prebivalstvo Pomurja pa bo pomembna pridobitev tehnična baza, ki jo je Avtomoto zveza Slovenije začela graditi v Murski Soboti. Gradnja poteka po programu in objekt naj bi predali namenu meseca septembra ob praznovanju 40-letnice avtomoto organizacije v Sloveniji in Murski Soboti. Doslej je namreč v Sloveniji le Pomurje brez tehnične baze, s tem pa je bilo članstvo in prebivalstvo tudi prikrajšano za nekatere storitve. Z otvoritvijo tehnične baze v Murski Soboti — ta bo z opremo stala blizu 70 milijonov dinarjev — bo v Murski Soboti stalno delovala služba POMOČ-INFORMACIJE, vlečna služba, opravljali pa bodo tudi preventivne preglede in druge manjše storitve ter dajali nasvete. Tehnična baza v Murski Soboti pa bo tudi pomembna pridobitev za razvoj turizma na stičišču Avstrije, Madžarske in Jugoslavije. V prihodnosti pa naj bi dogradili še halo, kjer bi opravljali tehnične preglede, za kar se tokrat niso uspeli dogovoriti.

Feri Maučec

Naš sogovornik: Matija Koren iz Lendave

UPOKOJITEV, KAJ JE TO?

Ob letošnjem 27. juniju — dnevu samoupravljalcev je republiški svet Zveze sindikatov Slovenije odlikoval štiri delovne organizacije in šest posameznikov s priznanji in nagrado za dosežke na področju samoupravljanja. Edini dobitnik iz Pomurja je 60-letni inženir organizacije dela, sicer pa do pred kratkim direktor tozda Elektrokontakt Lendava, Matija Koren. V obrazložitvi k priznanju je rečeno, da je bil že od mladosti predan družbenopolitični delavec in aktivist, ki se je posebno uveljavil v sindikatih, in da je njegovo delovanje temeljilo na zaupanju v človeka, delavca, samoupravljalca.

Tovariš Koren je v svojih nekaj manj kot 40 letih dela opravljal vrsto odgovornih nalog. Leta 1950 se je zaposlil na okrajnem svetu ZSS kot referent za kulturo in prosveto, poslali so ga v partijsko šolo, potem pa je postal tajnik okrajnega sveta Zveze sindikatov. V letih 1963—1967 je bil poklicni predsednik občinske konference SZDL Lendava, nato pa do 1978. leta poverjenik na oddelku za ljudsko obrambo. Nazadnje je postal še direktor Elme, zdajšnjega tozda Elektrokontakt v Lendavi. Od tod je odšel tudi v pokoj.

— Se je bilo težko odločiti za ta korak, smo ga nekam samoumevno vprašali. Dejstvo je namreč, da nekateri, ki mislijo, da so nenadomestljivi, nočejo zapustiti stolčkov.

»Človek se mora na to pravzaprav dalj časa pripravljati. Vseskozi sem imel pred očmi, da je treba prepustiti vodenje mladim ljudem, mladim strokovnjakom, saj je pred temi prihodnost. Danes mi ni težko, posebej zato ne, ker se ne čutim izoliranega, saj me često kličejo iz tovarne, sprašujejo za nasvete in podobno, zato bom rad pomagal, kolikor bom pač lahko, tudi v prihodnje; želim biti povezan s kolektivom.«

— V svojih delovnih letih ste poleg prej naštetih opravljali še več drugih del in nalog, saj ste bili tajnik v interesnih skupnostih, nekaj časa direktor Opekarne v Dolgi vasi itd, vendar ste ostali zvesti sindikalnim idejam in se dosledno zavzemali za uveljavljanje ustreznega družbenogospodarskega položaja delavca, še zlasti pa prej v Elmi, kjer ste prevzeli vodilno delovno mesto, ko je bila ta v hudih škripcih.

»Takrat, ko sem prišel v kolektiv, so bile razmere dokaj težke; leto prej so imeli izgubo, marsikaj je bilo treba postoriti. Vsem skupaj se nam je nekako s skrajnimi napori posrečilo, da smo »splavali«, v zadnjih letih pa se je stanje še izboljšalo: povečali so se osebni dohodki, s tem pa tudi zadovoljstvo. Vseskozi smo iskali dolgoročne in trajnejše rešitve za razvoj in tako smo se lani odločili za izključitev iz Elme Črnuče in priključitev k Elektrokontaktu Zagreb, saj v okviru te delovne organizacije vidimo večje možnosti za razvoj.«

— Ne le v družbenopolitičnih organizacijah, ampak tudi v raznih oblikah delegatskega sistema ste aktivno sodelovali. Kako bi ocenili to obliko vplivanja oziroma odločanja?

»Delegatski sistem je dobro zamišljen, toda nekateri menijo, da je dogovarjanje v ožjih skupinah že samoupravno odločanje. Jaz menim, da ni tako! Ne more se nekaj ljudi dogovarjati in v imenu večje skupine nastopati s svojo »samoupravno« odločitvijo. Vsekakor je treba več pozornosti nameniti samoupravljanju, ga organizirano voditi in usmerjati. Tedaj se ne bo dogajalo, kar se ponekod zdaj, ko so, na primer, delegacije za posamezne interesne skupnosti mnogokrat ali pa v večini primerov prepuščene več ali manj same sebi. To pa ni dobro, saj so tako stališča v delegatskih skupščinah rezultat dogovarjanja posamezne delegacije brez usmeritve družbenopolitičnih organizacij v posamezni organizaciji združenega dela oziroma v krajevni skupnosti.«

Matija Koren, dobitnik priznanja in nagrade samoupravljalcem, se kljub uradni upokojitvi ne umika. Tega od njega tudi nihče ni pričakoval, nasprotno: dobiva nove naloge, zlasti v krajevni skupnosti ne pozabljajo radi na »upokojence«. Sprejel bo nove naloge, pri tem pa upa, da jih ne bo preveč, saj ima tudi manjši vinograd, ki ga želi zdaj, kot mnogi drugi Lendavčani, ki se upokojijo, še vzorneje obdelovati, da bo pridelek rujnega vinca kar se da obilen in dober.

Š. Sobočan

GORNJA RADGONA

Potapljači na reki Muri

Potapljaško društvo Maribor — sekcija Gornja Radgona je pripravilo v okviru praznovanja letošnjega dneva civilne zaščite na reki Muri drugo republiško tekmovanje potapljačev v spustu od petanjskega mosta do kroškega broda. Tekmovanja se je udeležilo 9 ekip ali 18 posameznikov in ena posameznica. Največ uspeha je imela ekipa Kranja (Grašič, Svolšak), ki je 7 km dolgo progo premagala v času 36,43 minut pred Mariborom 37,59, drugo ekipo Kranja 38,49 in Gornjo Radgono (Njivar, Klun) 40,24. Zunaj konkurence je nastopila Jerica Korošak in dosegla čas 40,25, ter neuradno peto mesto. Radgonska potapljaška sekcija, ki jo uspešno vodi Bogdan Šajnovič, je tako že drugič uspešno organizirala tovrstno tekmovanje.

F. M.

MADŽARSKI UČENCI PRI NAS

»Na Goričkem je prelepo, a pokažite nam še morje . . .«

Že večkrat smo poudarjali, da je Pomurje obmejna pokrajinase zaradi tega ne sme zapirati vase, saj je sodelovanje z Madžarsko ali Avstrijo med drugim tudi priložnost za naše gospodarstvo. Zato velja pozdraviti vsako spodbudo za neposredno sodelovanje z dveh strani meje.

Včeraj je končala obisk pri nas 12-članska skupina iz Vepa pri Szombathelyu na Madžarskem. Obiskali so veliko pomurskih kmetijskih in industrijskih obratov, med drugim pa so jih popeljali tudi v Savinjsko dolino. Vodja delegacije János Szanto, namestnik ravnatelja strojne kmetijske šole v Vepu, je ob tej priložnosti dejal: »Gre za sodelovanje dveh šol — kmetijske v Rakičanu in strojne kmetijske v Vepu. Pred dvema letoma smo se dogovorili za vzajemno počitniško prakso. Bistvo sodelovanja je, da naši učenci spoznavajo življenje in delo v Sloveniji, vaši pa pri nas. Lani je bila tukaj 15-članska skupina s tremi profesorji, letos pa sva dva predavatelja in deset učencev. Lani so naši učenci med drugim delali na nekem državnem posestvu in pri kmetih. Vrnili so se polni prijetnih vtisov, zato smo se odločili, da sodelovanje še nadaljujemo. Tako sta se na pomlad znova srečali vodstvi obeh šol in se dogovorili za letošnjo izmenjavo učencev. Zdaj smo pri vas, hkrati pa je tudi skupina učencev iz Rakičana na desetdnevnem obisku na Madžarskem. Menim, da je letošnji spored, ki ste nam ga pripravili, zelo bogat in zanimiv. Skratka, pri vas se zelo dobro počutimo.«

Te besede nedvomno podkrepljujejo našo osnovno misel, da je obmejno sodelovanje lahko koristno za obe strani. Gostje so si ogledali KG Rakičan, Tovarno mlečnega prahu, ŽVZ, Agromerkur, Mesno industrijo, Panonkino sadjarstvo, kmetijske zadruge (kooperacije) v Lendavi, Gornji Radgoni in Murski Soboti, SIP Šempeter, Savinjsko dolino . . . Ob popoldnevih so se nekoliko sprostili, domačini pa so jim pripravili različne kulturne prireditve, športna srečanja, hodili so se tudi kopat.

Pogovarjali smo se tudi z enim od učencev, Robertom Gruntnerjem, ki obiskuje tretji letnik šole v Vepu. Dejal je, da mu je zelo všeč pokrajina, predvsem Goričko, saj živi sam na ravnini — v županiji Šopron. Omenil je tudi, da je njihova šola veliko večja od rakičanske, saj v njej nabira znanje približno tisoč mladih, izobražujejo pa tudi okrog 500 tujcev (to zato, ker je strojna kmetijska šola v Vepu ena najsodobnejših na Madžarskem, njeno gradnjo pa je sofinanciral UNESCO; večina učnega procesa poteka prek računalnikov in drugih sodobnih učnih pripomočkov — op. p.). Robert ni pozabil omeniti, da bi zelo rad videl morje, ker ga ni še nikoli.

Tokrat, ko je nastajal ta prispevek, so bili učenci iz Vepa gostje Panonke, tozd Sadjarstvo. Pokazali so jim številne nasade sadnega drevja in ribeza, vodil pa jih je direktor tozda Martin Puhan:

»Letos smo že drugič sprejeli goste z Madžarske. Že lani sem prišel do spoznanja, da gre za koristno sodelovanje. Tako so nam madžarski učenci pomagali obirati višnje — z zaslušenim denarjem smo se potem malo poveselili. Letos to žal ne bo mogoče, ker višnje še niso zrele.«

Višenj torej niso obirali, pa tudi Robert morja tokrat ni videl (verjetno bi ga nekaj veselja minilo, ko bi se seznanil s cenami tam doli!), pa vseeno je tudi letošnji desetdnevni obisk z Madžarske nedvomno uspel, podobno kot tisti naših učencev na Madžarskem. Zato lahko z gotovostjo zapišemo, da letošnja izmenjava ni bila zadnja.

Bojan Peček

VIŠJE CENE — BOLJŠA KAKOVOST

OCENILI KAKOVOST MESNIH IZDELKOV NA 24. KMETIJSKO-ŽIVILSKEM SEJMU V GORNJI RADGONI

Kar 218 vzorcev mesnih izdelkov je prijavilo 18 organizacij združenega dela, ki se ukvarjajo s predelavo mesa. 13 mesnih izdelkov zaradi tehničnih napak ni bilo ocenjenih, tako da je desetčlanska komisija veterinarjev, živilskih tehnikov, agronomov in inženirjev ocenjevala 205 mesnih izdelkov. Tovrstno ocenjevanje sodi v program nalog Živinorejske poslovne skupnosti Slovenije, ki naj bi pospeševala kakovost in pestrost mesnih izdelkov na domačem trgu, je dejal predsednik skupnosti Tone Zorc ob koncu tridnevnega ocenjevanja, od 25. do 27. junija, v prostorih uprave radgonskega sejmišča.

Živinorejska poslovna skupnost in vodstvo kmetijsko-živilskega sejma sta organizirala prvo ocenjevanje mesnih izdelkov pred sedmimi leti. Zanimanje delovnih organizacij za udeležbo na ocenjevanju je iz leta v leto večje, saj je konkurenca na tržišču vse večja, zaradi visoke cene pa je mesne izdelke vse težje prodati.

To potrjujejo tudi značilnosti prijavljenih mesnih izdelkov za ocenjevanje na kmetijsko-živilskem sejmu, kjer so najboljši že sedmič prejeli zlate, srebrne in bronaste kolajne. Komisija namreč ugotavlja, da je bilo letos med prijavljenimi izdelki precej »osvežitve«. Med njimi je bilo veliko vakuumsko pakiranih, narezanih in v majhnih prodajnih enotah. Novost so hlajene mesne jedi, kot na primer polnjene telečje prsi in drugo ter praktični družinski zavitki zamrznjenih sekljanih zrezkov za hitro pripravo obrokov v gospodinjstvu. Značilnost letošnjih prijavljenih mesnih izdelkov za ocenjevanje pa je tudi večje število raznih izdelkov iz perutninskega mesa ter izdelkov po vzoru krajnske klobase. Po mnenju komisije za ocenjevanje sta bila izbor mesnih izdelkov in njihova kakovost boljša kot preteklo leto, prav tako pa je opaziti napredek v njihovi tehnološki izdelavi.

Ocenjevalna komisija je opravila organoleptično (preprosteje: s kulinaričnega vidika) oceno 205 mesnih izdelkov, med njimi pa so pogrešali izdelke iz držav, ki sodelujejo na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu. Zato bodo naslednje leto poskušali pritegniti proizvajalce mesnih izdelkov iz Avstrije in Madžarske, kajti šele takrat bomo lahko videli, kakšna je kakovost naših izdelkov. Prav tako bodo razpisali ocenejevanje izdelkov, ki še niso v proizvodnji pa že nastajajo v razvojnih oddelkih mesne industrije, ter natečj za dietne mesne izdelke (na primer manj začinjene, nemastne itd.)

Predsednik ocenjevalne komisije prof. dr. Franc Bučar je o podeljenih priznanjih dejal:

»36 prijavljenih mesnih izdelkov je prejelo zlate, 46 srebrne in 36 bronaste kolajne, torej jih je dobra polovica vseh prijavljenih prejela priznanja. Najbolj uspešna delovna organizacija po številu prejetih zlatih kolajn je bila Mesna industrija Primorska Nova Gorica z 10 zlatimi, vendar z manjšim številom prijavljenih vzorcev kot ABC Pomurka, ki je prejela 7 zlatih, 11 srebrnih in 8 bronastih kolajn. Zaradi tega bi težko govorili o absolutni kakovosti kakega izdelovalca. Šampion kakovosti za leto 1986 pa je radenska klobasa, ki jo izdeluje tozd Mesoizdelki KK Gornja Radgona, saj je že tri leta zapored osvojila zlato.«

Svoje izdelke so prijavile za ocenjevanje naslednje delovne organizacije iz SR Slovenije: MIP Nova Gorica, ABC Pomurka, Mesoizdelki Gornja Radgona, Meso Kamnik Domžale, Emona MIZ Zalog, Perutnina Ptuj, MIP Kras Sežana, Košaki Maribor, Hmezad JATA Zalog, Mercator Mesna industrija Ljubljana, Mesoizdelki Škofja Loka, Mesnine Dravograd, Mercator TMI Postojna, ZKGP Mesarija Kočevje, Hmezad CMI Celje, KZ KRKA Novo Mesto in KK Šentjur. Vrstni red je napisan po številu prejetih medalj.

Cene mesa in mesnih izdelkov so vse višje in večina verjetno dobro premisli, preden kupi kakšen kos (v modi pa so dekagrami). Ali so bila tudi merila letošnje ocenjevalne komisije temu primerna:

»Da, merila so letos strožja, predvsem zaradi sprostitve cen mesnim izdelkom in možnosti, da se v okviru višjih cen izdelujejo izdelujejo boljši izdelki glede na njihovo temeljno sestavo. Upamo, da bo to novo cenovno vzdušje prispevalo k večji raznolikosti v kakovosti izdelkov in bo večje zagotovilo (opravičilo) za dražji izdelek. Seveda pa mora tukaj veliko vlogo odigrati kontrola kakovosti.«

Franc Bučar je o tem dejal: »Danes imamo v Jugoslaviji sistem kontrole kakovosti živil in prav posebej mesnih izdelkov. Vendar mi menimo, da bi bilo najbrž koristno uvesti več kategorij ene vrste izdelkov, s tem da bi bila seveda tudi cena različna. Na ta način bi na primer lahko razlikovali hrenovko 1. in 2. kakovosti. Kar pa se kontole tiče, mislim, da bo potrebno drastično spremeniti sistem izdelkov, kakovost pa bi ocenjevali res samo visoko kvalificirane ustanove in kadri.«

In koliko bo k uresničitvi zgoraj navedenega prispevala ocenitev mesnih izdelkov za 24. mednarodni kmetijsko-živilski sejem? Dokler so bile cene kontrolirane in umetno zadrževane, tega ni bilo mogoče uresničiti, meni še predsednik ocenjevalne komisije. Po njegovem mnenju bo tržišče samo kontroliralo kakovost — potrošnik pač ne bo kupoval tistega, kar ne bo dobro.

Bernarda Peček

Sadeži že zorijo

Delavci tozda Sadjarstvo Kmetijske zadruge Panonka so v začetku prejšnjega tedna že začeli s pobiranjem prvih letošnjih pridelkov. Tako so v glavnem že končali z obiranjem rdečega ribeza, ki so ga pridelali v povprečju med 5 in 6 tonami na hektar, v teh dneh pa bodo začeli obirati tudi črni ribez. Opravili so analize ribeza, ki so potrdile, da posledice radioaktivnega sevanja niso v večji meri opazne na pridelku in je tako za uporabo neoporečen.

V tozdu Sadjarstvo pa se že pripravljajo na obiranje višenj. Teh imajo v lastnih nasadih zasajenih 18 hektarjev in napovedujejo, da bodo nabrali okrog 150 ton pridelka. Pridelek bo večji kot lani, pa čeprav je nekatere nasade precej prizadela toča, niso pa zadovoljni s ceno, ki je v primerjavi s pridelovalnimi stroški prenizka, saj bodo pridelovalci dobili za kilogram višenj le 100 dinarjev.

Skrbi jih tudi obiranje, saj sami ne bodo mogli opraviti dela v vseh nasadih, zato vabijo k sodelovanju vse, ki jih obiranje veseli. Z obiranjem bodo začeli okrog 10. julija, za kilogram nabranih višenj bodo obiralci dobili 30 dinarjev, delo pa je zanimivo predvsem za dijake in študente.

L. K.

Toča nas bo še presenečala

Vreme, kakršno je že nekaj časa, najbolj skrbi predvsem kmetijce, ki se pred sleherno nevihto zaskrbljeno ozirajo v oblake z bojazijo, da jim toča ne bi uničila vloženega dela. Ko so pred 15 leti na območju severovzhodne Slovenije uvedli obrambo proti toči, so mnogi pomislili, da bo s tem v kmetijstvu odpravljena vsaj ena nevarnost. Podatki pa kažejo in to potrjuje tudi praksa v državah, kjer je obramba pred točo najbolj razvita, da stoodstotno zanesljive obrambe ni in nas zato toča tu in tam še preseneti. V Sovjetski zvezi, kjer je obramba pred točo najbolj izpopolnjena, pravijo, da je ta učinkovita le do 80 odstotkov, Američani so še bolj skromni, na večjo učinkovitost pa tako tudi pri nas ne moremo računati.

Od začetka, ko se je 7 občin odločilo za skupno obrambo, sta se od pomurskih občin vanjo vključili radgonska in ljutomerska, medtem ko sta se soboška in lendavska občina obrambi pridružili šele po desetih letih. Konkretnih analiz o učinkovitosti obrambe ni, saj hidrometeorološki zavod, ki opravlja obrambo, v preteklosti tega ni sistematično spremljal, načrtneje pa to spremlja šele v zadnjih letih. Pri Kmetijskem zavodu Maribor, kjer opravljajo strokovne posle za interesno skupnost za obrambo pred točo v severovzhodni Sloveniji, pa pravijo, da iz poročil območnih zavarovalnih skupnosti lahko ugotovijo, da je obramba učinkovitejša v notranjosti, medtem ko na obmejnih območjih toča pogosteje dela škodo. V krajih ob državni seji je namreč nevarnost večja, ker raket ne smejo izstreljevati čez mejo, ko pa oblak doseže mejo, je toča običajno že formirana in nobeno posredovanje več ne zaleže. Rakete namreč toče ne »razbijejo«, kot si nekateri zmotno predstavljajo, pač pa ravno nasprotno. Nešteti delčki srebrovega jodida, ki je osnovna sestavina rakete, namreč vežejo nase kapljice vode, ki prav tako zmrzne, drobna toča pa se med padanjem proti zemlji stali in pade na tla v obliki dežja. Srebrov jodid preprečuje torej nastajanje debelih kristalov, zato je vsako posredovanje, ko so takšni kristali že formirani, neučinkovito.

Praksa v svetu potrjuje, da lahko en radarski center uspešno obvladuje okrog 130 strelnih mest. V Sloveniji je število strelnih mest sicer nekoliko večje, vendar v radarskem centru na Lisci pravijo, da so ustrezno opremljeni in uspešnost obrambe tako ni ogrožena. Prvi pogoj za učinkovitost pa je seveda, da imajo dovoljenje kontrole letenja, da so v pripravljenosti vsi strelci in pa da imajo na voljo dovolj dobrih raket.

Prav podatek, da je v obmejnih območjih toča pogostejša, pa potrjuje, da je obramba le učinkovita in opravičuje stroške delovanja, ki niso ravno majhni. Naj ob tem zapišemo, da stane samo ena raketa okrog 40 tisoč dinarjev, rakete pa predstavljajo okrog 70 odstotkov vseh stroškov obrambe. Kljub vsemu pa je naložba v tovrstno obrambo upravičena, saj je mnogo manjša od škode, ki bi jo napravila toča že na manjših površinah. V sedanji sistem obrambe je namreč na območju severovzhodne in osrednje Slovenije vključenih okrog milijon hektarjev površin.

V lanskem letu se je radarski center iz severovzhodne Slovenije preselil na Lisco, zato smo zlasti v Pomurju večkrat slišali zaskrbljenost, da se bo s tem učinkovitost obrambe na tem območju zmanjšala. Vendar strokovnjaki pravijo, da je zaskrbljenost odveč, saj je radarski center na Lisci opremljen z najsodobnejšo računalniško opremo pa tudi radar dobro pokriva to območje in se tako učinkovitost ni zmanjšala. Lahko se sicer zgodi, da pride do zasenčenosti oblakov, če je več nevarnih oblakov v isti liniji, vendar pa so tudi za to našli ustrezno rešitev. Letos so namreč ponovno vključili dva radarja pri Mariboru, ki v takšnih primerih pomagata centru na Lisci, prav tako pa sodelujejo tudi z radarskim centrom pri Zagrebu, ki dobro pokriva območje severovzhodne Slovenije.

Za točo, ki je v začetku maja naredila precej škode predvsem na območju ljutomerske občine in je povzročila tudi precej hude krvi med kmetijci, torej ni kriva obramba, pač pa so vzroki drugje. Zračni prostor je bil namreč takrat zaseden s športnimi letali in obramba ni dobila dovoljenja za delovanje. Prizadevanja, da se kaj takšnega ne bi več ponovilo, so se že začela in najti bo treba predvsem pameten skupni dogovor med kontrolo letenja, športnimi letalci in vojaškim letalstvom ter raketno obrambo, da se takrat, ko je to potrebno, zračni prostor izprazni. Moramo pa k temu dodati, da nov koridor za potniški zračni promet, ki teče nad Pomurjem, na obrambo ne vpliva, saj raketna obramba zahteva dovoljenje le do višine 6 tisoč metrov, medtem ko potniška letala letijo višje.

Tudi zmanjšanje števila strelnih mest na učinkovitost obrambe ne bo vplivalo, saj so se pred tremi leti preusmerili na rakete večjega dosega, in tako vsa prvotno urejena strelna mesta niso bila več potrebna. Rakete, ki jih uporabljajo sedaj, imajo namreč doseg do 8 kilometrov, medtem ko so prejšnje letele le do 3 kilometre, pa še njihova kakovost je bila nezanesljiva. Z novimi raketami se je izpad s prejšnjih 25 odstotkov zmanjšal na 1,5 odstotka, žal pa v zadnjem času tudi pri teh opažajo, da se kakovost slabša. Proizvajalec 19. december iz Titograda se izgovarja na slabo pogonsko gorivo, s katerim ga oskrbuje dobavitelj, vendar v Sloveniji pravijo, da zahtevajo kakovostne rakete, saj so sovlagali v gradnjo tovarne pa tudi sicer pravočasno in celo predčasno izpolnjujejo svoje materialne obveznosti. Po podatkih iz prvih letošnjih akcij se je izpad raket povečal že na 5 odstotkov, zato so pred kratkim že zavrnili celotno pošiljko.

Poleg raketne obrambe na obmejnem območju vse bolj uvajajo tudi letalsko obrambo. V sodelovanju s hidrometeorološkim zavodom opravlja to obrambo v severovzhodni Sloveniji letalski center iz Maribora. Z ustreznimi avstrijskimi organi jim je namreč uspelo najti dogovor, da lahko letalo, ki brani pred točo, poleti tudi 30 kilometrov čez mejo, kar seveda zelo vpliva na učinkovitost.

Poleg kakovostnih raket je uspeh obrambe pred točo zelo odvisen tudi od pripravljenosti in usposobljenosti strelcev. Njihovemu usposabljanju namenjajo zato posebno pozornost, letos pa so uvedli tudi novost v nagrajevanju. Poleg običajne nagrade bodo strelci po končani sezoni prejeli še posebno nagrado, ki bo odvisna od njihovega dela.

Najpogostejša napaka pri raketah je, da pogonski del nekaj sekund po izstrelitvi ne eksplodira in ne pade v nenevarnih kosih na zemljo. Pogonski del, ki pade cel na zemljo, sicer ni nevaren, saj sam ne more eksplodirati, nevarno pa bi bilo, če bi ga razdirali ali tolkli po njem. Če takšen del najdemo, je treba o tem takoj obvestiti najbližjo postajo milice ali najbližjega strelca.

Ludvik Kovač

Z novo naložbo v ljutomerskem Mlekoprometu

Več sira in večji izvoz

Zaradi vse večjega povpraševanja po kakovostnih sirih in možnosti večjega izvoza so se v ljubljanskem Mlekoprometu že v lanskem letu odločili za povečanje proizvodnih zmogljivosti. Sklep, da naložbo opravijo v dveh etapah, uspešno uresničujejo, saj nova oprema, ki je stala 135 milijonov dinarjev, od 1. maja že dela, zdaj pa so pred gradnjo novih prostorov, ki naj bi jih zgradili v drugi etapi. Primanjkujejo jim namreč hladilniške zmogljivosti, zato uporabljajo hladilnice nekaterih drugih organizacij združenega dela.

Predračunska vrednost načrtovanega objekta znaša 99 milijonov dinarjev, z gradnjo bodo začeli avgusta, maja prihodnje leto pa naj bi že začeli s poskusnim obratovanjem. Hladilniško opremo jim bodo zagotovili domači dobavitelji, pomembna pridobitev za Mlekoprometu pa bo robot za obračanje sirov, s čimer se bodo bistveno izboljšale delovne razmere zaposlenih. Tega bodo uvozili, kot tudi opremo za analizo vzorcev mleka, ki bo veliko prispevala predvsem k izboljšanju kakovosti prevzetega mleka, ki ga bo tako možno odkupiti okrog 80 tisoč litrov dnevno. Za to naložbo bodo v Mlekoprometu zagotovili 60 odstotkov lastnih sredstev in sredstev interne banke ABC Pomurke, 40 odstotkov pa bo prispevala Pomurska banka.

Širitev predelovalnih zmogljivosti je nujna, pravijo v ljutomerskem Mlekoprometu, saj ugotavljajo, da se odkup mleka povečuje letno od 3 do 5 odstotkov, takšno povečevanje pa bo tudi v prihodnjih letih. To še toliko bolj, ker reljci namenjajo posebno skrb večji mlečnosti, saj ravno na tem področju še niso izkoriščene vse možnosti. Pa tudi s prodajo svojih kakovostnih sirov ljutomerski mlekarji nimajo težav, v zadnjem času pa se vse bolj usmerjajo tudi v izvoz. Računajo, da bodo v prihodnjih petih letih izvoz povečevali letno za 20 odstotkov, tako da bodo do konca tega srednjeročnega obdobja že dosegli letni izvoz 200 ton sirov. Da teh načrtov ne bo težko uresničiti, potrjujejo tudi podatki za letošnje prvo polletje, ko so letni načrt izvoza že izpolnili.

L. Kovač

ZAKAJ TAKO?

Vožnja in parkiranje motornih vozil v beltinskem parku sta z ustreznim znakom prepovedani le ob vsakoletnem folklornem festivalu. Za vse športne in druge prireditve pa vožnja v park ni prepovedana in obiskovalci svoja vozila parkirajo, kjer se jim zljubi. Veliko je krajanov, ki menijo, da bi vožnjo in parkiranje v parku pristojni organ krajevne skupnosti moral prepovedati — z izjemo dostavnih vozil. Upajmo, da bo znak o prepovedi ob foklornem festivalu spet postavljen in da po njem ne bo odstranjen.

A. H.

Sedme športnorekreacijske igre krajevne skupnosti Tišina so bile v Murskih Črncih. Iz devetih vasi je sodelovalo 400 krajanov. Med najboljšimi v igrah so bili Boreici, Gradišče in Tropovci. Osme igre bodo v Vanči vasi.

FRKU

KINOLOŠKI IZPITI

Kinološko društvo v Murski Soboti je imelo vse od začetka meseca februarja tečaje za šolanje športnih psov različnih pasem. Tečaje so vodili predsednik za šolanje psov Štefan Feher in pomočnika Bojan Plohl in Marjan Granfol.

V soboto, 14. t. m., so bili izpiti. K izpitom se je prijavilo 12 vodnikov in vsi so jih uspešno opravili, in sicer: ISP A 2, ISP B 6, ISP I. 3 in ISP II. 1. vodnik. Sodnik na izpitih je bil Igor Trvner iz Celja.

V začetku junija sta naredila vodnika Jože in Vinko Lutar s svojima psoma v Logarski dolini izpit za reševanje izpod ruševin in lavin. Ta dva vodnika s svojima psoma sta edina v Pomurju za tovrstno reševanje ljudi.

Kinološko društvo vključuje v delo vse šolane pse pri štabu civilne zaščite v občini.

Murko

UPOKOJENCI SO RAZSTAVLJALI — Člani društev invalidov in upokojencev v Lendavi so pripravili prejšnji teden v okviru prireditev ob prazniku občine razstavo ročnih del. Predstavilo se je 40 članov s čez 300 izdelki. Največ je bilo »ženskih« izdelkov, kot so gobelini, pletenine, našiti prti . . ., nismo pa prezrli tudi drugih ročnih del: razni uporabni leseni predmeti, pa izdelki, ki bi lahko bili spominki, potem izdelki iz slame itd. Vsi predmeti so bili lepo narejeni, kar je dokaz, da so upokojenci in invalidi vanje vložili veliko časa in — ljubezni.

Foto: Š. Sobočan

TEŠANOVCI

VISOK JUBILEJ

V nedeljo, 6. julija, bodo tešanovski gasilci proslavili visok jubilej — 90-letnico aktivnega delovanja. Sila redki so, ki se spominjajo stare ročne brizgalne, s katero so šli naši predhodniki nad rdeče peteline. Da bi obudili spomine na prve korake gasilstva, nameravajo izdati jubilejni bilten z opisom razvoja gasilstva v tej panonski vasi.

Pr prave na velik gasilski praznik tečejo že vse leto. Pripravili bodo bogat kulturni program, najzaslužnejšim članom in članicam bodo podelili priznanja in odlikovanja, izvedli bodo srečelov in gasilsko zabavo. Pričakujejo veliko gasilcev in gostov, saj je tak jubilej treba dostojno proslaviti.

Geza G.

Domačije propadajo

V hribovitem goričkem svetu se ni težko srečati z izročilom naših prednikov. Gospodarska šibkost je vzrok propadanju marsikaterega poslopja. Veliko starih hiš se je že podrlo, ostajajo nam le še v spomin. Tudi ta domačija vidno propada. Idiličnost je že zdavnaj zbledela, skratka, grenka usoda je zapisana tej in drugim hišam, kjer živijo starejši dela nezmožni ljudje. Prenekateri mladi iz Bodonec in drugih krajev, so izselili že pred leti, njihovo vračanje pa je prepočasno, da bi ohranili podobo domačih krajev. Zaskrbljenost za prihodnost značilne goričke pokrajne je povsem upravičena. Starejši še vztrajajo, pogosto že v propadajočih domačijah.

Tekst in foto: Jože Žerdin

Obnovili so dom

Krajani in gasilci v Radmožancih so pred enim letom začeli z obnovo vaško-gasilskega doma. Pred nedavnim so dela končali. V vseh prostorih doma so položili ladijski pod, keramične ploščice in pobarvali vsa okna in vrata. S pomočjo krajevnega samoprispevka so zbrali 2,5 milijona dinarjev.

K. Ščavničar

SREDIŠČE

V tej obmejni vasi so bile v nedeljo gasilske vaje. Tekme je ocenjevala petčlanska komisija. Sodelovale so ekipe iz Središča, Prosenjakovec, Ivanševec, Ratkovec, Berkovec, Motvarjevec, Čikečke vasi, Sela in Fokovec. Po ugotovitvi komisije je bila najboljša gasilska desetina iz Fokovec.

T. Balajc

Načel jo je zob časa

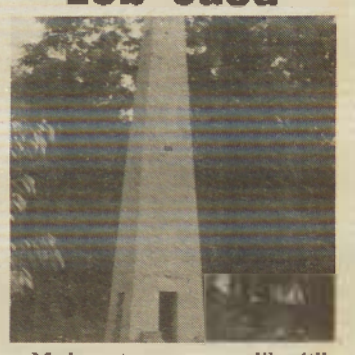

Med potepom po slikovitih Lendavskih goricah se je v objektiv ujela piramida, ki je na najvišji točki lendavske občine. Sedanji zidni stolp, ki je menda visok šest metrov, so domačini pomenovali kar Piramida, starejši ljudje pa vedo povedati, da je bil nekoč tam lesen stolp. Prav bi bilo, da bi okolico Piramide uredili, saj sedaj le kazi videz goric. Občani krajevne skupnosti Lendavske gorice so na njo ponosni in v krajevni skupnosti bi se lahko dogovorili za obnovo tega znamenja. Mimo vodi tudi vinska cesta, streljaj od njega pa je spominska zidanica Miška Kranjca.

Tekst in foto: Jože Žerdin

GORNJA RADGONA

Ustanovljeno društvo diabetikov

Pred kratkim je bilo v Gornji Radgoni ustanovljeno društvo za boj proti sladkorni bolezni. V občini Gornja Radgona je prek 300 diabetikov, v novem društvu pa jih je sedaj prek 120.

Prav gotovo se vidi dejavnost društva v tem, da je sedaj ob ponedeljkih v samopostrežnici Mercatorja Sloge v Gornji Radgoni moči kupiti diabetični kruh. Sicer pa v tej prodajalni sedaj prodajajo še razno pecivo in druga jedila za diabetike. Vsega tega do sedaj ni bilo moč dobiti v Gornji Radgoni. Diabetiki so zato morali nakupovati hrano ali v Murski Soboti ali kje drugje. Kaže pa, da bodo odslej v zdravstvenem domu v G. Radgoni tudi pregledi diabetikov, in to enkrat tedensko. Sedaj morajo hoditi na preglede v M. Soboto.

Prav gotovo ima novo društvo velik pomen in nekateri uspehi so že tu.

F. Kl.

PEVSKI ZBOR GENTEROVCI

V okviru kulturnoumetniškega društva Genterovci deluje že tri leta tudi mešani pevski zbor. Vodja zbora je Janos Papai s sosednje Madžarske. Pevski zbor sestavljajo delavci, kmetje in študentje. Naštudirane imajo predvsem madžarske narodne pesmi. Obleke jim je kupilo kulturno društvo. Pojejo na proslavah. Doslej so njihove ubrane glasove slišali v Pincah, Genterovcih, na Madžarskem in drugje.

Tekst in foto: Jože Žerdin

Čuvajte živila
prihranite energijo
podaljšajte živ. dobo

ZAMRZOVALNIKU

FURMAN SLAVKO na Dostanju 15 62250 PTUJ
SERVIS SOLFCUT
(062) 771-637

Po najnovejši tehnologiji in z najboljšimi materiali iz uvoza mu bomo ob vaši prisotnosti v vašem domu naredili novo izolacijo s **trileto garancijo.**
Okvare:
Če zamrzovalnik toči ali leden z zunanje strani.

gorenjeglin

Lesna industrija n. sol. o.
63331 Nazarje 21
telefon: (063) 831-931
telex: 33624 yu glin

gorenje Glin Nazarje 85 let

Tradicija, trajnost, kakovost — **vezana in termoizolacijska okna, zložljive podstrešne stopnice, sklopljiva vrata**

Gorenje Glin

dobite v vseh razstavno-prodajnih centrih Gorenja in trgovinah z gradbenim materialom po Jugoslaviji.
Zahtevajte naš prospekt pri prodajalcu!

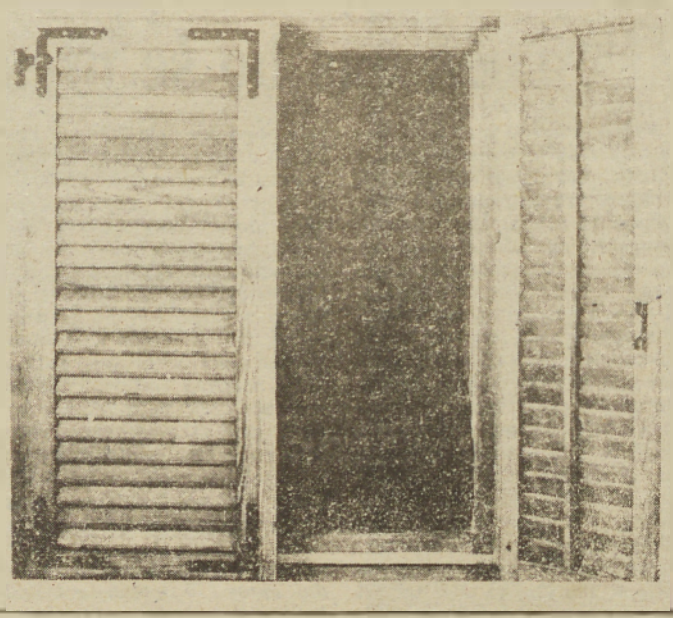

Obiščite nas v Lesnini, trgovini z gradbenim materialom, v Murski Soboti in Lesu, poslovalnici Gramat v Ptuju.

GASILCI SO TEKMOVALI

Na nogometnem igrišču v Dobrovniku je bilo v nedeljo občinsko tekmovanje gasilcev. Glavni organizator tekmovanja so bili domači gasilci in OGZ Lendava. Tekmovanja so se udeležila gasilska društva iz vseh okoliških krajev. Najboljši so bili gasilci iz Genterovec.

K. Ščavničar

V okviru gasilskega društva Lipa uspešno deluje članska operativna desetina gasilcev. To so predvsem člani OO ZSMS. Desetina se udeležuje sektorskih tekmovanj in vsakoletnih pregledov v krajevni skupnosti Lipa. Veščnost gasilcev je nad povprečjem. Desetar desetine je Alojz Pal.

J. Žerdin

Lujzeki in upokojenci slavili

»Tudi v pokoju mora človek ostati dejaven, družaben, vedno mora kaj početi. Le tako je »penzija« resnično najlepši del življenja.« To misel je bilo mogoče izluščiti iz pogovora z udeleženci srečanja upokojencev v Rogaševcih, ki so ga minulo soboto pripravili tamkajšnji upokojenci.

Poverjeništvo društva za KS Rogašovci in Pertoča je pripravilo prisrčen spored, v katerem so sodelovali osnovnošolci iz Rogašovec, pozdravni nagovor pa je imel poverjenik Alojz Vogrinec. Na slovesnosti so predali spominski trak članom društva upokojencev iz Pertoče. Nato so se udeleženci srečanja podali na tovariško srečanje, ki ga je popestrila družbena pihalna godba. Spomnili so se tudi Lujezkov, ki so tega dne slavili god. Vsakemu so dali lep cvet in voščilnico. Na sliki so slavljenci skupaj z enim najbolj prizadevnih organizatorjev srečanja, Jožetom Šadlom.

BOP

KRIŽEVCI NA GORIČKEM

IZ SLAVONIJE NAZAJ DOMOV

Namenjeni smo v Križevce na Goričkem. Med drugim nas je na obisk povabil tudi Ante Zrelić, ki tamkaj živi s svojo ženo Anico. Pri vaškem domu domačega poštarja povprašamo za njuno domačijo in on nam da tudi nekaj prvih podatkov o bodočem gostitelju.

»Seveda ga poznam. Zaposlen je pri gradbenem podjetju v Murski Soboti, večkrat pa ga vidim, kako dela pri hiši. Z ženo sta si jo skoraj sama postavila. Mislim, da je Ante precej iznajdljiv,« nam je pripovedoval poštar, medtem pa ›volk iz gozda‹.

»No, poglejte ga, ravnokar prihaja!«

In res. Sežemo si v roke, izmenjamo nekaj besed, malo počakamo, da Ante stopi po opravku k predsedniku krajevne skupnosti, nato pa zavijemo k njemu na dom.

»Veste, imel sem velik problem. Skoraj tri leta sem moral čakati, da sem dobil povrnjene stroške potovanja iz Iraka, kjer sem bil na delu, v domovino. No, medtem je že vse v redu. Tega zdaj nima več smisla pogrevati. Ste za kavico?«

In ob kavici se razgovorimo tudi z njegovo ženo Anico. 15 let ji je bilo, ko je morala zdoma s trebuhom za kruhom. Mama, sestra, brat, ona in kasneje še ena sestra — vsi so odšli na sezonsko delo v Slavonijo. V Križevcih niso imeli od česa živeti. To je bilo leta 1946.

»Takrat nas je šlo v Slavonijo z našega predela okrog 150. Tam smo dobili delo na poljih, in tako smo bili tudi preskrbljeni. Lažje je bilo delati kot na trdi gorički zemlji. In kar precej nas je v Slavoniji ostalo za stalno. Jaz sem kasneje dobila službo v tovarni vžigalic Drava in delala v njej do upokojitve. Pred 8 leti pa sva se z možem odločila, da se preseliva v moje rodne Križevce. Tu sva si najprej kupila staro hišo, nato pa zgradila novo. Jaz doma gospodinjim, Ante pa hodi v službo k Pomurju.«

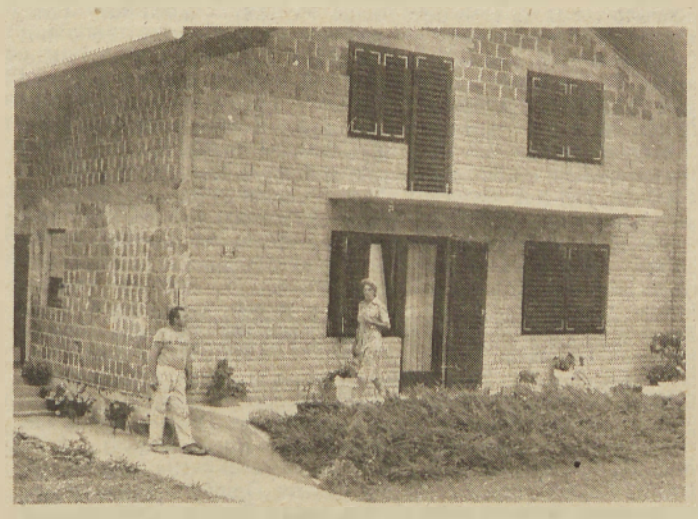

Ante in Anica sta zapustila Osijek in si v Križevcih na Goričkem zgradila novo hišo.

Se bo jeseni od tu dalje asfaltna prevleka na cesti podaljšala za dober kilometer? To je velika želja domačinov.

»Rad bi povedal, da sem hodil dosti po svetu in zdi se mi, da so malokje doma tako delavni ljudje kot tukaj. Zato sem se tudi jaz kmalu navdušil za Križevce, čeprav sem sicer po rodu iz Bosne in Hercegovine, moj drugi dom pa je bil prej Osijek, kjer sva se spoznala z Anico. Preden sva se vzela, sem bil zelo bolan. Skoraj brez upanja so me odpustili iz osiješke bolnice. Tedaj mi je Anica predlagala, naj poskusim še pri ljudskem zdravniku (padarju) v Bakovcih. In mislim, da so mi njegovi rastlinski čaji res veliko pomogli, da sem ostal pri življenju. No, takrat sem imel težave z ledvičnimi kamni, sedaj pa mi precej nagaja hrbtenica, tako da delam samo polovični delovni čas.«

Pogovarjamo se še o gradnji hiše in Ante ne more prehvaliti, koliko mu je pri tem pomogel predsednik krajevne skupnosti Elemer Hari. »Za dva brata! Prosim, da to napišete!« je vztrajal.

Veseli brigadirjev

Mi pa seveda stopimo tudi k predsedniku. Ravno tedaj sta od njega odhajala predstavnika občinske cestne skupnosti.

»Seveda smo se pogovarjali o cestah. Drugi teden bodo prišli k nam brigadirji MDA Goričko 86, ki bodo nadaljevali z urejanjem obcestnih jarkov na odseku proti Domanjševcem. To nas zelo veseli. Upam, da bomo tudi letos dobro sodelovali z brigadirji. Če se ne bo kje zataknilo, pa bomo jeseni asfaltirali 1,1 kilometra dolg odsek ceste Križevci—Domanjševci. V ta namen bomo morali veliko prispevati tudi sami. Ljudje so pripravljeni sodelovati, le da se nekaj naredi. Prav te dni pa kopamo jarke ob vaških cestah. Junijsko deževje jih je ›zdelalo‹ kot le kaj. Spet bo treba nanje navoziti precej gramoza.«

V Križevcih na Goričkem pa letos načrtujejo še dve akciji. Radi bi končali dela pri gradnji gasilsko-vaške dvorane (25 × 12 metrov) in obnovili mrliško vežo. Da bi le vse to zmogli! Doslej so dokazali, da so marsikaj sposobni postoriti.

Jože GRAJ

PETIŠOVCI

Prvi krajevni praznik

V krajevni skupnosti Petišovci so v nedeljo slovesno proslavili prvi krajevni praznik in tudi v prihodnje bodo imeli tako slovesnost zadnjo nedeljo v juniju. Za ta datum so se odločili v spomin na velike delovne dosežke izpred 11 let, ko so v naselju med drugim uredili vodovod in asfaltirali večino cest.

Na slovesnosti, ki je bila v gasilskem domu, je v slovenskem jeziku govoril predsednik skupščine krajevne skupnosti Aleksander Marič. Poudaril je, da v kraju, ki ga zgodovinski viri sicer omenjajo že 1762. leta, dosegajo pomembnejše uspehe šele po osvoboditvi, še zlasti pa po 1952. letu, ko so se v naselje vrnili številni »izseljenci«. Mnogi vaščani so se namreč morali nastaniti drugod, saj so imeli hiše na območju naftnih območij. Dejal je tudi, da so ob številnih delovnih dosežkih, ki so skupnega pomena, občani (Slovenci, Madžari in drugi naseljenci) veliko pridobili tudi pri osebnem standardu. No, še imajo načrte; nekaj cest bo še treba posodobiti, urediti mrliško vežico, napeljati telefon in drugo. Tudi podpredsednik skupščine krajevne skupnosti Pavel Časar, ki je govoril v madžarskem jeziku, je imel podoben govor.

Na proslavi prvega krajevnega praznika v Petišovcih so podelili priznanja Osvobodilne fronte, ki so jih dobili: Franc Mujdrica, Štefan Halas, Štefan Močnek, Janko Zgrabljič, Cvetko Pečelin, Peter Štrk, Franc Soke, Štefan Požgai, Jože Bogar, Franc Farič, Jože Adorjan, Jože Jelen, Ladislav Barbarič, Štefan Časar in krajevna organizacija Zveze borcev Petišovci.

V kulturnem programu pa so nastopili: mešani pevski zbor, mladinska ritmična skupina, cicibani in tamburaši iz Žižkov.

V nedeljo pa je bila v Petišovcih še ena slovesnost: na pročelju vaškega doma so odkrili spominsko ploščo žrtvam NOB.

V Petišovcih, od koder je bilo med vojno precej družin izseljenih v Sarvar, so v nedeljo odkrili spominsko ploščo žrtvam NOB.

minsko ploščo žrtvam narodnoosvobodilnega odpora. Gre predvsem za internirance v Sarvar na Madžarsko, od koder se mnogi niso vrnili. Predsednik občinske organizacije Zveze borcev Lendava Mirko Hajdinjak je v krajšem nagovoru ob odkritju tega spominskega znamenja poudaril, da tudi zdaj, štirideset let po osvoboditvi, ne smemo in ne moremo pozabiti gorja in trpljenja; žrtve, padle za svobodo, pa nas obvezujejo h krepitvi sožitja in boljšemu delu.

Š. Sobočan

Hancijevi žulji v ljubljanskem nebotičniku

Napisati reportažo iz neke vasi je v teh časih vse teže, ker so si podobne kot jajce jajcu: v vsaki vasi si želijo več kot imajo, nikjer ni denarja, načrti pa so obsežni. Tokrat smo bili v Kuzmi, ki v tem pogledu ni izjema. Morda le v tem, da se najodgovornejši v vasi zavedajo težavnosti razmer. Načrti: bencinski servis, širitev telefonskega omrežja, nadzidava osnovne šole, gradnja mrliške vežice . . . Deloma jih bodo udejanjili letos, deloma pa v prihodnje. Tudi v Kuzmi je osrednji kamen spotike (ne)urejenost cest. Resnično so luknje na asfaltu smrtno nevarne. Vendar smo nad cestami že toliko tarnali, da to v tej reportaži ni nujno. Posebno zato, ker smo njen osrednji del namenili Janezu Fartku, starosti Kuzme, po domače Dolnjinovemu Hanciju. Možakar se je rodil leta 1893, šteje torej 93 pomladi. Zgodba njegovega življenja, ki nam jo je razpredal ob obisku, je več kot zanimiva. Spomin je v teh letih sicer že malce načet, a še zdaleč ne toliko, da se s Hancijem ne bi mogli toplo, prisrčno in razumno pogovarjati.

Presenetili smo ga med zajtrkom: mirno in tiho je sedel za mizo in počasi žvečil kruh. Počasi zato, ker mu je ostal le še en zob — in o zobeh ne pišemo iz kakršnegakoli norčevanja iz starosti, pač pa zato, ker jih je imel naš Hanci nepoškodovane in »polnoštevilne« tja v pozna osemdeseta leta! Do takrat je tudi vsak dan ročno kosil — zdaj je življenjska utrujenost le prevelika, koraki so nekoliko okornejši, noge pretežke.

»Pri hiši je bilo osem otrok, sam sem bil šesti,« se spominja svojih prvih dni v zadnjih letih 19. stoletja, »in ni nam bilo lahko. Danes je veliko bolje: hiše so velike, vsak ima veliko dobrin . . . Ko sem bil jaz mlad, o vseh teh stvareh še sanjali nismo!«

Sicer pa je Hancijeva preteklost povezana z Avstrijo — od tam je bila njegova življenjska družica in tam (10 let se je šolal v Gradcu) se je izučil za zidarja in pečarja: »Spominjam se, da so se mi noge šibile pod težo, ki sem jo prenašal. Takrat smo namreč zidarji malto nosili v posebnih posodah kar na hrbtu . . . Ko sem se vrnil iz Gradca, sem se poročil — pripravili smo tako gostüvanje, da je bilo veselje — kar trije muzikanti so nam godli.« Ob tem smo zvedeli, da je bil svojčas tudi Hanci izvrsten harmonikar — še pred kratkim je imel dragoceno diatonično harmoniko, ki pa jo je prodal, ker noben otrok ni podedoval očetovega veselja do glasbe.

Posebno zanimivo poglavje Hancijevega življenja je službovanje v Ljubljani, kjer je sodeloval pri gradnji znamenitega Nebotičnika. Mojster Ogorelec, pri katerem je bil v službi, je namreč v Nebotičniku polagal keramične ploščice in izdelal stopnišča. Hanci pa se je ob tem natanko spomnil, da mu je takrat mojster Ogorelec posodil 50 tisoč dinarjev, s katerimi si je nato doma kupil hišo. Ko smo Hanciju predlagali, da bi se ob priložnosti skupaj odpeljali v Ljubljano pogledat, kakšen je videti Nebotičnik danes, se je Hanci le žalostno nasmehnil, češ: »Saj bi rad šel, pa mi leta ne dopuščajo.«

93 let je prineslo veliko — zanimivega, veselega, turobnega . . . Večina dogodkov je shranjenih v skritih možganskih kotičkih in kdaj pa kdaj, že zaprašeni od neusmiljenega časa, privrejo na plano: »Med prvo svetovno vojno sem bil tri leta v Rusiji. To je zares velika dežela: kar šest tednov smo pešačili in vsak dan smo prišli le v eno vas! Tam sem tudi delal — v nekem rudniku. Težko in umazano delo pa mi ni preveč dišalo, zato tri dni nisem šel v rudnik. A kaj ko sem bil zaradi tega tri dni tudi ob hrano. Nič ni pomagalo, četrtega dne sem se, ves sestradan seveda, vrnil na delo.«

Na Rusijo ga veže še en spomin: prestrelil si je namreč prstanec desne roke in ta ima zato še danes nepravilno obliko. To pišemo zato, ker je bila omenjena nesreča edini povod, ki je Hancija prisilil, da je obiskal zdravnika. Hanci namreč niti dobro ne ve, kdo sploh je zdravnik. Ni kaj, današnje atomske, »černobilske« generacije se s čim podobnim gotovo ne bodo mogle pohvaliti . . . Poleg tega pa Hanci še vedno s prostimi očmi bere večje črke in si ogleduje fotografije iz svoje mladosti.

Navihan, vesel in trden mož je bil nekoč Janez Fartek. Danes je telo oslabelo, duh pa je ostal iskriv, radoživ in mlad. Zato smo ob srečanjih s tovrstnimi Janezi veseli, da je pregovor »mlad je tisti, ki se mladega počuti«, lahko tudi resničen. Na mnoga leta, Hanci!

Bojan Peček

Dolnjinov Hanci je rad pobrskal po spominu in fotografijah svojih mladih dni. Kakih 45 jih je štel, ko se je takole slikal na domačem vozu (Hanci je na levi strani), manjša slika pa kaže njegovo današnjo podobo. Da je še vedno živahen in dobre volje, je pokazal s tem, da je dvignil desnico v pozdrav.

LENDAVA

Vzporednica Partizanski?

Po eni strani se v Lendavi vesele skorajšnjega začetka gradnje novega mejnega prehoda (zgradba za carino, milico in gostinski del), saj bodo z njim odpravili ozko grlo in klavrno podobo sedanjega objekta, po drugi strani pa se spet boje posledic, ki jih utegne imeti večji promet na meji med Jugoslavijo in Madžarsko v Dolgi vasi. Od tam namreč pelje magistralna cesta skozi »srce« Lendave po Partizanski ulici. Gostejši promet z osebnimi, še zlasti pa s tovornimi vozili ne bo le nevarnejši za pešce in kolesarje, ampak bodo izpušni plini bolj ogrožali življenje ljudi in kvarno vplivali na gradbene in druge objekte. Ob tej ulici je staro mestno jedro, del katerega so že obnovili, drugi pa naj bi prišel na vrsto v kratkem. Ker je ideja o gradnji ceste od križišča pri tovarni Indip do Dolge vasi (le-ta naj bi se izognila Lendave) v tem stoletju neuresničljiva, čeprav je zanjo že »rezervirana« trasa, so zdaj pripravili predlog o začasni razbremenitvi Partizanske ulice: po vzhodnem bregu razbremenilnika Kobiljskega potoka naj bi od Kolodvorske ulice (po robu dvorišča nekdanjih proizvodnih prostorov Primata) speljali proti Dolgi vasi **vzporedno cesto**, na katero bi preusmerili zlasti tovorni promet. Tako bi postala sedanja Partizanska ulica predvsem le mestna cesta, ki bi bila s prečnimi cestami povezana z magistralno. Za povezavo avtobusne postaje z zaledjem na jugu Lendave (proti hotelu Lipa) pa nameravajo obnoviti (tudi asfaltirati) sedanjo makadamsko cesto ob desnem bregu potoka Ledava.

Š. S.

KRAJEVNE POTI V LENDAVSKI OBČINI

Črno na belem

Žal je normativna dejavnost močno razvejena tudi v naših občinah (da o republiki in zvezi ne govorimo) in tako smo priča, da skupščine občin kot po tekočem traku sprejemajo razne odloke. Vse mora (?) biti pač črno na belem.

Sedaj je v občini Lendava v javni razpravi osnutek odloka o gospodarjenju z javnimi potmi. Mednje štejemo dovozne, vaške in poljske ter gozdne poti, ki so v javni rabi in so družbena lastnina. Osnutek odloka določa uporabo, upravljanje in vzdrževanje teh poti ter zagotavljanje sredstev. S krajevnimi potmi bodo upravljale krajevne skupnosti, vsaka za svoje območje seveda, za vzdrževanje pa bodo uporabljale sredstva krajevnih samoprispevkov in denar iz drugih virov. Za postavitev ograj ob teh poteh velja praviloma 3-metrski odmik od zunanjega roba poti, razen tam, kjer so ulice (in ograje) že oblikovane. Tam bo menda dovolj 1 meter. Ograje smejo biti visoke 1.20 metra.

Četudi gre za krajevne poti, je treba zanje dobro skrbeti, poleg tega pa nanje ni dovoljeno odvajati gnojnice, odplak in drugega.

Š. S.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE V MURSKI SOBOTI

Požar zanetila raketa za obrambo pred točo

Stanislav Gredar iz Murske Sobote se je 23. junija s kolesom z motorjem peljal po kolesarski stezi iz Rakičana proti Murski Soboti. Videl je, da se mu približujeta dve vzporedni luči, zato se je umaknil na desni rob steze. Ker pa so mu nasproti pripeljali kar trije kolesarji, od katerih levi kolesar ni prižgal luči, sta s slednjim trčila. Kolesar brez luči, Janez Balažic iz Beltinec, je bil pri trčenju hudo telesno poškodovan, laže pa Stanislav Gredar in njegova hčerka — sopotnica.

Na regionalni cesti v naselju Žihlava je bilo čelno trčenje. 25. junija zvečer je Zlatko Leskovar iz Donje Voće pri Ivancu z neprimerno hitrostjo in po levi strani cestišča zapeljal v desni nepregledni ovinek. Nasproti pa je pripeljal voznik avtobusa Viljem Vajda iz Kuršinec. Pri trčenju se je voznik osebnega avtomobila hudo telesno poškodoval, škoda pa znaša 450 tisoč dinarjev.

Na lokalni cesti izven naselja Noršinci se je 27. junija zgodila prometna nezgoda, ko je Friderik Cerovšek iz Bogojine peljal z osebnim avtomobilom, h kateremu je imel priključen lažji priklopnik, iz Murske Sobote proti Noršincem. Vozil je preblizu desnemu robu vozišča, zato mu je priklopnik zdrsnil v desni jarek. Pri tem mu je vozilo potisnilo nekoliko v levo. Prav takrat je nasproti pripeljala Marija Trajbarič iz Murske Sobote. V trčenju je nastala materialna škoda za več kot milijon dinarjev.

Zaradi vinjenosti in prevelike hitrosti se je 29. junija zgodila prometna nezgoda na Titovi cesti v Murski Soboti. Štefan Pucko je pri zavijanju z Lendavske na Titovo cesto zapeljal s cestišča in trčil v drog ulične razsvetljave. Avto se je prevrnil in z zadnjim delom zadel v izložbeno okno. Voznik in sopotnika sta bila laže telesno poškodovana, škode pa je za 400 tisoč dinarjev.

Istega dne se je zgodila prometna nezgoda tudi na lokalni cesti v naselju Budinci. Voznik kolesa z motorjem, Jože Kalamar iz Čepinec, se je peljal iz Dolenec proti Budincem. Nasproti mu je pripeljala Marija Mertuk iz Bratonec. Voznik kolesa z motorjem je zaradi vinjenosti nenadoma zapeljal čez cesto in trčil v avto. Pri tem se je zelo hudo telesno poškodoval.

Pri polaganju plinovoda se je hudo telesno poškodoval delavec Monterja iz Zagreb, Milan Leskovar. Da bi izvrtali rov pod cesto na Lendavski cesti so delavci izkopali jamo, jarek in njegov podaljšek. V njem je delal Milan Leskovar. Zaradi teže se je odkrušil del navpične stene zemlje pri čemer so trije kubiki zemlje zasuli Leskovarja in ga telesno hudo poškodovali.

Na gospodarskem poslopju Alojza Domanjka iz Bodislavec je izbruhnil požar popoldan 26. junija. Zgorelo je ostrešje gospodarskega poslopja in 7 ton sena. Zagorelo je zaradi samovžiga sena, ki so ga pred tremi tedni premalo suhega spravili na podstrešje.

Zagorela je tudi počitniška hišica v Strehovcih, last Franca Trajbarja, prav tako iz Strehovec. Med nevihto 29.junija je udarila strela, ki je povzročila požar, škode pa je za tri milijone dinarjev.

Požar v Bogojini pa je povzročila raketa za obrambo proti toči, ki ni eksplodirala na ustrezni višini in je padla na gospodarsko poslopje Ivanke Vogrin.

V požaru 29. junija je zgorelo celotno ostrešje gospodarskega in stanovanjskega poslopja, škode pa je za tri in pol miltjona dinarjev.

V zadnjem tednu, to je od 23. do 29. junija, je bilo v Pomurju ugotovljenih pet primerov, ko rakete za obrambo pred točo niso eksplodirale v zraku, temveč so cele ali njihovi večji deli padli v naselja ali bližino le-teh.

Pomurski zdravstveni center, tozd Zdravstveni dom M. Sobota **razpisuje** naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. direktorja tozda
2. pomočnika direktorja

za strokovne zadeve

za mandatno dobo 4 let.

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

pod 1. tč.:

— da imajo visoko izobrazbo medicinske, ekonomske, pravne ali politološke oz. družboslovne smeri in
— 5 let delovnih izkušenj ter organizacijske sposobnosti.

pod 2. toč.:

— da imajo visoko izobrazbo medicinske smeri ali ustrezno specializacijo in
— 3 leta delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 20 dneh po objavi na naslov: PZC tozd Zdravstveni dom M. Sobota, Grajska 24, za razpisno komisijo.
Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v 30 dneh po izteku objave.

V 21. številki VESTNIKA sta bila napačno objavljena tekста, ki se pravilno glasita:

— Družina Štivan, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Antona Varge, Lendava) 10.000.— din;
— Irena Kolar z družino, Nemčavci (namesto cvetja na grob pok. Eme Bohar, Ženavlje) — 1.500.— din;

INTEGRAL
DO GOLFTURIST
TOZD GOSTINSTVO LJUBLJANA, b. o.
Ljubljana, Celovška c. 166

Komisija za delovna razmerja **OGLAŠA** prosta dela in naloge

1. vodje izmene v kuhinji
pogoja:
— IV. stopnja izobrazbe — smer kuhar
— 3 leta delovnih izkušenj

2. treh kuharjev (lahko pripravnik)
Pogoj:
— IV. stopnja izobrazbe — smer kuhar

3. natakarja
Pogoja:
— IV. stopnja izobrazbe — smer natakar
— delovne izkušnje zaželene

4. receptorja (lahko pripravnik)
Pogoja:
— V. stopnja izobrazbe gostinske ali druge ustrezne smeri
— delovne izkušnje zaželene

5. dveh pomožnih delavk
Pogoja:
— končana osnovna šola
— zaželene delovne izkušnje v kuhinji

6. snažilke poslovnih prostorov
Pogoj:
— končana osnovna šola

Kandidati imajo možnost bivanja v samskem domu.
Delo se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusnim delom po Pravilniku o delovnih razmerjih tozda.
Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh na naslov:
INTEGRAL, Kadrovski oddelek, 61000 Ljubljana, Celovška c. 166.

Komisija za delovna razmerja na osnovni šoli Štefan Kuhar-Bojan Puconci

OBJAVLJA

prosta dela in naloge:

— učitelja razrednega pouka za določen čas, s polnim delovnim časom — pogoj PRU,
— vzgojiteljice za določen čas, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu),
— varuhinje za določen čas, s polovičnim delovnim časom,
— vzgojiteljice za pripravo otrok na šolo, s polovičnim delovnim časom, za določen čas,
— vzgojiteljice za pripravo otrok na šolo — varuhinje, s polnim delovnim časom, za določen čas,
— kuharice—snažilke za podružnično šolo Brezovci za določen čas, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na bolniškem-porodniškem dopustu).

gorenjeelrad30let

GORENJE ELRAD
Gornja Radgona
Tovarna elektronike, elektromehanike, anten in kablov

Na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja DSSS **objavljamo** prosta dela in naloge

KURJAČA

POGOJI:
— monter ogrevalnih naprav
— 6 mesecev delovnih izkušenj,
— opravljen preizkus znanja v skladu z določbami Pravilnika o strokovni izobrazbi, delovnih izkušnjah ter obveznem usposabljanju in načinu preizkusa znanja delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljalca energetskih naprav (Ur. list SRS 30/83).

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas z 2-mesečnim poskusnim delom.
Kandidate prosimo, da pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov:
Gorenje Elrad, Partizanska 3, v 8 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Cestno podjetje Maribor, n. sub. o.
Tozd za vzdrževanje in varstvo cest Murska Sobota, o. sub. o. Murska Sobota, Lendavska 61
Komisija za delovna razmerja in varstvo pri delu Tozda za vzdrževanje in varstvo cest Murska Sobota

OBJAVLJA prosta dela in naloge

— **asfalter I** — 2 delavca
pogoji:
III. zahtevnostna stopnja, asfalter,
2 leti delovnih izkušenj,
2 meseca poskusnega dela;

— **črkoslikar** — 1 delavec
pogoji:
IV. zahtevnostna stopnja, slikopleskarska,
2 leti delovnih izkušenj,
2 meseca poskusnega dela;

— **čuvaj** — 3 delavci
pogoji:
II. zahtevnostna stopnja,
6 mesecev delovnih izkušenj,
1 mesec poskusnega dela,
delo v turnusu.

Delovno razmerje s kandidati bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Vloge z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave na naslov:
Cestno podjetje Maribor, 62000 MARIBOR, Iztokova ul. 30, kadrovska služba.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od poteka prijavnega roka.

prispevki za kirurgijo

Gizela Kerčmar, Mlajtinci (namesto cvetja na grob pok. Lojzke Potec, Lokačevci) — 2.000 din; Anica Rižnar, Stara ul. 16, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Stanislava Flisarja) — 10.000 din; Družina Pojbič, Veščica (namesto cvetja na grob pok. Štefana Banko) — 3.000 din; Družina Veličan, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Jožefa Mariča, Skakovci) — 2.000 din; Geza Šiftar, Vrazova 1, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Štefana Hodoščeka) — 2.000 din; Ernest Šiftar, Gorička 2, Černelavci (namesto cvetja na grob pok. Štefana Hodiščeka, Zenkovci) — 2.000 din; Brane Križanič, Sevnica (namesto cvetja na grob pok. Ludvika Hozjana) — 5.000 din; Viktor Horvat, Puconci 17 (namesto cvetja na grob pok. Ljudmile Šadl, Cankova) — 2.000 din; Družina Horvat, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Marike Kotnjek, Lendava) 2.000 din; Družina Kolmanič, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Marike Kotnjek, Lendava) — 2.000 din; Družina Franca in Milana Benko, Puconci (namesto cvetja na grob pok. mame Janeza Močnika iz Maribora) — 4.000 din; Janez Kranjec, Velika Polana (namesto cvetja na grob pok. Ludvika Kozjana, V. Polana) 5.000 din; Gizela Kerčmar, Mlajtinci 3 (namesto cvetja na grob pok. Margarete Flegar, M. Sobota) — 3.000 din; Marjan, Tanja Flegar, M. Sobota (namesto cvetja na grob pok. Marije Cor, M. Sobota) — 5.000 din; Franc Gerenčer, Dobrovnik 128 (namesto cvetja na grob pok. Jurija Dančа, Dobrovnik) — 5.000 din; Ivan Zadravec, Mladinska 11, Beltinci (namesto cvetja na grob pok. Ignaca Tomeca) — 2.000 din; Družina Sapač, Zenkovci 89 (namesto cvetja na grob pok. Štefana Perkiča) — 2.000 din; Ludvik Kočar, Grad 33 (namesto cvetja na grob pok. Marije Tanacek) — 1.000 din; Družina Horvat, Bodonci 4 (namesto cvetja na grob pok. Marije Tanacek) — 2.000 din; Bela Merklin, Bodonci 130 (namesto cvetja na grob pok. Marije Tanacek) — 1.000 din; Verica Kisilak, Zenkovci 43 (namesto cvetja na grob pok. Marije Tanacek) — 1.000 din; Šarika Pintarič, Bodonci (namesto cvetja na grob pok. Marije Tanacek) — 1.000 din; Družina Cipot, Zenkovci 25 (namesto cvetja na grob pok. Štefana Perkiča) — 2.000 din; Tibor Eori, Hodoš 63 (namesto cvetja na grob pok. Ferdinanda Vrečiča) — 2.000 din; Kristina Godar, Kuzma 74 (namesto cvetja na grob pok. Franca Farteka) — 2.000 din; Marič, Kuzma 74 (namesto cvetja na grob pok. Franca Farteka) 3.000 din; Ognjeno društvo, Kuzma (namesto cvetja na grob pok. Rudolfa Klementa) — 3.000 din; Gizela Horvat, Petrovci 92 (namesto cvetja na grob pok. Jožeta Podleska, M. Sobota) — 3.000 din; Družina Franko Flegar, Puconci 33 (namesto cvetja na grob Kolomana Kuharja (Bencakovega, Puconci) — 1.500 din; Družina Jožefa Sevra, Puconci 100/a (namesto cvetja na grob pok. Kolomana Kuharja, Puconci) — 3.000 din; Družina Viktorja Kuharja, Puconci 29 (namesto cvetja na grob pok. Kolomana Kuharja, Puconci) — 3.000 din; Družina Gider — Pavlič, Puconci (namesto cvetja na grob pok. Marije Hujs, M. Sobota) — 2.000 din; Družina Franca Franka, Puconci 97 (namesto cvetja na grob pok. Kolomana Kuharja, Puconci) — 2.000 din; Družina Matjaš, Mačkovci (namesto cvetja na grob pok. Kolomana Kuharja, Puconci) — 2.000 din; Družina Ošlaj, Puconci 8/a (namesto cvetja na grob pok. Kolomana Kuharja, Puconci) — 4.000 din; Družina Vratarič Nemec, Puconci 73 (namesto cvetja na grob pok. Emilije Rogač, Gorica) — 5.000 din; Družina Porš, Puconci 96 (namesto cvetja na grob pok. Marije Hujs, M. Sobota) — 1.000 din; Družina Kocen, Gorica 67 (namesto cvetja na grob pok. Emilije Rogač, Gorica) — 2.000 din; Ida Katona, Gorica 36, Puconci (namesto cvetja na grob pok. Emilije Rogač, Gorica) 1.500 din; Družina Gomboc-Banko, Puconci 69 (namesto cvetja na grob pok. Ane Kuhar, Puconci) 2.000 din; Družina Injac, Puconci 43 b (namesto cvetja na grob pok. Ane Kuhar, Puconci) — 2.000 din; Družina Štefana Moreca, Puconci 43 a (namesto cvetja na grob pok. Ane Kuhar, Puconci) 2.000 din; Družina Ludvika Ciguta, Puconci 43 c (namesto cvetja na grob pok. Ane Kuhar, Puconci) — 2.000 din; Družini Cigut-Fujs, Puconci 46 (namesto cvetja na grob pok. Ane Kuhar Puconci) — 2.000 din; Družina Karela Vrečiča, Puconci 43 (namesto cvetja na grob pok. Ane Kuhar, Puconci) — 2.000 din; Družina Franca Franka, Puconci 97 (namesto cvetja na grob pok. Jožefa Balažica, Markišavci) — 2.000 din; Družini Lukač Poredoš, Puconci 63 (namesto cvetja na grob pok. Ane Kuhar, Puconci) — 2.000 din; Družina Vladimira Kuharja, Puconci (namesto cvetja na grob pok. Karoline Barbarič, Brezovci) — 2.000 din; Družina Grah, Gorica 14 (namesto cvetja na grob pok. Marije Cor, M. Sobota) — 2.000 din; Ludvik in Klara Blau, Partizanska 11, Lendava (namesto cvetja na grob pok. Janeza Krampača) — 1.000 din; Anica Kolarič, Ormoška 46, Ljutomer (namesto cvetja na grob pok. Elizabete Horvat) — 2.000 din; Slavica Hanžekovič, Cven 102, Ljutomer (namesto cvetja na grob pok. Matija Rajtarja) — 3.000 din; Mojstri in obratovodja I. izmene TOZD Ženska oblačila Mura Murska Sobota (namesto venca na grob pok. očeta Gizele Horvat) — 5.000 din; Zdravstveni dom Lendava (namesto venca pok. sestri Janeza Gala, Čentiba) — 5.000 din; Jože Toplak Murska Sobota, Daneta Šumenjaka 2 (namesto venca za pok. Jožefa Ciferja, st. Selo) — 3.000 din; Jožica in Aleksander Peček, M. Sobota, Daneta Šumenjaka (namesto venca za pok. Jožefa Ciferja — st., Selo) 3.000 din; OOS SDK M. Sobota (namesto venca pok. očetu Marjana Novaka, Dokležovje) — 4.000 din; Platana OOS TOZD Lesna predelava M. Sobota (namesto venca pok. očetu Pavla Sreša) — 2.000 din; Martin Perdigal, M. Sobota, Št. Kovača 21 (namesto venca pok. Ludvika Hozjana, Vel. Polana) — 2.000 din; Potrošnik OOS TO Veleprodaja M. Sobota (namesto venca na grob pok. očetu Jožeta Ošlaja, Filovci) — 3.000 din; Potrošnik OOS TO Izbira (namesto venca na grob pok. očetu Marije Gjorek, M. Sobota) — 3.000 din; Potrošnik OOS Merkur Murska Sobota (namesto venca na grob pok. sineku Štefana Šlihtubera, M. Sobota, Lendavska 45/a) — 3.000 din; Nežika Ori, M. Sobota, Trstenjakova 20 (namesto venca za pok. Jožeta Bruneca, M. Sobota) — 3.000 din; Sodelavci iz kreatorskih in propagandne službe Mure M. Sobota (namesto venca na grob pok. očetu Andreje Bele, M. Sobota) — 5.500 din; Franc Casar, Plitvice 18, Apače (namesto venca na grob pok. Jožeta Bruneca) 2.000 din; Stanovalci bloka Kidričeva 18, M. Sobota (namesto venca na grob pok. Jožeta Bruneca) 14.800 din; Potrošnik OOS TO Veleprodaja M. Sobota (namesto venca na grob pok. očetu Helene Benkovič, Bogojina 62) — 3.000 din; Kulturni center Miško Kranjec, M. Sobota (namesto venca na grob pok. sestre Anice Rižnar) — 3.000 din; Služba za med. rehabil. ZB Maribor (namesto venca na grob pok. Jožeta Bruneca) — 7.400 din; OOS Zavod za ekonomiko in urbanizem Murska Sobota (namesto venca na grob pok. očeta sodelavca Jožeta Bruneca) — 5.000 din; DO Agromerkur Murska Sobota (namesto venca na grob pok. očeta sodelavke Marije Brunec) — 2.000 din; Društvo upokojencev Bakovci (namesto venca na grob pok. Marije Kovač, Bakovci) — 2.000 din; Društvo upokojencev Bakovci (namesto venca na grob pok. Justine Cajger) — 2.000 din; Pomurski tisk OO S Tiskarna (namesto venca na grob pok. mame Franca Sapača) — 5.000 din; OOS SO Gornja Radgona (namesto venca na grob pok. očetu Marije Golob) — 4.000 din; Pomurski tisk TO Tiskarna — sodelavci (namesto venca na grob pok. mame Franca Sapača) — 5.200 din; Arpad Banfi, M. Sobota, Prolet. brigade 2 (namesto venca na grob pok. sorodnici Ani Sapač iz M. Sobote) — 3.000 din; Žigo Ačanski (namesto venca na grob pok. Jožeta Bruneca) — 10.000 din; Družina Horvat, Kajuhova 58, M. Sobota (namesto venca na grob pok. mami Franca Sapača, M. Sobota) — 2.000 din;

DAROVALCEM SE ZAHVALJUJEMO!

PRISPEVEK NAKAZUJTE NA RAČUN: 51900-763-30297

DELOVNI LJUDJE IN OBČANI TER ORGANIZACIJE, KI BODO NAKAZOVALI PROSTOVOLJNE PRISPEVKE NAMESTO VENCEV MORAJO NA SPOROČILO O VPLAČILU POLEG NAMENA NAKAZILA, NAVESTI TUDI NASLOV ŽALUJOČE DRUŽINE, KI JI BODO POSLALI SOŽALNICE.

KAJAKAŠTVO — DRŽAVNO PRVENSTVO

Horvat—Marič in BD Mura državni prvaki

Na reki Soči v Kobaridu je bilo državno mladinsko prvenstvo v slalomu in spustu, na katerem je sodelovalo okrog 80 tekmovalcev iz 14 klubov. Med njimi so bili tudi tekmovalci BD Mura iz Kroga in dosegli nekaj odličnih uvrstitev. Najuspešnejša sta bila Horvat—Marič, ki sta v kategoriji C2 zmagala v slalomu in spustu ter tako osvojila dvojni naslov državnega prvaka. Ekipa BD Mura iz Kroga je zmagala tudi v moštveni vožnji 3 × K-1 (Vereš, Kovačič, Kuzmič) v spustu. V konkurenci posameznikov v spustu K-1 je Vereš zasedel drugo mesto, Kuzmič pa je bil tretji. V skupni uvrstitvi v spustu pa je BD Mura iz Kroga postalo ekipni zmagovalec s 139 točkami pred Soškimi elektrarnami 123 ter Ljubljano in Drino po 108 točk.

HOKEJ NA TRAVI — DRŽAVNO PRVENSTVO

ABC Pomurka tretja

V Murski Soboti je bilo 24. mladinsko državno prvenstvo v hokeju na travi, ki ga je organizirala Zveza za hokej na travi Slovenije, ki ima sedež v Murski Soboti. Na tekmovanju so sodelovale štiri ekipe — Bask iz Beograda, prvak Srbije; Elektrovojvodina iz Subotice, prvak Vojvodine; Partizan iz Zeline, prvak Hrvaške, in ABC Pomurka iz Murske Sobote, prvak Slovenije. Naslov državnega prvaka je osvojilo moštvo Elektrovojvodine, ki je edino ostalo neporaženo. Domačini ABC Pomurka so z dvema neodločenima izidoma in enim porazom zasedli tretje mesto. Njihova uvrstitev pa bi lahko bila boljša, saj so po nepotrebnem izgubili prvo srečanje z BASK-om, v zadnji tekmi z Elektrovojvodino pa igrali le s sedmimi igralci. Strelci pri ABC Pomurki: Zelko in Drvarič po 2 ter Fujs enega. Med najboljšimi je bil vratar domačega moštva Durič.

Rezultati — Elektrovojvodina:Zelina 1:0, ABC Pomurka:BASK 2:3 (Zelko, Fujs), ABC Pomurka:Zelina 1:1 (Drvarič), Elektrovojvodina:BASK 1:0, Zelina:BASL 2:1 in ABC Pomurka:Elektrovojvodina 2:2 (Zelko, Drvarič). Vrstni red: 1. Elektrovojvodina iz Subotice, 2. Partizan Zelina, 3. ABC Pomurka Murska Sobota in 4. BASK iz Beograda.

L. Z.

Sobočanom ni uspelo

Na kvalifikacijskem turnirju za MRLZ, ki je bil v Doboju in na katerem so sodelovali prvaki BiH, Hrvatske ter Slovenije, Sobočani žal niso uspeli, saj so zasedli drugo mesto. Sobočani so zaprosili za pomoč za kvalifikacije svojega bivšega igralca Štefana Kovača, ki čaka na dovoljenje za igranje v vstriji — saj bi se z njegovo pomočjo zanesljivo uvrstili — vendar se vabilu ni odzval in tako mlada ter še nezrela ekipa ni dosegla željenega uspeha. Predvsem je ponovno odpovedal, kot že tolikokrat, prvi igralec, mladinski državni reprezentant Benko, medtem ko sta ostala dva — Kuzma in še zlasti Benkovič — svojo nalogo zelo dobro opravila.

V prvem srečanju s Slogo so slavili visoko zmago, predvsem zaradi zmage Benkoviča in Kuzme nad najboljšim igralcem domačinov Mulabdićem. V srečanju z Industrogradnjo iz Zagreba, ki je trajalo skoraj štiri ure, so Sobočani tesno izgubili in pri tem zamudili veliko priložnost za zmago, pa tudi športna sreča tokrat ni bila na njihovi strani. Pri rezultatu 1:1 je nezbrani Benko v eni izmed ključnih partij dobil prvi set proti drugemu igralcu Krizmančiću in vodil v drugem z 20:14, vendar kljub temu ta set izgubil in potem še tretjega. Kuzma je po zmagi nad tem igralcem izenačil na 3:3, vendar je Benko spet izgubil z Baničkom, odlični Benkovič pa je spet izenačil dvoboj na 4:4 po zmagi nad Krizmančićem. V deveti, odločilni partiji Kuzma ni vzdržal psihičnega bremena ter je po gladki zmagi v prvem setu na deset in po prednosti v ostalih dveh setih oba izgubil z objektivno slabšim nasprotnikom Atikovićem. Tako so Sobočani zamudili zares lepo priložnost, da se že letos uvrstijo v MRLZ in bodo morali čakati spet leto dni na novo priložnost, seveda pa pri tem še osvojiti prvo mesto v republiški ligi.

Rezultati: SOBOTA/SLOGA—IZBOR 5:1 (Kuzma—Jelić 2:1, Benkovič—Mulabdić 2:1, Benko—Panić 2:0, Kuzma—Mulabdić 2:1, Benko—Jelić 1:2, Benkovič—Lazić 2:0); SOBOTA—INDUSTROGRADNJA 4:5 (Benkovič—Atiković 2:0, Kuzma—Baniček 1:2, Benko—Krizmančić 1:2, Benkovič—Baniček 0:2, Benko—Atiković 2:1, Kuzma—Krizmančić 2:1, Benko—Baniček 1:2, Benkovič—Krizmančić 2:0, Kuzma—Atiković 1:2).

M. U.

DVE ZMAGI HAJDINJAKA, CIGÜT ČETRTI

V preteklem tednu so mladi pomurski kolesarji sodelovali na dveh dirkah in v močni konkurenci dosegli nekaj odličnih uvrstitev. To še posebno drži za pionirja Hajdinjaka, ki niza zmage. Na dirki za veliko nagrado Hrastnika, ki je potekala na zahtevni progi, je pri pionirjih zmagal Hajdinjak, Simon Šooš pa je bil peti. Na četrtem kriteriju za nagrado Žalca, kjer je sodelovalo okrog 150 kolesarjev, je v konkurenci pionirjev zopet zmagal Hajdinjak, ki se razvija v odličnega kolesarja, saj je na letošnjih tekmovanjih dosegel že vrsto zmag na pomembnih tekmovanjih. Četrti je bil Simon Šooš, sedmi pa Andrej Gumilar, kar je prijetno presenečenje. Najmlajši udeleženec Torner pa je bil deveti. Pri pionirjih A se je najbolje odrezal Robi Šooš, ki je za las izgubil prvo mesto. Stajner je bil šesti, Gumilar pa dvanajsti. Ratnik je poškodovan, Konstantinovič pa je prenehal vaditi. V konkurenci starejših mladincev, kjer je bila konkurenca najmočnejša, saj so nastopili najboljši mladinci Jugoslavije, je član slovenske mladinske reprezentance Jože Cigüt z osvojenim četrtim mestom zopet dokazal, da sodi v sam vrh jugoslovanskega kolesarstva. To je tudi dokaz, da v klubu dobro strokovno delajo.

T.

SODELOVALO OKROG 300 TEKAČEV

V okviru krajevnega praznika je bil v Kobilju 4. nočni tek, na katerem je sodelovalo okrog 300 tekačev, največ domačinov. V rekreacijskem teku je pri pionirjih zmagal Bukovec, pri pionirkah Pecelj, v družinskem teku družina Kerec in med veterani pri ženskah Smejeva, pri moških pa Ferencek. V teku na 1400 m je pri moških zmagal Borštnar, pri ženskah pa Nemčeva. V teku na 2.000 m sta bila najuspešnejša A. Ferencek (moški) in D. Ferencek (ženske). V teku na 10 km pa je zmagal Smej (Tacen) pred Nemcem (Vešča) in Borštnarjem (Kobilje). Posebno zanimiv je bil tek cicibanov, kjer je sodelovalo 43 udeležencev, tekmovali pa so za lizanke.

Na nogometnem turnirju je zmagala Nedelica pred Kobiljem, Bogojino in Renkovci. V odbojki je bila najboljša ekipa Velike Polane pred Dobrovnikom, Kobiljem in Veterani. V šahu pa so osvojili prvo mesto Genterovci pred Dobrovnikom, Kobiljem in mladinci Kobilja. Nogometno srečanje Budučnost:Kobilje 2:2.

JUDO

Zlata plaketa Tončku Kosu

Na konferenci Judo zveze Jugoslavije v Beogradu je predsednik mestne konference SZDL Beograda tov. Šunderić podelil zlato plaketo telesnovzgojnemu delavcu Tončku Kosu iz Murske Sobote za uspešno vodenje predsedstva Judo zveze Jugoslavije med njegovim mandatom. V svojem nagovoru je tov. Šnuderič poudaril prispevek Tončka Kosa pri organizaciji evropskega prvenstva. To je vsekakor lepo priznanje.

PRL Ženske

Radgona pomurski prvak

Končan je bil drugi del tekmovanja v pomurski ženski rokometni ligi. Rezultati — Radgona:Indip 28:13, Toko:Polana II 0:10, Indip:Toko 31:6, Beltinka II:Polana II 8:18, Beltinka II:Indip 20:20, Toko:Radgona 6:40, Radgona:Beltinka II 43:4, Indip:Polana II 18:22, Polana II:Radgona 25:28 in Beltinka II:Toko 21:17.

Končna lestvica

Radgona	8	7	1	0	263:88	15
Polana II.	8	6	1	1	183:111	13
Indip	8	2	1	5	139:141	5
Toko	8	2	0	6	123:174	4
Beltina II	8	1	1	6	61:255	3

PRL — Moški

Bakovci II. prvi

V nadaljevanju prvenstva v pomurski moški rokometni ligi so bili doseženi naslednji izidi — Bakovci II:Polana 29:22, Toko:Lendava 10:0, Krog II:Bistrica 0:10, Toko (ml):Bakovci II 24:45, Bistrica:Toko 21:26, Lendava:Polana 0:10, Bakovci II:Lendava 10:0, Polana:Bistrica 35:31, Krog II:Toko (ml) 10:0, Krog II:Bakovci II 21:32, Bistrica:Lendava 10:0 in Toko:Toko (ml) 38:22.

Bakovci II	11	10	0	1	296:226	20
Toko	11	9	0	2	322:219	18
Krog II	11	7	0	4	261:214	14
Bistrica	11	5	1	5	268:195	11
Polana	11	5	1	5	283:231	11
Lendava	12	1	0	11	157:312	2
Toko (ml)	11	1	0	10	193:383	2

NOGOMET

Pokal NZS drugič Muri

Na stadionu za Bežigradom v Ljubljani je bila finalna tekma za pokal Nogometne zveze Slovenije med zmagovalcema zahodne skupine Integralom Olimpijo in vzhodne skupine Muro. Srečanje se je končalo z zasluženo zmago Mure z 2:0. Oba gola za Muro je dal Konstantin Cener. Tako se je Mura oddolžila Ljubljančanom za poraz v prvenstvu. Nogometaši Mure pa so tako drugič zapored osvojili pokal Nogometne zveze Slovenije. Lani so v Murski Soboti premagali drugoligaša Koper z 1:0.

Memorial bratov Vidak

V Lendavi je bil tradicionalni nogometni turnir za memorial bratov Vidak. Rezultati — ONL Lendava:PNL 7:1, ONL Lendava:Nafta 1:1 in Nafta:PNL 2:1. Vrstni red: 1. Reprezentanca občinske nogometne lige Lendava, 2. Nafta in 3. Reprezentanca pomurske nogometne lige.

II. PRL — ženske — vzhod

Končna lestvica

POLANA	14	11	0	3	253:194	22
Zagorje	14	11	0	3	255:196	22
Brežice	14	7	1	6	253:228	15
Šmartno	14	6	1	7	224:225	13
Radeče	14	6	1	7	205:232	13
BELTINKA	14	6	0	8	270:276	12
Lisca	14	6	0	8	221:228	12

Športniki Monoštra v Beltincih

V Beltincih so gostovali rokometaši in rokometašice iz Monoštra na Madžarskem ter odigrali prijateljski tekmi z žensko ekipo Beltinke in moško ekipo Kroga. V ženski konkurenci je zmagala ekipa Monoštra s 36:31. Pri Beltinki sta bili najučinkovitejši Kociprova in Baševa z 10 goli, pri gostjah pa Tothova prav tako z 10 zadetki. V moški konkurenci pa je zmagal Krog s 33:28. Najboljši strelci pri Krogu: F. Varga 13, J. Varga in Titan po 7, pri Monoštru pa je bil najboljši Kantor z 8 goli. Povratno srečanje bo 23. avgusta v Monoštru, namesto Kroga pa bodo igrali rokometaši Bakovec.

Plavalni tečaji

Športno društvo Pomurje Murska Sobota bo v okviru akcije naučimo se plavati tudi v tem polletju organiziralo plavalne tečaje, ki se bodo začeli vsak ponedeljek ob 9. uri na soboškem kopališču. Prijave zbirajo pri blagajni kopališča. Vpisnina je 1.000 dinarjev.

KOŠARKA

ZMAGALI PUCONCI

V Puconcih je bil košarkarski turnir moških ekip, na katerem je sodelovalo 5 ekip. Rezultati: Pomurje (kadeti):Petrovci 56:33, Radgona:Lindau 52:46, Radgona:Puconci 29:30, Puconci:Lindau 49:38, Petrovci:Lindau 29:17, Pomurje:Puconci 42:47. Vrstni red: 1. Puconci, 2. Pomurje (kadeti), 3. Petrovci, 4. Lindau in 5. Radgona. Prva ekipa je prejela pokal.

MALI NOGOMET

A liga Murska Sobota

Panonska	22	15	3	4	74:37	33
Predanovci	22	14	5	4	68:33	32
Bakovci	22	12	6	4	82:37	30
Kupšinci	22	10	7	5	47:31	27
Mošćanci	22	10	5	7	57:61	25
Nemčavci	22	10	3	9	88:75	23
Bratonci	22	8	6	8	77:61	22
Černelavci	22	6	8	8	54:62	19
Ledava	22	7	3	12	47:60	17
Pušča	22	5	4	13	33:90	13
Lipovci	22	3	4	15	47:89	10
Padalec	22	4	2	16	53:99	10

B liga Murska Sobota

NK 13	22	13	5	4	84:49	31
Borejci	22	13	4	5	68:51	30
Park	22	12	4	6	96:57	28
Puconci	22	13	1	8	61:42	27
Kerenčičeva	22	9	4	9	63:61	22
Lendavska	22	11	0	11	71:79	22
Klub mladih	22	8	5	9	53:47	21
Ali Kardoš	22	7	5	10	52:67	19
Slovan	22	6	6	10	52:57	18
Satahovci	22	8	1	13	52:69	17
Tišina	22	7	2	13	46:74	16
Kanal	22	6	1	15	59:84	13

C liga Murska Sobota

Krajna	22	16	4	2	71:41	36
Mladinec	22	16	1	5	78:38	33
Strukovci	22	13	4	6	52:36	30
Sebeborci	22	13	3	6	98:57	29
Veščica	22	12	3	7	80:36	27
Dokležovje	22	8	2	12	42:53	18
Ivanci	22	7	4	11	35:54	18
Pečarovci	22	6	4	12	37:53	16
Mlajtinci	22	6	4	12	59:78	16
Noršinci	22	5	5	12	43:69	15
Dobel	22	4	3	15	45:95	15
VK 79	22	7	1	13	57:88	15

D liga Murska Sobota

Beltinci	10	7	1	2	37:10	15
B. Kidrič	10	7	0	3	31:25	14
Otovci	10	5	2	3	44:22	12
Zenkovci	10	5	1	4	33:33	11
Melinci	10	2	0	8	17:34	4
Brezovci	10	2	0	8	14:57	4

NAMIZNI TENIS

Kuzma in Benkovič v reprezentanci SRS

Na drugih mladinskih športnih igrah v Pulju, kjer je sodelovalo 11 republik in pokrajin iz štirih držav, sta v reprezentanci SRS v namiznem tenisu igrala Sobočana Kuzma in Benkovič ter s svojo igro veliko prispevala k osvojitvi prvega mesta. Benkovič je skupaj s Komarcem zmagal v dvojicah, Kuzma in Smrekar sta bila četrta. Med posamezniki pa je Kuzma zasedel tretje mesto.

M. U.

MOTOKROS

Rogan peti, Murska Sobota tretja

AMD Štefan Kovač iz Murske Sobote je na progi v Mačkovcih pripravilo 4. dirko za republiško prvenstvo v razredu 125 ccm. Tekmovanja se je udeležilo 13 dirkačev za republiško in 23 za državno prvenstvo. Žal pa organizatorji, ki so vložili veliko dela, niso imeli sreče z vremenom. Pred prireditvijo je namreč Pomurje zajela nevihta in tako organizatorjem povzročila veliko preglavic. Po odločitvi žirije pa se je tekmovanje vseeno začelo. Žal je bila končana le prva dirka za republiško prvenstvo v razredu 250 ccm, medtem ko so zaradi poslabšanja vremena morali dirko za državno prvenstvo po 20 minutah prekiniti. V dirki za republiško prvenstvo je bil od pomurskih tekmovalcev najuspešnejši Rogan, ki je zasedel peto mesto, medtem ko sta Černjavič in Buček pristala na zadnjih mestih. V ekipni konkurenci je Murska Sobota zasedla tretje mesto. Po štirih dirkah za republiško prvenstvo vodi Juvan (Lukovica) s 125 točkami. Najboljši pomurski tekmovalec Černjavič je s 36 točkami na desetem mestu.

RK POLANA IZ VELIKE POLANE

OSTATI V REPUBLIŠKI LIGI

Rokometašice Polane iz Velike Polane so se po eni sezoni sodelovanja v drugi republiški ligi — vzhod ponovno vrnile v prvo republiško ligo. Tako so dosegle cilj, ki so si ga zadali v klubu pred začetkom sezone. Kljub temu pa so prvo mesto osvojile težje kot je bilo pričakovati, čeprav so bile po kakovosti nekoliko boljše od ostalih, imele pa so tudi več izkušenj. Najhujšega tekmeca so imele v ekipi Zagorje-Izlake, tako da je o naslovu prvaka odločilo medsebojno srečanje. Trener Vlado Roškar pa je imel tudi nekaj težav pri sestavi ekipe, saj se je poškodovala najboljša strelka Horvatova, ki dalj časa ni nastopala, na posameznih tekmah pa so manjkale tudi nekatere druge igralke.

Sodelovanje v prvi republiški rokometni ligi bo zahtevnejše, česar se v klubu dobro zavedajo. Zato so v novi izvršni odbor kluba pritegnili nekatere dela voljne športne delavce, računajo pa tudi na okrepitev ekipe. V prvo ekipo bodo vključili mlade in perspektivne igralke, ki so se že uveljavile v mladinski konkurenci, računajo pa tudi na okrepitve z igralkami iz hrvaških klubov. Želijo se dobro pripraviti za novo tekmovalno sezono. S pripravimi bodo začeli že v začetku avgusta. Nekaj časa se bodo pripravljale v Veliki Polani, predvidene pa so tudi enotedenske skupne priprave. V klubu so se torej dobro organizirali, zato pričakujejo, da bodo dosegli osnovni cilj, to je ostati v prvi republiški ligi. Pri tem pa računajo tudi na pomoč gledalcev, ki jih zvesto spremljajo na tekmah.

Feri Maučec

ŠSD SŠDU LJUTOMER

KOSOVA IN ŠUMAK ŠPORTNIKA ŠOLE

Kot vsako leto so tudi tokrat ob koncu šolskega leta na Srednji šoli družboslovne usmeritve v Ljutomeru ocenili delo šolskega športnega društva. Ugotovili so, da so program skoraj v celoti uresničili in dosegli nekaj dobrih rezultatov v atletiki, nogometu, zlasti pa v ženski odbojki, kjer je njihova ekipa osvojila naslov pomurskega srednješolskega prvaka. Žal pa se zaradi pomanjkanja denarja niso udeležili republiškega prvenstva, ki je bilo v Novi Gorici. Tudi tokrat so izvedli izbor najboljše športne razredne skupnosti ter izbor najboljšega športnika in športnice šole. Za najboljšo športno razredno skupnost so izbrali 3. a razred z 2.686 točkami pred 4. a, 2.151, in 1. a, 2.103 točke. Za športnico šole pa so izbrali Ireno Kos s 515 točkami pred Matejo Hozjan, 352, in Barbiko Žunič, 348 točk. Med športniki pa je zmagal Andi Šumak (808) pred Igorjem Magdičem (701) in Božom Rihtaričem (656).

Tone Ficko

STRELSTVO

ZMAGAL TURNER

SD Goričko Kančevci in LD Ivanovci sta pripravili tekmovanje v streljanju z MK puško na tarčo srnjaka. Sodelovalo je 35 strelcev in lovcev. Zmagal je Karel Turner (Nor.) s 186 krogi pred Aleksandrom Harijem (Križevci) 172 in Borisom Kočišem (Petrovci) 169 krogov.

POKAL SD JEZERO DOBROVNIK

V organizaciji SD Varstroj Lendava je bilo občinsko tekmovanje v streljanju z vojaško puško. Sodelovalo je 7 ekip. Največ uspeha je imela ekipa SD Jezero iz Dobrovnika, ki je z 281 krogi zasedlo prvo mesto in dobila prehodni pokal pred drugo ekipo Varstroja, 251, in SD Lendava, 232 krogov. Med posamezniki je zmagal Mirko Horvat (Varstroj) s 84 krogi pred Ernestom Toplakom (Dobrovnik), 82, in Janezom Džurkačem (Lendava), 81 krogov.

NOGOMETAŠI TIŠINE — prvak I. MNL Murska Sobota. Foto: fk

pa se vendarle zgodi

Okrožno sodišče v Nikoziji je nekega Nicolaosa Kanauridisa (75) obsodilo na globo 30 ciprskih funtov (21 tisoč dinarjev), ker je streljal na lastno mačko, ko jo je zalotil, kako preži na golobe. Zastopnik obtožnice je na sodišču razložil rezultat obdukcije: mačka je poginila zaradi smrtonosnih poškodb s strelnim orožjem.

x x x

Ameriška liga copernic, ki šteje okoli šest milijonov članic, je osnovala posebno združenje za zaščito pravic članic. »Želimo obračunati s takšnimi zastarelimi sodbami o nas, kot je na primer tista, da smo hudičeve dekle in da jašemo metle,« je zadevo komentirala Laurie Talbor (53), ustanoviteljica lige.

x x x

Plemenski poglavarji v saudski pokrajini Kamis al Bahr so se po nekajletnih dogovarjanjih vendarle sporazumeli, da bo »enotna« cena za neveste odslej 13 tisoč dolarjev. Kršitelji dogovora bodo morali plačati kazen.

Ursula Angus, babica iz neke britanske porodnišnice, je na svojo poroko povabila vse otroke, ki jih je v trinajstih letih »privlekla« na svet. Vsi seveda niso prišli, ni pa jih bilo niti malo, kar kaže posnetek.

Kamenodobna sleparija stoletja?

Pomote in prevare v znanosti niso tako redke, čeprav se znanost kiti z resnico kot s svojo največjo vrednoto. Zgodovina je polna primerov znanstvenih pomot in prevar, med katerimi so nekatere prav smešne, druge pa žalostne in resne. Vse kaže, da se jim bo v kratkem pridružila še ena, vanjo pa je najbrž vpleten zdaj že zrušeni režim filipinskega diktatorja Marcosa.

Leta 1971 so raziskovalci svetu razglasili, da so globoko v tropskih gozdovih filipinskega otoka Mindanao odkrili pleme Tasadayev. Pripadniki tega plemena naj bi spadali med nekakšne žive fosile človeške družbe. Raziskovalci so jih našli prebivajoče v jamah, oblečene samo v najpreprosteje speto listje. Kot se je pokazalo, jim ni bila znana niti tako temeljna najdba, kot je kolo, niso vedeli za nikakršno obliko poljedelstva ali živinoreje. Tako je odkritje plemena Tasadayev postalo antropološko odkritje stoletja.

Temu je seveda sledil pravi znanstveni bum dokumentarnih filmov, televizijskih reportaž, strokovnih in poljudnih publikacij, ki so vsi obravnavali človeško skupnost iz kamene dobe. Mala skupnost 24 ljudi je postala znana vsemu svetu.

Dostop do malega plemena »iz kamene dobe« so po prvih letih odkritja povsem prepovedali. Tako se o Tasadayih ni zvedelo nič novega, dokler ni švicarski novinar Oswald Iten, ki se je specializiral za pisanje o redkih plemenih, po Marcosovem padcu sklenil, da obišče slavno pleme. Odpravil se je do votlin Tasadayev.

»Našel sem jih prazne,« je povedal časnikar. Ljudje, živeči v bližini teh votlin, so mu povedali, da Tasadayev ni in da jih nikoli ni bilo. Namesto njih so nastopali pripadniki tamkajšnjega plemena Manubo, ki pa je že daleč od kamene dobe, saj se preživlja z lovom, zbiranjem sadežev, a tudi s poljedelstvom požigalnega tipa.

V jame so se torej preselili le za toliko časa, da so jih posnele filmske in fotografske kamere in da je svet slišal o njih, potem pa so se vrnili k običajnemu načinu življenja.

»Odkritje Tasadayev je prevara,« ugotavlja Oswald Iten.

In kdo stoji za to prevaro, ki je gotovo, kot je bilo samo »odkritje« stoletja, zdaj tudi prevara stoletja, še večja, kot je bila znana sleparija s Hitlerjevimi dnevniki? V ozadju plemena iz kamene dobe se očrtuje podoba Marcosovega pomočnika za narodne manjšine Manuela Elizadeja.

Kot domneva Iten, je Elizade pripravil »odkritje stoletja«, da bi naredil uspešno politično kariero. Nagovoril je pripadnike plemena Manubo, da so se odpravili živet v votline. Poskrbel je, da so imeli med obiski znanstvenikov pri sebi samo najpreprostejša kamena orodja in se primerno obnašali pred objektivi kamer.

Odkritja švicarskega novinarja so presunljiva in spravljajo v čudno luč ne samo že tako dovolj umazano podobo Marcosovega režima, marveč tudi delovanje in ravnanje strokovnjakov, ki so imeli priložnost Tasadaye videti na lastne oči in jih raziskovati. Kako je mogoče, da so potegavščini nasedli?

Strokovnjaki zaenkrat še previdno molčijo. Končno gre za glas enega novinarja, ki je morda vprašljiv. Navsezadnje je njegovo pisanje prava senzacija in čemu bi ga jemali povsem brez predsodkov in previdnosti.

Nenavadna avstralska žival — presenečenje za biologe

Ko so evropski znanstveniki ob koncu 18. stoletja dobili v roke prve celotne kože odrtih kljunašev, so bili prepričani, da iz njih brijejo norce. Takšne živali zanje ni mogło biti na svetu, živali, ki bi imela kožuh kot sesalci, kljun pa račji. Modra znanost je seveda morala popustiti pod pritiskom dokazov, da v daljni Avstraliji in na Tasmaniji zares živi takšna nenavadna žival. A nastopile so hude težave, kam kljunaša uvrstiti. Nazadnje so ga le priznali za sesalca.

Toda kljunaš je za raziskovalce pripravil še eno novo presenečenje. Potem ko so odkrili, da ima kot edini sesalec strupene žleze, je prav te dni strokovnjake presenetilo odkritje, da kljunaš kot edina višje razvita žival zaznava električna polja.

Ko se kljunaš odpravi pod vodo, kjer si z občutljivim kljunom nabira vsakdanjo hrano, si s posebnimi kožnimi gubami povsem zapre ušesa in oči, zapre tudi nosnici in tako mu ne preostane za zaznavanje okolja praktično prav noben čut, razen tipa. Raziskovalna skupina nemških in avstralskih strokovnjakov je opravila več poskusov, ki so pokazali, da ima kljunaš sposobnost zaznati spremembe električnega polja. Raziskave so tudi pokazale, da zaznava električna polja s kljunom. V poskusnih bazenih so živalim nastavili še delujoče in že iztrošene baterije, kljunaši pa so z veliko točnostjo vedno zagrabili še delujočo. Podobno so s precejšnjo natančnostjo našli izvore električnega polja, tudi če so bili zakriti pod opeko. Kljunaš je opeko preprosto prevalil.

Znanstveniki vedo, da vsako živo bitje pri gibanju, ko delujejo mišice, oddaja nekaj biološke elektrike, ker na električnih impulzih temelji prenašanje sporočil med možgani in mišicami.

Kljunaš pa te impulze zazna in tako zasleduje svoj plen.

Dvojna obramba

Proti živalim, ki jih jedo ali kako drugače uničujejo, so rastline razvile uspešne načine varstva. Nekatere izdelujejo strupe proti napadalcem, druge pa razne druge snovi, ki motijo razvojni ciklus rastlinojedcev ali pa s tvorbo inhibitorjev proteinov okvarijo njihovo sposobnost prebave. Po drugi strani pa rastlinojedci razvijajo svojo obrambo proti tem strupom rastlin. Nekateri insekti so to svojo sposobnost razvili do take mere, da so sposobni škodljive snovi rastlin spreminjati celo v vir hrane ali v zaščito proti drugim, takoimenovanim insektivornim živalim. Študij teh kemičnih interakcij spada v na novo porajajočo se vedo, kemično ekologijo.

Kemični ekolog proučuje vlogo naravnih kemičnih produktov glede na povezavo med organizmi v naravi. Tu so mišljeni predvsem tako imenovani sekundarni metaboliti, to so tisti, ki niso nujno potrebni za rast in razmnoževanje organizma, a so sposobni vplivati na rast, zdravje, populacijsko biologijo in vedenje druge vrste. Imenujejo jih alelokemikalije. Po načinu delovanja jih delimo v take, ki privlačijo, take, ki odbijajo, take, ki alergizirajo, in take, ki zastrupljajo druge vrste.

Taharu Dovisu iz ZDA je uspelo zbrati 13 dečkov, ki so pred spomenikom Atlasa v New Yorku postavili piramido. S tem je potolkel lastni rekord, ki ga je leta 1979 dosegel z 11 cirkusanti.

Misleči stroji prihajajo

V zadnjih treh desetletjih so se računalniki »postarali« za štiri tehnološke generacije, od elektronke, transistorja do tiskanega vezja in zelo integriranega vezja. Peta generacija naj bi bili računalniki, narejeni na osnovi zelo integriranega vezja z umetno inteligenco. To naj bi bile naprave, kakršnih doslej v zgodovini človeštva še ni bilo, ne po zapleteni in visoki tehnologiji kot tudi ne po vplivu, ki ga bodo imele.

Projekt računalnikov pete generacije so najprej napovedali Japonci, in sicer že leta 1981. Njim so hitro sledile druge razvite države. Zagnali so se v raziskave in možno je, da bodo inteligentni računalniki začeli delovati že po letu 1990, se pravi v najbližji prihodnosti.

Vpliv mislečih strojev bo ogromen. Pojavili se bodo v pisarnah, šolah, tovarnah, laboratorijih, pomagali bodo prevajalcem, načrtovalcem, arhitektom, urbanistom, poslovnežem, svetovali bodo, kako dvigniti produktivnost v gospodarstvu in javnih službah, skratka, delovali bodo na prav vseh področjih, ki zahtevajo poleg rutine tudi pamet, delček ustvarjalnosti. Seveda bo v ozadju še naprej ostal človek, ki je s svojo sposobnostjo izvirnega ustvarjanja še vedno močnejši od vsake, še tako izpopolnjene naprave. Stroji bodo boljši le od poprečnežev.

ALI SO POSKUSI SPREJEMLJIVI?

Skoraj ni človeka, ki kdaj v življenju ne bi imel koristi od dokaj spornega početja znanstvenikov — eksperimentiranja z živimi živalmi. Ljubitelji živali in narave obsojajo takšne poskuse. Dostikrat imajo pri tem tudi prav, saj v nekaterih laboratorijih opravljajo poskuse, ki so za živali polni trpljenja. A kar počez obsojati vse, ne gre.

Ločnica med sprejemljivimi in nesprejemljivimi poskusi na živih živalih postaja vse jasnejša. Na eni strani se kopičijo poskusi, ki so namenjeni manj pomembni kozmetični, vojaški in kemični industriji, kjer raziskave odreja profit, na drugi strani pa so raziskave, katerih namen je odkrivanje spoznanj širših vrednosti, ne zgolj prodajne. Med slednje gotovo spadajo poskusi medicinskih raziskovalcev, ki iščejo nova zdravila za težke bolezni. In še to velja poudariti: večino poskusov opravijo na omrtvičenih živalih, kadar gre za boleče posege. Drugačna pa je pesem v nekaterih industrijskih panogah, kjer prav tako razvijajo raziskovalno dejavnost, vendar z jasnim ciljem — ustvariti kar največji dobiček. Pri tem je vse podrejeno profitu in o kakšnih etičnih normah ni niti govora.

Prav na koncu pa le ostaja vprašanje: ali je človek res toliko več vreden od živali, da jih lahko brezobzirno žrtvuje za svoje namene?

RAK NA ČREVESJU IN MLEKO

Da je mleko nadvse koristna vsakodnevna pijača, posebno za odraščajočo mladino, ve vsakdo, šolarji bi vedeli celo povedati, da je mleko vir kalcija, kar je zelo pomembno za rast močnega okostja in zdravega zobovja. Povsem novo pa je odkritje, da mleko lahko pomaga kot zaščita pred razvojem raka na debelem črevesju, torej naj bi varovalo pred razširjeno in večkrat usodno boleznijo, ki pobira kar hud smrtni davek tudi med našim prebivalstvom.

Zdravniki so povezovali nastanek raka na debelem črevesju z neustreznimi prehranjevalnimi navadami, in sicer z uživanjem nevlaknate hrane, delikates, suhega mesa in drugih živil z visoko stopnjo maščob. Takšna hrana naj bi pri presnavljanju sprožila nastajanje snovi, ki naj bi dražile črevesno tkivo in pripomogle pri nastanku raka. Eno od potrdil, da je najbrž res tako, je dejstvo, da za rakom na debelem črevesu skoraj ne obolevajo vegetarijanci in da je bolezni zelo malo v tistih deželah, kjer je prehrana manj mastna.

Moderni stroji

Nič ni več tako, kot je bilo nekdaj. In tudi drevesa, ko jih podirajo, ne padajo, kot so padala nekdaj ob zvokih motornih žag. V gozdovih se pojavljajo novi stroji, ki drevo v hipu spodrežejo, podobno kot vrtnar odreže tulipan.

Strojnik pri podiranju dreves sploh ne stopi iz ogrevane oziroma ohlajevane kabine. Stroj zagrabi drevo z močnima jeklenima rokama, ga odreže z jeklenimi škarjastimi žagami in ga položi natanko v zahtevani položaj, da je skubenje in klestenje čimbolj priročno. Nato pa že zagrabi naslednje drevo. In tako brez veliko hrupa in dela padajo drevesa.

Na Švedskem, kjer je delovna sila draga, delovne razmere v gozdovih na severu pa hude, so izdelali stroj, ki posamezno drevo podre, olupi in razžaga v manj kot minuti. Stroj so izdelali v Svenski Cellulosi, največji švedski papirničarski družbi. Pri obdelavi podrtega drevesa sodeluje vgrajeni računalnik, ki hitro izračuna, na kakšne kose je najbolj učinkovito razrezati deblo. Tako stroj opravi delo kar 12 izurjenih sekačev z motornimi žagami.

Uho za spomenik

Iz Toulona se je odpravil parnik Maxim des mers, ki ga je najel francoski oblikovalec visoke mode Pierre Cardin in ga pričakujejo v New Yorku na dan neodvisnosti, 4. julija. Ta ameriški državni praznik se letos pokriva s stoletnico Kipa svobode. Ladja vozi s seboj dragocen tovor: zadnji izvirni odlitek slavnega ustvarjalca tega kipa, francoskega kiparja F. A. Bartholdija, ki je naredil načrt za kip ženske z baklo v dvignjeni roki. Odlitek je uho, ki so ga hranili v kiparjevem rojstnem mestu Colmarju in ga bodo pritrdili na glavo Svobode. Izvirno uho se je zdrobilo in Svoboda je že nekaj časa brez njega.

Pierre Cardin bo odpotoval v New York na sam praznik neodvisnosti in bo sam slovesno izročil manjkajoče uho za državni spomenik na Otoku svobode v newyorškem pristanišču. Vse skupaj je seveda tudi reklamna poteza, da bi pritegnil pozornost Američank na francosko modo. Tako bi mogoče vsaj delno pokril izgubo, ki jo ima njegova domovina zaradi strahu pred terorizmom, ki odganja petične Američane od potovanj na staro celino.

Tako srčkan je tale mali žrebiček in tako majhen — komaj 35,56 centimetrov meri v višino, fotografirali pa so ga na neki razstavi v britanskem mestecu Stoke-upon-Trentu.

V sedemdesetih letih življenja povprečen Evropejec poje 6 ton kruha.

drugje smo prebrali

Računa se, da je na svetu od 4 do 6 odstotkov levičarjev.

Najstarejši biblijski rokopis

Izraelski znanstveniki so razvozlali doslej najstarejši znani rokopis svetega pisma. Gre za neke pesmi, zapisane v klinopisu in hebrejščini. Tekst je na dveh srebrnih ploščicah, dolgih po deset centimetrov, izvira pa iz sedmega stoletja pred n. š.

Omenjene ploščice so leta 1983 odkrili v neki grobnici, in sicer v bližini mesta na katerem je kralj Salomon — kot to trdi legenda — postavil prvo judovsko svetišče v Jeruzalemu. Izraelski arheologi trdijo, da je doslej veljal za najstarejši svetopisemski rokopis neki papirus iz drugega stoletja pred n. š.

ZA REJCE KUNCEV: ZAJČAR

Ta pasma kuncev (Lievre Belge) je po barvi in telesni obliki najbolj podobna divjemu zajcu z naših travnikov in gozdov, po katerem je tudi dobila ime. Nastala je v Belgiji s križanjem belgijskega orjaka in divjega kunca. Zajčar je izrazito športna pasma. Prav zaradi tega so ga okoli leta 1875 Angleži uvozili v svojo deželo in z nadaljnjim zboljšanjem dali tej pasmi današnjo podobo. Samica je dobra mati in skoti od 6 do 8 mladičev, ki zelo hitro rastejo in so v četrtem mesecu starosti že popolnoma razviti. Živali, tako odrasle kot mladiči, so zelo gibčne in živahne. Zelo so odporne proti mrazu in vlagi.

Telo zajčarja je precej stegnjeno in vitko, prsi nosi pokonci, tesno ob telesu. Prednje noge so zelo dolge, zadnje (skoki) pa močne in vzporedno s telesom. Glava je ozka. Oči ima nekoliko izbočene, velike in zelo živahne, od svetlo do temno rjave barve. Uhlja sta mesnata in dobro obraščena, pokončna in črno obrobljena ter dolga od 13,5 do 14,5 cm. Kremplji so črno rjave barve. Pri obeh spolih podbradek ni dovoljen. Po slovenskem vzorniku pasemskih kuncev je idealna teža odrasle živali od 3,5 do 4 kg, za kar prejme pri ocenjevanju na razstavah 10 točk. Zaradi svoje značilne barve kožuha je zanimiv tudi za krzno.

Kožuh ima srednje dolge dlake z zelo gosto podlanko temno modre barve. Kritna barva kožuha je lisičje rdečkasta s črnim odtenkom in se širi od nosa do konca repa. Kožuh je po hrbtu osenčen s šopki črnih dlak (res), da je videti, kot da valovi. Vmesna barva dlake pa je rjasto rjava. Po hrbtu, prsih in notranjosti nog je kunec rdečkasto rumene barve. Rep je na gornji strani črn, na spodnji pa pepelnato bele barve.

Napake: podbradek pri obeh spolih, prekratko in zavaljeno telo, prekratke prednje in zadnje noge (skoki), debela glava, beli kremplji, bele lise v kritni barvi, drugačna barva oči.

Gojenja tega kunca se lahko lotijo začetniki, ker je zaradi odpornosti proti vlagi odporen tudi proti različnim boleznim. Za pravilen razvoj pa potrebuje večje kletke, v katere postavimo pregrade. Ko mladiči odrastejo, pregrade primerno zvišujemo, tako da jih živali lahko preskakujejo. Tako se pravilno razvijajo predvsem prednje in zadnje noge, kar je s športnega vidika pri tem kuncu skoraj najbolj pomembno. V Sloveniji ta pasma ni ravno najbolj razširjena, vendar se pojavlja na vseh društvenih pa tudi na republiški razstavi kuncev.

(Moj mali svet)

Recept za vas

Za telečje srce s korenjem, ki vam ga bomo predstavili danes, potrebujete naslednje sestavine:

telečje srce, pol kilograma korenja, dve glavici čebule, dva stroka česna, kozarec belega vina, olje, maslo, sol, poper, peteršilj in lovorjev list.

Očistite zelenjavo, korenje pa narežite na kolobarje. Prav tako narežite čebulo, medtem ko morate česen iztisniti. Nato razpolovite srce, ga dobro operite in osušite s krpo. Ob robu ponve nadevajte zelenjavo, v sredino pa srce. Vanj moramo še prej dati nekaj česna in peteršilja, ponev pa namazati z oljem. Nato posolite, popoprajte, zalijte z vinom in dodajte lovor. Vse skupaj posujte s kosmiči masla. Na majhnem ognju kuhajte 15 minut. Nato posodo pokrijte z dvojnim celofanom, ki ga na nekaj mestih prebodite z iglo. Potem kuhajte še 45 minut.

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Teritorialna obramba — ljudska vojska

Junija je bilo v Pomurju več vaj enot teritorialne obrambe. Tokrat smo obiskali eno od enot iz lendavske občine, ki je bila na usposabljanju na območju Turnišča. Poveljuje ji starešina Branko Bratkovič, komisar pa je Štefan Šoš. Bilo je deževno in neprijazno vreme, kar pa ni motilo pripadnikov pri aktivnostih. »Priprave starešin na to usposabljanje so bile temeljite, zato vse teče po programu, ki smo ga skrbno pripravili skupaj z občinskim štabom teritorialne obrambe. Osnovni namen usposabljanja je hitra presoja položaja in vključevanje enot ter vodenje oboroženega boja proti sovražniku, v katerega se vključujejo tudi drugi dejavniki splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Mislim, da so pripadniki enote. Zato smo imeli skupaj z občinskim štabom teritorialne obrambe in občinskim komitejem Zveze komunistov Lendava med pripravami na usposabljanje vrsto dejavnosti. Uskladili smo program idejnopolitičnega dela, uredili evidenco aktivov ZK in ZSMS ter se povezali s komiteji za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito v krajevni skupnosti, na območju katere poteka usposabljanje. Prav tako smo organizirali posvet s politkomisarji samostojnih enot in vodstvi aktivov družbenopolitičnih organizacij. Vse to se je med usposabljanjem pokazalo kot zelo koristno in tudi prispevalo k uspešnemu usposabljanju enot. Politično delo v enoti poteka v različnih oblikah, kot so sestanki

enote dobro pripravljene, da so se sposobne uspešno bojevati proti morebitnemu sovražniku in da uživajo velik ugled in vso podporo prebivalstva. Enote so dobro opremljene, pripadniki so mladi, psihično in fizično dobro pripravljeni, tako da slabo vreme ne vpliva na usposabljanje,« nam je povedal komandant enote.

Oceno komandanta je dopolnil komisar z vidika idejnopolitičnega dela v enoti. Tudi on je izhajal iz ugotovitve, da so za uspešno usposabljanje enote pomembne dejavnosti med pripravami, ter dodal: »Idejnopolitično delo v enoti je izredno velikega pomena ne le z vidika kakovostne bojne usposobljenosti, temveč tudi zaradi čimboljših odnosov med vojaškega kolektiva, aktiva ZK in ZSMS ter predavanja predstavnikov družbenopolitičnih organizacij občine Lendava. Tudi odzivnost pripadnikov enot na usposabljanje je bila zelo dobra, saj se ga je udeležilo nad 93 odstotkov.«

Tako sta ocenila usposabljanje komandant in komisar, mi pa k temu lahko dodamo, da so pripadniki enote teritorialne obrambe zares pokazali vzdržljivost, voljo, tovarištvo in zavest, kar pomeni, da enoto sestavljajo resnično zavestni pripadniki teritorialne obrambe. To in pa dobro sodelovanje s predstavniki krajevne skupnosti in prebivalstvom je dokaz, da je to zares ljudska vojska.

Feri Maučec

ANEKDOTE

Nekega dne je veliki angleški igralec David Garrick (1717—1779) naletel na neznanca, ki ga je zelo prisrčno pozdravil.

»Dober dan, dragi kolega!«

»Kolega? Saj vas ne poznam. Kdo pa ste?«

»Saj sva vendar mnogokrat skupaj igrala.«

»Midva? Oprostite, kaj pa ste igrali?«

»V Hamletu sem igral petelinovo kikirikanje.«

× × × × ×

Italijanski pesnik Trilussa (1972—1950) je bil povabljen k prijateljem na večerjo. Naslednji dan ga je prijateljica spraševala, kako je potekal večer.

»Kdo vse je bil tam?«

»Vse polno ljudi.«

»Tudi grofica X?«

»Da, sedela je meni nasproti.«

»Kako je bila oblečena?«

»Ne vem. Moral bi pogledati pod mizo, pa nisem.«

× × × × ×

Misel francoskega biologa Jeana Rostanda:

»Človeštvo bi bilo popolnoma srečno, če bi ljudje vso pamet, ki jo uporabljajo, da popravijo neumnosti, ki so jih zagrešili, uporabili za to, da jih ne bi zagrešili.«

Ko se ženska zaljubi v žensko

Po nekaterih statističnih podatkih je lezbijstva v Evropi in Severni Ameriki vse več — vsaka stota prebivalka obeh celin naj bi ljubila pripadnice istega spola. Obenem je v isti anketi vsaka 25. ženska priznala, da je že imela ljubezensko razmerje z žensko.

Vendar pa je vprašljivo, koliko so te številke točne, saj je znano, da homoseksualci le neradi govorijo o svojem intimnem življenju in nočejo sodelovati pri raziskavah na tem področju. Je pa tudi veliko takih, ki so imele le bežne homoseksualne odnose, nato pa so se vrnile k ustaljenemu heteroseksualnemu odnosu.

Čeprav je ljubezen med ženskami znana že od antike (beseda lezbijka prihaja od grškega otoka Lesbos, kjer je živela pesnica Sapfo), je še danes premalo raziskana in je najmanj znano področje človeške spolnosti.

Vseeno postaja vse bolj gotovo, da so korenine medsebojnega ženskega ljubezenskega odnosa v neuspelem odnosu z moškim. Seksologi že dolgo trdijo, da so v vseh ljudeh zametki homoseksualnosti, ki pa se jih večina ne zaveda in si teh odnosov ne želi. V določenih okoliščinah pa to lahko postanejo zelo izrazite težnje in so močnejše od heteroseksualnih. Kar 28 odstotkov poročenih žensk ima namreč težave z orgazmom, največkrat zaradi neustreznega moževega obnašanja. 20 odstotkov se jih počuti frigidne, čeprav seksologi trdijo, da v bistvu frigidnih žensk ni, več kot polovica anketirank pa s svojim spolnim življenjem ni zadovoljna. In če je to nezadovoljstvo močno, ženske začnejo čutiti odpor proti možu, od koder pot do lezbijstva ni več dolga.

Poudariti pa je treba, da lezbijstva samega po sebi ne bi smeli obsojati: če ti odnosi ne vplivajo negativno na psiho in če se ženska zaradi tega počuti bolje in je z življenjem bolj zadovoljna, če se odnos odvija med dvema odraslima ženskama in sta nanj obe pristali, v tem ni nič patološkega. Če pa je tak odnos vir nelagodja in frustracij, naj ženska poišče pomoč v kaki nevropsihiatrični kliniki. Pravzaprav je tudi za lezbijstvo dovoljeno vse to, kar velja za »normalno« seksualno obnašanje — med dvema človekoma, v njunem spolnem odnosu, je dovoljeno vse, kar si iskreno želita. Zaradi tega odnosa med ženskama ne moremo enostavno opredeliti za perverznost, kar mnogi počenjajo.

Svet lezbijk bi bil gotovo mnogo manjši, če bi možje bolje poznali fiziologijo in psihologijo žena in če njihovih spolnih želja ne bi vedno ocenjevali prek lastnih interesov. Pa tudi moškim bi spolni odnos z žensko prinesel več užitka, če bi upoštevali tudi žensko komponento v razumevanju spolnih odnosov, če bi ženski ponudili vse tiste oblike zadovoljevanja, ki so del lezbijskega odnosa, če ne bi postavljali v ospredje koitusa, ki je izrazito moška komponenta spolnega odnosa. Da je v tem veliko resnice, govori podatek, da se — v nasprotju z 28 odstotki poročenih žena — nobena lezbijka ne pritožuje zaradi problemov z orgazmom.

Pomembno vlogo pri nastajanju homoseksualne osebe imajo tudi starši. Dokazali so, da ima večina staršev homoseksualcev motnje oziroma izkrivljenja v značaju, očetje so velikokrat alkoholiki, psihopati in tirani, kar velikokrat pomeni, da je le od matere odvisno, ali bo hčerka zaživela običajno spolno življenje.

Končali bi lahko takole: lezbijstva ni treba obsojati, ker to ni patološki pojav, vendar ga ni treba niti spodbujati. Ženske, ki imajo rade ženske, moramo pustiti, da na ta način najdejo svojo življenjsko srečo.

RADIO MURSKA SOBOTA

5 NAJ

Vsako sredo v oddaji 21 232.

Lestvica tega tedna:

1. Ana — komet
2. Cry to heaven — Elton John
3. One hit (to the body) — The Rolling Stones
4. Bad boy — Miami sound machine
4. Željo moja — Doris Dragović

Lestvica nastaja s sodelovanjem Hi-Fi videostudio Kidričeva 21, telefon 069/25-577, 69000 Murska Sobota, kjer snemajo vse vrste slovenskih dogodkov (poroke, obletnice, proslave in TV reklame), imajo najnovejše celovečerne filme in glasbo na kasetah VHS in beta — posnamete lahko najnovejšo disco glasbo na audio kasetah za najrazličnejše namene . . . vsak dan od 9. do 17.
Glasovnice pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/1, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS

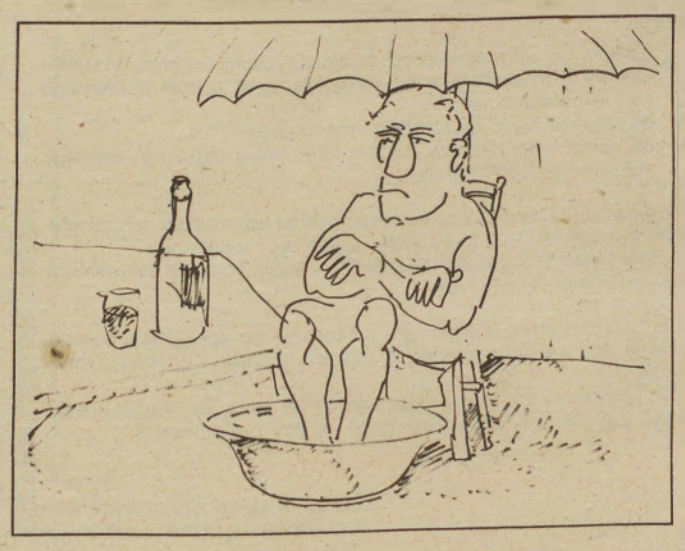

Pripise k novi risbi pošljite do četrtka, 10. julija na naslov VESTNIK, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota. Objavljene pripise honoriramo.

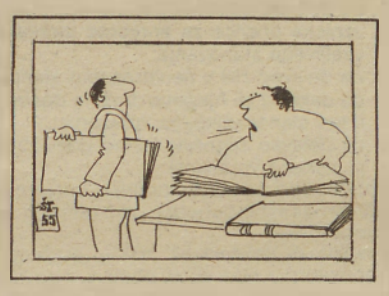

— Kaj za to, če smo v vodi do vratu, smo vsaj čisti. (M. Mertük)
— Tvoja naloga je, da si izmisliš nekaj — verjetnih obljub!(Lojzka Ž.)
— Slovenija, moja dežela! Birokracija — naš uspeh.(M. Šernek)
— Veš kaj, za Panonijo je edina rešitev zapreti ljudi, ne tovarno.(M. Mertük)

SESTAVIL MARKO NAPAST	BEOGRAJSKI NOGOMETNI KLUB	NAJDALJŠA FRANCOSKA REKA	BALTIŠKA REPUBLIKA	RDEČKAST PLANET	DOLGA DOBA, OBDOBJE	DAVNO MESTO OB TIGRISU	VRSTA SKLADBE, TOKATA
FRANCOSKI FILMSKI REŽISER (RENE)							
VELIKO MESTO V ARGENTINI							
GORA V JULIJCIH							
GRŠKI BOG LJUBEZNI					IVAN CANKAR / KDOR IMA LE ENO OKO		
REKA V JUŽNI ANGLIJI				IGRALKA RAS / ROMUNSKA POKRAJINA			
AVSTRIJA		PESNIŠKA OBLIKA / MESTO V RODEZIJI					
DEL OČESA						AMPER / JUDOVSKI DUHOVNIK	
SLOVENSKA TURISTIČNA AGENCIJA							OKENSKA NAVOJNICA
ZNIŽANA GLASBENA NOTA			STAREJŠI SLOVENSKI PLAMINEC (FRANCI)				
ZLOBEC CIRK			SVOD NAD NAMI / MARIBOR				
STALNO PREBIVALIŠČE							
NAJMANJŠI TOMBOLSKI DOBITEK					NOBELU		

Dragi šolarji!

Zdajle ste vi pravzaprav že na počitnicah, rešeni torej vseh mogočih šolskih in domačih nalog. Tudi delo dopisniških, ali novinarskih, literarnih in dramskih krožkov je seveda že usahnilo. Mi pa smo se kljub temu odločili, da vam še ‚damo' vaše pol časopisne strani, da vsaj malo stanjšamo mapo, v kateri so se med šolskim letom nabirali vaši prispevki. Približno polovice jih nismo uspeli objaviti. Če smo koga preveč razočarali, se mu opravičujemo. Vsem pa se seveda zahvaljujemo za sodelovanje. Posebej prizadevni so bili dopisniki z osnovnih šol Edvard Kardelj Murska Sobota, Veržej, Bakovci, Šafarsko, Odranci, Turnišče, Kapela, Gornji Petrovci, Apače, Videm ob Ščavnici, Beltinci, Gaberje (podružnica OŠ Drago Lugarič Lendava), Cankova, Velika Polana, Ljutomer, Gornja Radgona, Črenšovci in Lendava. Upamo, da nismo koga izpustili. Trije ali štirje dopisniki se bodo za nagrado jeseni udeležili Srečanja pionirjev dopisnikov Slovenije. Verjetno pa je bila nagrada za vas tudi objavljen prispevek v Vestniku. Mar niste tega ponosno pokazali drugim?

Danes je to zadnja vaša rubrika v Vestniku v tem šolskem letu. Septembra pa se čim prej spet oglasite. Želimo vam kar najlepše počitnice, še posebej pa vaš stric urednik.

Jože Graj

Kaj bomo postali, ko bomo veliki?

Večkrat premišljujem, kakšno delo bom opravljala, ko bom velika.

Ker imam zelo rada rože, mi je poklic cvetličarke zelo všeč. Že ko sem bila mala, sem rada nabirala rože in delala iz njih šopke. Večkrat grem z mamo v cvetličarno in opazujem, kako cvetličarke hitro in spretno delajo prelepe šopke. Takrat si mislim, ali bi tudi jaz znala narediti tako lep šopek. Tudi doma rada urejam rože v vazi in zalivam lončnice. Kadar v vazi ni rož, se mi zdi stanovanje prazno.

Poklic cvetličarke je lep, zato si danes mislim, da bom postala cvetličarka. Mogoče pa bom čez nekaj let imela kakšno drugo željo.

Lidija ČERNELA, 4. č. r.
OŠ Edvard Kardelj, M. Sobota

Moje najljubše opravilo

Moje najljubše opravilo je zalivanje cvetic. Rože imam zelo rada. Doma jih imamo veliko. Najbolj so mi pri srcu kaktusi. Imamo jih štiri različne vrste. Čeprav bodejo, so mi všeč. Zalivam jih enkrat do dvakrat tedensko. Ena vrsta je cvetoča. Vsako leto cvetejo. Letos je eden imel pet velikih belih cvetov. Žal po enem dnevu cvetenja uvenejo. Kaktusi so stari dve leti. Odločila sem se, da se bom od zdaj posebno posvetila kaktusom.

Irena Cor 4. a,
OŠ Bakovci

LAŽ IMA KRATKE NOGE

Radi berete zgodbe? Včasih tudi kakšno napišem. In zdaj pišem zgodbo za vas, mladi ljubitelji knjig. Za malo večje in za vse tiste, ki boste sestavek dobili v roke.

Bila je majska noč. Ura se je bližala enajsti. Mesec je razsvetljeval mestece ob vznožju lendavskih goric. In zvezde so mu pomagale. Vse je utonilo v tišino, le iz gostilne se je slišala nežna glasba, ki je dajala majski noči skrivnostno milino.

Po Kidričevi ulici se je nekaj premikalo. Trije fantje so se stiskali k ograji in se zaupno pogovarjali. Prvi, ki je vodil skupino, je vprašal: »Dečka, sta danes kaj ukradla?« Majhen pegast Bine je odgovoril: »Jaz imam srebrno iglo, Leon pa sedem oranž. . .« »Ah, kaj se s tem bahata! Povejta mi raje, ali imata kaj večjega v načrtu?« »Da, začudil se boš, ko ti bo povedal, Tine,« mu je rekel Leon in začel pripovedovati. »Veš, tisti prismuknjeni Alenki hočeva ukrasti kolo. . .« »Toda kako?« je zanimalo Tineta. »Ne prekinjaj me! Čisto lahko bo, saj tam ni nikogar doma. Včeraj so se odpeljali na morje. Glej, tudi načrt že imam. Jutri zvečer se bomo dobili tukaj. Ne pozabita vzeti s sabo rokavic. Šli bomo do konca ulice. Tam stoji Alenkina hiša. S sosedi ne bo težav, ker bivajo v okolici samo stari ljudje.

Približali se bomo Alenkini garaži, vzeli kolo in ga skrili v našem bunkerju. Ključ je priskrbel Bine, zato naj on pove, kako ga je dobil.« Bine je začel bahavo razlagati: »Ni ga bilo težko dobiti. Vesta, moj prijatelj je Alenkin bratranec in ker jih ni doma, hodi tja zalivat rože. Danes sem šel z njim. Ko sva končala, sem zaklenil vrata in dal ključ v svoj žep. Dejal sem mu, da mu ključ izročim pri igrišču. Spotoma sem ključ zamenjal z drugim, pa mu tudi tega nisem izročil, ker sploh ni vprašal po njem.« Fantje so se še pogovarjali, nato pa je Tine zavpil: »Miličnik!« Čeprav se niso dokončno dogovorili, je bilo kolo okoli enajste ure že njihovo. Veselo so ga porivali pred sabo. Toda veselja je bilo konec, ko so pred sabo zagledali miličnika. Za beg ni bilo več časa, zato so obstali. Uniformiran miličnik jih je strogo vprašal: »Kje pa ste bili?« »Pri Pintaričevi Alenki!« Miličnik se je namuznil: »Saj je ona na morju. Čigavo pa je to kolo?« »Moje,« je spregovoril tudi Leon. Miličnik je pregledal kolo in v rokah obračal prometno izkaznico. »Ha, je tudi to tvoje?« mu pokaže Alenkino izkaznico. Vsi povesijo glave in molčijo-Miličnik pa zakriči: »Oh, kradli ste, da vas ni sram! Takoj da se mi poberete, smrkavci grdi!« Pri priči so stekli, kar so jih noge nesle. Čeprav jih mi nihče videl, so drugi dan že vrabci žvrkali: »Laž ima kratke noge, laž ima kratke noge. . .«

Vam je zgodba všeč? Če vam je, mi sporočite! Mogoče imam še kaj za vas. Poslavljam se, ker me čakajo še drugi otroci, da jim napišem pravljico za lahko noč.

Cigut Nežka, 7. b
OŠ Štefan Kovač
TURNIŠČE

Moj domači kraj

Živim v prelepem delu Prekmurja, ki se imenuje Goričko. Moja domača vas je Pertoča.

Naša hiša stoji poleg vaške ceste. Na eni strani hiše se razprostira sadovnjak, na drugi strani pa stojita stara žaga in mlin. Če gremo še dalje, pridemo do mesta, kjer se začnejo razprostirati travniki. Od tod se lepo vidijo bližnji hribi. Na desni strani stoji vaška cerkev, ne daleč od nje pa osnovna šola, ki sem jo obiskoval štiri leta. Čisto na obzorju se vidijo visoki mogočni stari kostanji, ki jih jeseni mi otroci kar oropamo.

Moj domači kraj je zanimiv tudi pozimi. Ko pade prvi sneg, se v daljavi drevje čudovito svetlika. Tudi jaz grem rad na sneg. Ker je naš kraj zelo hribovit, se veliko smučamo, sankamo in kepamo. Ko se zima bliža že proti sredini, navadno zamrzne tudi potok Ledava, potem je še več veselja. Prideš iz šole, torbo vržeš v kot, nekaj malega poješ in že si na ledu. Igramo hokej in se vozimo s sanmi pozno do večera.

Tudi poleti nam ne zmanjka veselja. Najbolj veselo je v vodi.

V poletnih počitnicah zapustim svoj domači kraj za nekaj dni. Vedno kam grem. A kamor koli grem, vedno težko pričakujem, da se vrnem domov. Svojega domačega kraja ne bi zamenjal za noben denar, kajti vsepovsod je lepo, doma pa je najlepše.

Peter Janžekovič, 8. a
OŠ Rogašovci

40 let v svobodi

V metežu, viharju in snegu
se je domovina naša rodila.
S sovražnikom in starim življenjem
je težki boj bila.
Prelila je mnogo krvi
za svobodo in srečo, ki jo uživamo vsi.

V metežu, viharju in snegu,
se je domovina naša rodila
in 40 let po stopinjah je Tita hodila.
Premagala ovire in vse je težave,
dvignila ugled naš je v svetovne višave.

Zdaj bijemo boj mi vsi,
da krizo gospodarsko premagali bi.
Ta boj je varčevanje,
pridnost in delo.
Novi načrti zastavljeni so smelo.

V metežu, viharju in snegu
se je domovina naša rodila,
na Tita in socializem ne bo nikdar pozabila . . .

Damjana FERENC, 8. r.
OŠ VERŽEJ

MOJ DIHUR

Nekega dne je prišel k nam bratranec in nam pokazal škatlo, iz katere pa niso prihajale nič kaj prijetne vonjave. V njej je bil dihur. Bratranec je pripovedoval, kako se je peljal z avtom, ko je zagledal, da nekaj leži na cesti. Šel je bliže in tista stvar je kar prišla k njemu. Bil je mlad dihur. Pripeljal ga je k nam, ker je oče lovec. Prosila sem starše, če ga lahko zadržim. Privolili so. Tedaj je imel še lepo zimsko dlako, ki se mu zdaj že spreminja. Zelo rad je polento, meso, krompir, skratka skoraj vse, kar mu damo. Najprej smo ga imeli v škatli, potem na podstrešju, končno pa smo našli najbolj primerno mesto zanj. Sedaj prebiva v stari hiši in se prosto giblje.

Manja Klemenčič, 5. r. OS Kapela

Skrb za zdrave zobe

Vsak dan si perem zobe. Če niso oprani, bacili vrtajo po njih. V šoli smo tekmovali za zdrave zobe. Vsak drugi četrtek smo si jih ščetkali. Medicinska sestra je prinesla tabletke in ugotavljala, če imamo čiste zobe.

Prša Andreja, 1. a
OŠ Miško Kranjec, Velika Polana

Zdaj pa spanje, kopanje . . . do jeseni. Hura, počitnice!

INA - NAFTA LENDAVA

INA-NAFTA LENDAVA
Delovna skupnost skupnih služb

Na osnovi sklepa samoupravnih organov Delovne skupnosti skupnih služb **objavljamo** prosta dela in naloge

1. TEHNOLOGA RAZISKOVALCA II — 2 delavca
   za razvojno-raziskovalno dejavnost
2. PROJEKTANTA II — 1 delavec
3. KONSTRUKTORJA I — 1 delavec
4. PROJEKTANTA III — 2 delavca
   za projektantsko-investicijsko dejavnost

Pogoji za opravljanje del in nalog:
Pod točko 1:
— končana fakulteta kemijsko-tehnološke smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj v procesni kemiji,
— pasivno znanje enega svetovnega jezika.

Pod točko 2:
— končana fakulteta za strojništvo,
— 4 leta delovnih izkušenj.

Pod točko 3 in 4:
— končana višja šola strojne smeri,
— 3 leta delovnih izkušenj.

Sklenitev delovnega razmerja je za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Osebni dohodek po veljavnih samoupravnih aktih delovne organizacije.

Rok prijave je 15 dni od dneva objave.

Stanovanje po dogovoru.

Pisne ponudbe s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju pogojev objave sprejema kadrovska služba INA-NAFTA LENDAVA, Rudarska cesta 1, 69220 Lendava

INTEGRAL

PROIZVODNO TRANSPORTNO PODJETJE AVTORADGONA GORNJA RADGONA n.sol.o.

Sozd INTEGRAL, PTP AVTORADGONA, n. sol. o., Gornja Radgona, Ljutomerska 29, tozd Proizvodnja nadgradenj objavlja prosta dela in naloge

5 LIČARJEV III

Pogoja:
— poklicna šola ličarske stroke,
— najmanj 6 mesecev delovnih izkušenj.

Za objavljena prosta dela in naloge združujemo delo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.
Kandidate vabimo, da pošljejo prijave z opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovnosti kadrovski službi delovne organizacije v 8 dneh po objavi.
Prijavljene kandidate bomo obvestili o izbiri v roku, določenem s samoupravnim splošnim aktom delovne organizacije.

Srednja kmetijska šola
Rakičan,
Lendavska 3
69000 Murska Sobota

RAZPISUJE dela in naloge

1. **Učitelja biologije in kemije**
   za nedoločen čas od 1. 9. 1986
2. **Učitelja matematike in fizike**
   za določen čas od 1. 9. 1986
   Pogoj: Visoka izobrazba ustrezne smeri.
3. **Učitelja praktičnega pouka**
   za določen čas od 1. 9. 1986
   Pogoj: Višja izobrazba ustrezne smeri.

Kandidati naj pošljejo prijave v 8 dneh od objave razpisa na zgornji naslov.
Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 10 dneh po poteku roka za prijave.

Finančni rezultat Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota od 1. 1. 1985 do 31. 12. 1985

Celotni prihodek	148.864.560,45
Porabljena sredstva	70.896.080,30
DOHODEK	77.968.480,15
Obveznosti iz dohodka	12.144.047,45
ČISTI DOHODEK	65.824.432,70
Del čistega dohodka za OD	52.055.297,00
Del čistega dohodka za rezervni sklad	1.559.370,00
Del čistega dohodka za sklad skupne porabe	6.405.738,00
Del čistega dohodka za druge potrebe	490.322,00
Del čistega dohodka za poslovni sklad	5.313.705,70

I.

Na podlagi 6. in 9. člena Pravilnika o pogojih in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, ki delajo pri samostojnih obrtnikih SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LJUTOMER
razpisuje

VI. NATEČAJ

ZA POSOJILA DELAVCEM, ZAPOSLENIM PRI SAMOSTOJNIH OBRTNIKIH ZA GRADNJO ALI OBNOVO INDIVIDUALNIH STANOVANJSKIH HIŠ

Natečajna vsota znaša 4,000.000 dinarjev.
Posojilo po tem natečaju lahko znaša največ 300.000 dinarjev in se daje za dobo 10 let po 6% obrestni meri, ki se po preteku 5 let poveča za neodplačani del posojila za 12,5 odstotka.
Upravičenci za pridobitev namenskih sredstev na podlagi tega razpisa so delavci, ki delajo pri samostojnih obrtnikih, če izpolnjujejo naslednje pogoje:
— da delavec oziroma kdo od družinskih članov ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje ali lastnik primernega vseljivega stanovanja;
— da delavec živi v neustreznem stanovanju;
— da delavec ali njegova družina doslej še ni imela ustrezno rešenega stanovanjskega vprašanja;
— da delavec zagotovi lastno udeležbo pri rešitvi svojega stanovanjskega vprašanja.
Prednost pri pridobitvi posojila imajo delavci z družinami, ki imajo nižje povprečne dohodke, več otrok in so dalj časa v neprimernem stanovanju.
Posojila za gradnjo oz. nakup etažnega stanovanja ali družinske stanovanjske hiše ali za obnovo in revitalizacijo stanovanja oz. stanovanjske hiše se odobravajo samo do določene neto stanovanjske površine, in sicer:
— za družino do 4 članov največ 68 m²
— za družino do 5 članov največ 75 m²
— za družino do 6 članov največ 83 m²
Vloge za pridobitev posojila bo sprejemala Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljutomer, Ljutomer, Ormoška c. 3/II.
K vlogi za pridobitev posojila je treba priložiti dokazila o lastništvu (izpisek iz zemljiške knjige) in dokazila o osebnih dohodkih na izpolnjenem obrazcu SPN-1 (dobi se v knjigarni).
Rok za prijavo je 30 dni po objavi natečaja. Prijave, prispele po tem roku, ne bodo upoštevane.

II.

Na podlagi 6. in 9. člena Pravilnika o pogojih in merilih za reševanje stanovanjskih vprašanj delavcev, ki delajo pri samostojnih obrtnikih, SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LJUTOMER

razpisuje

II. NATEČAJ

ZA DODELITEV DVOSOBNEGA DRUŽBENEGA NAJEMNEGA STANOVANJA V NOVEM POSLOVNO-STANOVANJSKEM OBJEKTU NA STAREM TRGU V LJUTOMERU DELAVCEM, ZAPOSLENIM PRI SAMOSTOJNIH OBRTNIKIH

Upravičenci za dodelitev družbenega najemnega stanovanja so delavci, ki delajo pri zasebnih obrtnikih, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

— da delavec oziroma kdo od družinskih članov ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje ali lastnik primernega vseljivega stanovanja,
— da delavec živi v neustreznem stanovanju,
— da delavec oz. njegova družina še ni imela ustrezno rešenega stanovanjskega vprašanja.

Vloga za dodelitev družbenega stanovanja se predloži na izpolnjenem in potrjenem obrazcu SPN-1 (dobi se v knjigarni).
K vlogi se priložijo morebitna potrdila o težjih boleznih upravičenca ali članov njegove družine.

Vloge za dodelitev družbenega stanovanja bo sprejemala Samoupravna stanovanjska skupnost občine Ljutomer, Ljutomer, Ormoška 3/II.
Rok za vložitev prijave na natečaj je 30 dni po objavi. Vloge, prispele po tem roku, in nepopolne vloge ne bodo upoštevane.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE LJUTOMER

VESTNIK DELEGATSKI

Delegatsko glasilo občine Murska Sobota
Številka 4
Leto VI
3. julija 1986

VSEBINA 4. ŠTEVILKE DELEGATSKEGA VESTNIKA, DNE 3. JULIJA 1986

— predsedniki zborov Skupščine občine Murska Sobota sklicujejo sejo dne 18. julija 1986

— ocena gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe v prvem polletju 1986 ter uresničevanje resolucije občine Murska Sobota v letu 1986

— program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota za leto 1986

— predsedniki zborov Skupščine občine Murska Sobota sklicujejo

4. SEJO ZBORA ZDRUŽENEGA DELA
4. SEJO ZBORA KRAJEVNIH SKUPNOSTI
4. SEJO DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA

Seje bodo
v petek, dne 18. julija 1986 ob 8. uri
v veliki sejni dvorani Skupščine občine M. Sobota

Predsednik zbora združenega dela in predsednik zbora krajevnih skupnosti predlagata naslednji dnevni red:

1. izvolitev in poročila verifikacijskih komisij,

2. ocena gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe v prvem polletju 1986 ter uresničevanje resolucije občine Murska Sobota v letu 1986,

3. poročilo Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije o izvajanju resolucije o politiki uresničevanja družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990 v letu 1986 — majska analiza,

4. program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota za leto 1986,

5. odlok o sprejetju ureditvenega načrta za melioracijsko območje Velika Krka,

6. osnutek odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje ob Razlagovi ulici v M. Soboti,

7. sklep o valorizaciji meril za določitev stroškov za pripravo in opremo stavbnih zemljišč za neusmerjeno gradnjo (plombe) v mestu M. Sobota,

8. sklep o valorizaciji stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovno) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih, določenih z zazidalnimi načrti v mestu M. Sobota,

9. volitve in imenovanja,

10. delegatska vprašanja in odgovori na vprašanja,

11. predlogi, sklepi, mnenja in obvestila.

Delegati DRUŽBENOPOLITIČNEGA ZBORA bodo obravnavali 2., 3., 4., 9., 10. in 11. točko zgoraj predlaganega dnevnega reda.

Gradivo za obravnavo 2. in 4. točke dnevnega reda je objavljeno v današnji številki Delegatskega vestnika.

Gradivo za obravnavo 3. točke je objavljeno v 18. številki POROČEVALCA Skupščine SR Slovenije, dne 16. 6. 1986.

Ugotovitve, stališča in predlogi Izvršnega sveta občinske skupščine h gradivu bodo posredovani vodjem delegacij, vodjem konferenc delegacij, ter delegatom Družbenopolitičnega zbora.

Gradivo za obravnavo 5., 6., 7., 8. in 9. točke dnevnega reda bo posredovano vodjem delegacij in vodjem konferenc delegacij, ter delegatom Družbenopolitičnega zbora.
Informacija k 10. točki bo podana na seji.

— ocena gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe v prvem polletju 1986 ter uresničevanje resolucije občine Murska Sobota v letu 1986

UVOD

Predložena ocena gospodarskih gibanj je izdelana na osnovi ankete o oceni gospodarskih gibanj v prvem polletju 1986 izvedene v OZD ter dejanskih podatkov skupne in splošne porabe v petih mesecih letos.

Za izdelavo ocene smo uporabili tudi podatke Zavoda SR Slovenije za statistiko in samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino.

Zaradi sprememb v delitvi celotnega prihodka se gibanja močno razlikujejo od gibanja v preteklih letih. Ker gre za oceno dopuščamo možnost, da bo ob ugotavljanju dejanskih rezultatov po periodičnih obračunih za prvo polletje 1986 prišlo do določenih odstopanj.

I. OCENA GOSPODARSKIH GIBANJ

Glede na predvidevanja organizacij združenega dela gospodarstva v občini se ocenjuje, da bo celotni prihodek porasel za 76 %, porabljena sredstva 67 %, dohodek 104 %, čisti dohodek 113 % ter bruto dohodek za 104 %.

Vrednostno bodo predvidoma doseženi naslednji poslovni rezultati:

v 000 din
— v tekočih cenah

	Realizacija I—IV 85	Ocena I—VI 86	Indeks
Celotni prihodek	33.045.638	58.480.123	176
Porabljena sredstva	24.373.522	40.760.466	167
Amortizacija	1.062.490	2.170.488	204
Dohodek	7.609.626	15.549.169	204
Čisti dohodek	5.571.086	11.884.524	213
Sredstva za bruto OD	3.920.518	8.143.416	207
Poslovni sklad	1.328.756	2.862.699	215
Izgube	416.178	1.132.060	272

Hitrejše rasti dohodka od povprečja v gospodarstvu bodo predvidoma dosežene v kmetijstvu, gradbeništvu, trgovini in komunalni dejavnosti, počasnejša pa v gozdarstvu, vodnem gospodarstvu, prometu in zvezah ter gostinstvu in turizmu.

Organizacije združenega dela bodo ob polletju predvidoma povečale sredstva poslovnega sklada za 115 % oz. hitreje od rasti sredstev za osebne dohodke.

Po ocenah bo prvo polletje 1986 zaključilo z izgubo 7 temeljnih organizacij združenega dela v občini v višini 1.129.260.000 din. V primerjavi s prvim polletjem lani bo izguba približno 2 krat višja, glede na I. četrtletje letos pa se bo zmanjšala za okoli 10 %. Izgubo bodo v polletju izkazali v Mesni industriji v višini 703.000.000 din, Elektru Murska Sobota 360.000.000 din, Platani TOZD Ledava 60.000.000 din, ZGEP TOZD Eureco 2.200.000 din, LIV TOZD oprema in orodja Rogašovci 1.060.000 din in v Temelj Cankova v višini 3.000.000 din.

V Mesni industriji bo izguba na približno enakem nivoju kot v I. četrtletju letos, v TOZD Elektro M. Sobota pa bo za okoli 2 krat višja.

V ostalih OZD, ki so po prvem periodičnem obračunu izkazovale izgubo, so se pogoji poslovanja izboljšali in izgube ne predvidejo.

V prvih petih mesecih je industrijska proizvodnja v občini večja za 2,3 %. V tekstilni industriji, ki predstavlja tretjino proizvodnje v občini se je proizvodnja povečala za 16 % ter v kemično-predelovalni industriji za 7 %, medtem ko je v vseh ostalih panogah prisotno znižanje proizvodnje. Najbolj se je znižala proizvodnja v nekovinski industriji za 22 %, v industriji gradbenega materiala za 13 % in kar za 65 % v proizvodnji žaganega lesa in plošč. V ostalih panogah kovinski, živilsko-predelovalni, grafični in industriji končnih lesenih izdelkov je proizvodnja nižja od dveh do osem procentov.

Spomladanska setev je potekala brez ovir in tudi oskrbljenost z umetnimi gnojili, zaščitnimi sredstvi in semeni je bila zadovoljiva.

Skupno je bilo v občini zasejano 9.226 ha površin s koruzo za zrno, 7.712 ha s pšenico, 1.009 ha s sladkorno peso in 1.886 ha površin s krompirjem. Na zasebne kmetijske proizvajalce odpade 83 % površin pod koruzo, 88 % pod pšenico, 67 % sladkorne pese in celotne površine s krompirjem. S povrtninami bo zasejano 108 ha površin, od tega največ hrena na 40 ha, kumar na 25 ha ter korenčka na 20 ha površin.

Na podlagi statističnih podatkov še ugotavlja, da se je odkup živine v globalu zmanjšal za 15 % predvsem odkup prašičev za pitanje ter pitanih telet, povečal pa se je odkup mlade govedi za pitanje, medtem ko je odkup mleka ostal na ravni enakega obdobja lani.

Po podatkih samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino so v prvih štirih mesecih letos OZD v občini izvozile blaga in storitve v vrednosti 4.102.122.000 din, od tega 99 % na konvertibilno tržišče in le 1 % na klirinško tržišče. Glede na isto obdobje v lanskem letu se je skupni izvoz blaga in storitev povečal za 3 %, na konvertibilno tržišče za 7 %, medtem ko je izvoz na klirinško tržišče padel za 80 %. Največji delež v izvozu blaga in storitev ima DO Mura in sicer 77 % ter Mesna industrija 14 %. V posameznih organizacijah je izvoz blaga in storitev dosegel naslednje rasti: Tekstil TOZD Pletilstvo Prosenjakovci 76,5 %, Mura 14 % ter DO Zunanja trgovina 12,2 %.

V ostalih organizacijah je bil prisoten padec izvoza iz različnih razlogov, v Agromerkurju in Mesni industriji pa predvsem zaradi prepovedi izvoza v Ameriko in EGS.

Organizacije združenega dela so v prvih štirih mesecih letos uvozile blago v vrednosti 1.100.993.000 din, kar je za 11,6 % več kot v enakem obdobju lani.

Po podatkih statistike je v prvih treh mesecih letošnjega leta v občini združevalo delo in sredstva 19.318 delavcev, od tega v gospodarstvu 15.851 in v negospodarstvu 3467 delavcev. Skupno število zaposlenih se je v obravnavanem obdobju povečalo za 346 delavcev oz. 1,8 % (v SRS 1,7 %), glede na mesec december lanskega leta pa za 0,1 % (SRS 0,1 %). V primerjavi z enakim obdobjem lani je število zaposlenih hitreje poraslo v negospodarstvu 3,1 % (SRS 1,8 %) kot v gospodarstvu 1,6 % (SRS 1,6 %), glede na stanje v mesecu decembru 1985 pa se je hitreje povečalo število zaposlenih v gospodarstvu za 0,2 % in v negospodarstvu za 0,1 %.

Organizacije združenega dela gospodarstva ocenjujejo, da bo število zaposlenih ob polletju višje za 1,8 % glede na lansko prvo polletje.

Po podatkih statistike je povprečni mesečni čisti osebni dohodek v občini v obdobju januar—marec znašal 74.388 din (v SRS 84.713), v gospodarstvu 71.938 (SRS 83.373) din in v negospodarstvu 85.695 (v SRS 91.884) din. Glede na enako obdobje lani so osebni dohodki v občini porasli za 119,k 8 % oz. hitreje kot v republiki; glede na povprečje lani pa je bila rast osebnih dohodkov v občini počasnejša kot v SRS.

V poslovanju OZD se nadaljujejo problemi in težave, ki neugodno vplivajo na poslovni rezultat. Zlasti so prisotni naslednji problemi: stalna rast cen, rast stroškov storitev, povečanje obveznosti za skupno in splošno porabo, najemanje kreditov in v zvezi s tem naraščanje obresti, nesorazmerja pri cenah zlasti na področju kmetijstva ter živilsko-predelovalne industrije, likvidnostne težave ter problemi v poslovanju zaradi izvajanja novega deviznega zakona.

Zaradi manjšega povpraševanja prihaja do manjše prodaje tekstilnih izdelkov, pohištva in opreme, kmetijske mehanizacije ter na področju grafične industrije.

Zaradi slabih cest je prišlo do težav v potniškem prometu.

Ob tem pa v OZD ugotavljajo še naslednje težave: neusklajenost deviznih tečajev z rastjo inflacije, slaba kvaliteta domačih surovin in repromaterialov ter pomanjkanje ustreznih kvalitetnih sredstev za modernizacijo in posodobitev proizvodnje.

Po oceni bodo organizacije združenega dela gospodarstva v šestih mesecih letos namenile za investicije okoli 1.637 milijonov din oz. za 35 % več kot v enakem obdobju leta 1985.

V občini so v teku naslednje investicije:

— Tovarna dušika Ruše TOZD Proizvodnja kremenčevih peskov Puconci je modernizirala strojno opremo mešalnice, pristopila k adaptaciji poslovnih prostorov in k pripravi projektov za gradnjo skladišča surovin;

— ZGEP Pomurski tisk investira v širitev avtomatske obdelave podatkov in nabavo strojne opreme;

— kG Rakičan je nakupil 80 ha zemlje ter izvaja melioracije na 597 ha zemljišč in agromelioracije na 110 ha zemljišč;

— — Agromerkur pripravlja investicijsko dokumentacijo za rekonstrukcijo hladilnice za meso;

— Mesna industrija vlaga v izgradnjo vodnjakov ter v pakirnico za konferencionirano meso;

— Veletrgovina Potrošnik gradi samopostrežno trgovino z bifejem v Krogu;

— Radenska TOZD Zvezda pripravlja dokumentacijo za gradnjo gostišča na Lendavski cesti v M. Soboti, TOZD Moravske toplice pa dokumentacijo za razširitev kuhinje in restavracije;

— Dimnikar Beltinci gradi poslovne in stanovanjske prostore v M. Soboti.

Ostala investicijska vlaganja usmerjajo OZD v posodobitev strojne opreme in transportnega ter voznega parka in v izgradnjo skladiščnih prostorov.

Le nekatera z resolucijo načrtovana investicijska vlaganja v občini se izvajajo, pričetek izvajanja drugih se bo prenesla v drugo polletje letošnjega leta, tako da tekoča in predvidena investicijska vlaganja v občini ne prispevajo k večjemu odpiranju novih delovnih mest.

Območna vodna skupnost Mura izvaja dela na regulaciji Ledave na odseku Pertoča—Jurij ter Kučnice na odseku Kramarovci—Ocinje.

Na področju PTT dejavnosti so v teku dela pri izgradnji prenosnih sistemov na relaciji M. Sobota—G. Radgona in M. Sobota—Lendava ter pri polaganju koaksialnega kabla M. Sobota—Radenci. V Tišini se gradi končna avtomatska telefonska centrala ter širita VATC v Mačkovcih in KATC v Petrovcih.

V cestni dejavnosti se nadaljuje modernizacija cestišča na odseku Andrejci—Ivanovci, pričelo se je z modernizacijo ceste Martjanci—Moravci ter polaganje asfaltne prevleke na cesti Puževci—Strukovci. V gradnji je tudi most na Ledavi v Topolovcih.

V komunalni dejavnosti se dokončujejo dela na raziskovalnem vodnjaku Černelavci z vsemi potrebnimi analizami in raziskavami vode. Zgrajen je vodnjak v Krogu, delajo pa se analize vode in možnosti zajetja v Krogu. V teku so raziskave na lokalnih zajetjih v Bogojini, Črnskih mejah, Rogašovcih ter Veliki in Mali Krki. Za izgradnjo čistilne naprave je naročena lokacijsko-tehnična dokumentacija.

Na področju stanovanjske gradnje se je pričela gradnja 93 stanovanj, na Lendavski cesti 42, Cvetkovi ulici 42 in v Rogašovcih 9, kjer se gradi poslovno-stanovanjski objekt.

V družbeni infrastrukturi se nadaljuje izgradnja kirurškega bloka bolnišnice v Rakičanu, dograjena je osnovna šola Prekmurske brigade, pripravlja se tehnična dokumentacija za gradnjo telovadnice pri osnovni šoli Edvard Kardelj, v gradnji sta dva oddelka otroškega vrtca v Rakičanu in pripravlja se dokumentacija za gradnjo III. faze Doma oskrbovancev Rakičan.

2. SKUPNA PORABA

SIS družbenih dejavnosti

Prihodki

Celotni prihodki vseh samoupravnih interesnih skupnosti v občini so v prvih petih mesecih letos znašali 2,919. 874.000 din in so se povečali za 137 % oz. za 69 % v primerjavi na povprečna petmesečna sredstva v letu 1985. Sredstva za dejavnost v višini 2,854.408.000 din so večja 147 % in vzajemni program v višini 65,466.000 din za 197 %. V okviru sredstev za dejavnost se je iz naslova solidarnosti zbralo 291,929.000 din ali 137 % več, za denarne pomoči 102,727.000 din ali 178 % več, iz ostalih virov 294,467.000 din oz. 120 % več, ter po prispevnih stopnjah največji del sredstev in sicer 2,165.285.000 din, kar je 152 % več. Na rast sredstev samoupravnih interesnih skupnosti vpliva višje dovoljena poraba sredstev letos glede na predhodno leto kot tudi višje prispevne stopnje.

Po skupnostih so bili skupni prihodki v naslednji višini:

— v 000 din

	I—V. 1985	I—V. 1986	Indeks
1. Skupn. otr. varstva	177.472	450.083	253
2. Izobraževalna skup.	301.662	756.021	251
3. Kulturna skupnost	18.476	44.830	243
4. Telesnokult. skupn.	13.352	30.006	225
5. Skupn. social. skrb.	59.589	119.226	200
6. Zdravstvena skupn.	631.872	1,473.855	233
7. Skupna. za zaposl.	26.731	33.525	125
8. Raziskovalna skupn.	2.733	12.328	451
Skupaj prihodki:	1,231.887	2,919.874	237

Odhodki

V občini so znašali celotni odhodki SIS 2,984.913.000 din, kar je za 136 % več kot v predhodnem letu oz. za 65,039.000 din več kot znašajo skupni prihodki. Glede na povprečna sredstva v lanskih petih mesecih so porasla 69 %. Razlika višjih odhodkov od prihodkov so še neporavnane obveznosti, predvsem neplačana fakturirana realizacija ter zaračunane storitve v odlivu po višjih cenah kot so priznane v naši občini predvsem na področju zdravstvenega varstva in socialnega skrbstva. V veliki meri vpliva na manjše prihodke predvsem velik izpad solidarnostnih sredstev okrog 82 milijona dinarjev manj kot je bilo predvideno za prvih pet mesecev.

V okviru celotnih odhodkov je bilo porabljeno za izvajanje dejavnosti v skupnostih 2,919.447.000 din ali 144 % več in za vzajemni program 65,466.000 din oz. 197 % več.

V pregledu so prikazana porabljena sredstva po posameznih skupnostih:

— v 000 din

	I—V. 1985	I—V. 1986	Indeks
1. Skupn. otr. varstva	173.072	458.623	265
2. Izobraževal. skupn.	301.662	758.648	251
3. Kulturna skupn.	18.476	45.087	244
4. Telesnokult. skupn.	13.352	29.310	219
5. Skupn. social. skrb.	55.081	118.603	215
6. Zdrav. skupn.	676.815	1,524.281	225
7. Skupn. za zaposlov.	24.533	43.629	178
8. Raziskovalna skupn.	2.710	6.732	248
Skupaj odhodki	1,265.701	2,984.913	236

SIS Materialne proizvodnje

V skupnostih s področja gospodarstva v občini so znašali skupni prihodki 1,423.825.000 din in so za 142 % višji od prihodkov v enakem lanskem obdobju, oz. 48 % višji od povprečnih lanskih petmesečnih. Med vsemi sredstvi odpade 40 % sredstev na vodno skupnost Mura, za katero je prikazan podatek za celotno regijsko območje. V cestni skupnosti so prihodki višji 142 %, komunalni 194 %, stanovanjski 104 %, za pospeševanje kmetijstva 112 %, požarni skupnosti 126 % in za PTT promet 48 %.

Višina prihodkov v posameznih SIS je naslednja:

— v 000 din

Prihodki	I—V. 1985	I—V. 1986	Indeks
1. SIS za cest. dejav.	76.261	184.584	242
2. SIS za komunal. dej.	58.756	172.629	294
3. Stanovanj. skupnost	154.672	315.384	204
4. Območna SIS za PTT pr.	9.092	13.500	148
5. Skupn. za posp. kmetij	63.385	134.413	212
6. Kmet. zemlj. skupn.	5.292	5.223	99
7. Območna vodna skupn. MURA	207.550	566.057	273
8. SIS za var. pred. pož.	14.112	31.962	226
9. SIS za gozdarstvo	17	73	429
Skupaj prihodki	589.137	1,423.825	242

Interesne skupnosti s področja gospodarstva so imele letos 874,824.000 din odhodkov, kar je 97 % nad odhodki v lanskih petih mesecih in na skoraj enakem nivoju kot povprečni petmesečni lanski odhodki. Za izvajanje dejavnosti in investicijskih vlaganj je bilo na področju interesnih skupnosti porabljeno za 549.001.000 manj sredstev, kot jih je bilo zbranih. V največji meri vplivajo na to razliko sredstva vodne skupnosti, katera je imela nekoliko večje prihodke na osnovi združenih sredstev, ker so izvršili poračun iz leta 1985. Porabili pa so toliko manj sredstev, ker zaradi razmeroma dolgih neugodnih vremenskih in vodnih razmer niso mogli opravljati načrtovana vzdrževalna dela in dolgih postopkov pridobivanja lokacijskih soglasij za izvajanje načrtovanih investicij.

V komunalni dejavnosti so nižji odhodki za okrog 47 milijonov zato, ker mora SIS za izdajo gradbenega dovoljenja pri banki zagotoviti vsa finančna sredstva v višini okrog 300 milijonov za izvajanje predvidene investicije vodovodno črpališče v Krogu in glavni cevovod Krog—Črnske meje.

Z utemeljitvami za druge SIS še ne razpolagamo. V skupnosti za PTT promet, ki je medobčinska skupnost, kjer so odhodki enkrat večji kot prihodki, se pojavlja ta razlika zaradi prelivanja sredstev iz drugih občin za financiranje prenosnih sistemov na relaciji M. Sobota — G. Radgona, M. Sobota — Lendava ter polaganja koaksialnega kabla. V cestni skupnosti so porasli odhodki 151 %, komunalni 155 %, stanovanjski 52 %, za pospeševanje kmetijstva 433 % in požarni 132 %.

Odhodki v posameznih SIS so se gibali takole:

— v 000 din

Odhodki	I-V. 1985	I-V. 1986	Indeks
1. SIS za cestno dej.	65.475	164.501	251
2. SIS za komunal. dej.	49.470	126.117	255
3. Stanovanj. skupn.	154.672	235.504	152
4. Območna SIS za PTT promet	6.150	27.000	439
5. Skupn. za pospeš. kmet.	16.122	85.874	533
6. Kmetij. zemlj. skupnost	3.006	4.604	153
7. Območna vodna skupn. MURA	136.636	202.048	148
8. SIS za var. pred pož.	12.575	29.176	232
9. Sis za gozdarstvo	21	—	—
Skupaj odhodki	444.127	874.824	197

3. SPLOŠNA PORABA

Na področju splošne porabe v občini so znašali prihodki v prvih petih mesecih letošnjega leta 388,307.000 din, kar je 99 % več kot v lanskem obdobju, oz. 56 % več v odnosu na lanska povprečna petmesečna sredstva. Davki iz OD in na dohodek v višini 188,866.000 din so večji za 162 % ter prometni davki, davek na premoženje in na dohodek od premoženja 77 % glede na enako obdobje lani.

Priliv sredstev iz posameznih virov je naslednji:

— v 000 din

Prihodki	I—V. 85	I—V. 86	Indeks
1. Davki iz OD in na dohodek	71.942	188.866	262,5
2. Promet. davek, davek na prem. in doh. od prem.	72.384	128.465	177,5
3. Davek na prih. od prem. in premož. pravic	3.297	6.190	187,7
4. Takse	18.893	32.749	173,3
5. Prih. po poseb. predp.	9.967	32.037	321,4
6. Preneš. prih. iz posebnega računa	18.148	—	—
SKUPAJ PRIHODKI	194.631	388.307	199,5

V prvih petih mesecih letos je bilo za namene splošne porabe v občini porabljeno 370.408.000 din ali 101 % več kot lani. Največji del sredstev je bil namenjen za delo občinskih in medobčinskih upravnih organov v višini 309,138.000 din, ki so se povečali za 130 %. Preostali del sredstev 61,270.000 din pa je bil največ porabljen za druge splošne družbene potrebe, ljudsko obrambo in DS, posebne namene in družbene dejavnosti.

Za posamezne namene je bila porabljena naslednja višina sredstev:

— v 000 din

ODHODKI	I—V. 85	I—V. 86	Indeks
1. Delo upr. organov	86.470	208.219	240,8
2. Za posebne namene	1.447	2.997	207,1
3. Negospodar. invest.	3.875	30	—
4. LO in DS	14.716	9.956	67,6
5. Interv. v gospod.	10	0	—
6. Delo skupn. upr. organ.	47.699	100.919	211,6
7. Družbene dejavnosti	1.258	2.503	199
8. Druge spl. družb. pot.	24.172	44.699	184,9
9. Rezerve	4.275	806	19
10. Drugi odhodki	82	279	340
SKUPAJ	184.004	370.408	201

4. URESNIČEVANJE RESOLUCIJE O IZVAJANJU DRUŽBENEGA PLANA OBČINE V LETU 1986

Z resolucijo o izvajanju družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990 v letu 1986 je načrtovana rast družbenega proizvoda 3 %, industrijske proizvodnje 3,5 %, kmetijske proizvodnje 3,5 %, izvoza 8 %, zaposlovanja 2 % in produktivnosti dela 1 %. Sredstva skupne, splošne in osebne porabe bi naj naraščala do rasti dohodka oz. ohranila realno raven iz leta 1985.

Po podatkih Zavoda SRS za statistiko so v prvih petih mesecih letos porasle cene na drobno za 84,1 % in življenjski stroški za 86,6 % v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Na podlagi pričakovanih nominalnih gibanj v I. polletju 1986 in upoštevanjem prisotnih rasti cen ocenjujemo, da večino resolucijsko načrtovanih realnih gibanj ne dosegamo. Industrijska proizvodnja se je povečala za 2,3 %, izvoz za 3 % in zaposlenost za 1,8 %. Opazen je premik v smeri hitrejše rasti akumulacije od rasti dohodka.

Sredstva za osebne dohodke in skupno porabo naraščajo v globalu hitreje od rasti dohodka. Rast splošne porabe pa se giblje na nivoju rasti dohodka gospodarstva v občini.

UGOTOVITVE IN STALIŠČA O OCENI GOSPODARSKIH GIBANJ, SKUPNE IN SPLOŠNE PORABE V PRVEM POLLETJU 1986 TER URESNIČEVANJE RESOLUCIJE OBČINE MURSKA SOBOTA V LETU 1986

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota je na seji, dne 24. junija 1986 obravnaval Informacijo o oceni gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe v prvem polletju 1986 ter uresničevanje resolucije občine Murska Sobota v letu 1986 in

ugotovil:

Ocenjena gospodarska gibanja v prvem polletju letošnjega leta so izdelana na podlagi ocene OZD gospodarstva in so nominalno na dokaj visokem nivoju ter jih je potrebno glede na stanje v gospodarstvu, kjer se nadaljujejo določeni negativni trendi iz lanskega leta, vzeti z zadržkom.

Ocenjuje se, da večino načrtovanih gibanj tudi v prvi polovici letošnjega leta ne bomo uresničili. Nizka je zlasti rast izvoza in industrijske proizvodnje, prav tako se prepočasi uveljavljajo tudi kvalitetni kazalci gospodarjenja.

Zaskrbljuje tudi poglabljanje problemov in težav s katerimi se srečujejo OZD pri poslovanju zlasti: visoka rast cen, disparitete v cenah v kmetijstvu, živilski, kovinski in lesnopredelovalni industriji, naraščajoče obveznosti za skupne in splošne družbene potrebe, obresti za najete kredite in slabšanje likvidnosti ter težave v izvozu zaradi uveljavljanja določil novega deviznega zakona.

Vse oblike porabe naraščajo in zasledujejo visoko rast cen in inflacije.

Na podlagi ugotovitev iz ocene in razprave je Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota sprejel naslednja

stališča:

Ker so ocenjena gospodarska gibanja podobna kot v prvih mesecih letos, se ne predlagajo nova stališča, v vseh sredinah pa je potrebno poskrbeti za dosledno izvajanje že sprejetih stališč o gospodarskih gibanjih na zborih skupščine občine Murska Sobota dne 29. maja 1986, ki so objavljena v Uradnih objavah pomurskih občin št. 20/86, z dne 26. 6. 1986.

— program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota za leto 1986

I. UVOD

V mesecu aprilu 1986. leta se je iztekla mandatna doba delegatom tega sklica. Za to obdobje zbori občinske skupščine niso sprejeli programa dela, ampak so opravljali svoje naloge na osnovi periodičnega delovnega načrta. Tako program dela za l. 1986 obsega obdobje od novega sklica skupščine (14. april 1986). S tem je dana možnost neposrednega vpliva in odločanja novoizvoljenim delegatom na oblikovanje dela občinske skupščine v l. 1986.

Program dela zborov občinske skupščine izhaja iz položaja in funkcije, ki ga ima občinska skupščina kot osrednji organ samoupravljanja in oblasti v občini in je osnova za delo Izvršnega sveta in delovnih teles zborov občinske skupščine. V uresničevanje programa dela se morajo vključiti družbenopolitične organizacije in drugi politični dejavniki. S programom dela so določene osnovne usmeritve dela občinske skupščine in zborov v letu 1986. Program dela bo ostal tudi po sprejetju odprt in ga bodo zbori dopolnjevali v skladu z dejanskimi potrebami. Predsedstvo občinske skupščine bo analiziralo vsako pobudo delegatov in delovnih ljudi in občanov sproti obveščalo zbore in predlagalo ustrezne dopolnitve. Program dela obsega tematska vprašanja in normativne akte, ki jih bodo zbori obravnavali. Druga vprašanja, ki niso vključena v program dela bodo obravnavana v skladu s potrebami. Ta vprašanja obsegajo določene upravne zadeve (statuti organizacij združenega dela in družbenih dejavnosti, kadrovska vprašanja, itd.). Z obravnavo tematskih vprašanj bodo zbori občinske skupščine izvrševali predvsem svojo samoupravno funkcijo. S sprejemanjem stališč in usmeritev bodo vplivali na razvoj na vseh področjih družbenega življenja in dela. Gradivo za obravnavo bo objavljeno v Delegatskem vestniku in tako dostopno delegatom in vsem delovnim ljudem in občanom. V izvlečkih bo gradivo objavljeno tudi v Nepujsagu. Določeno gradivo, predvsem normativni akti in upravna vprašanja bodo posredovani vodjem delegacij in vodjem konferenc v rokih, ki jih določa Poslovnik o delu skupščine. Način obveščanja delegatov in delovnih ljudi in občanov po posameznih vprašanjih bo opredeljen v periodičnih delovnih načrtih.

Predsedstvo občinske skupščine se je načelno opredelilo za takšne oblike dela, ki bodo v čim večji meri spodbudile aktivnost delegatov. V sklopu takšne usmeritve bodo zbori imeli več ločenih sej, sprotne bodo informacije v aktualnih vprašanjih in problemih v občini, sprotno bo obveščanje o delu skupin delegatov in zborov republiške skupščine itd. Občinska skupščina se bo vključila v delo zborov republiške skupščine tudi neposredno obravnavo vprašanj ter sprejemanjem stališč in usmeritev za delo delegatov v republiški skupščini.

II. TEMATSKA VPRAŠANJA

1. **Inforamcija o oceni gospodarskih gibanj v prvih treh mesecih leta 1986. in globalnih gospodarskih gibanjih v letu 1985, ter uresničevanju usmeritev razporejanja dohodka in osebnih dohodkov v letu 1985 v občini M. Sobota.**
   Predlagatelj: Izvršni svet
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti
   — Družbenopolitični zbor

2. **Info.macija o uresničevanju plana zaposlovanja v občini M. Sobota za leto 1985 ter predlog plana zaposlovanja občine M. Sobota za leto 1986.**
   Predlagatelj: Skupnost za zaposlovanje
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti
   — Družbenopolitični zbor
   — SIS za socialno varstvo

3. **Sklep o določitvi KS in območij, ki so manj razvita na območju občine M. Sobota.**
   Predlagatelj: Izvršni svet
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti
   — Družbenopolitični zbor

4. **Predlog za razdelitev sredstev občinskega proračuna, ki so namenjena za funkcionalno dejavnost Krajevnih skupnosti.**
   Predlagatelj: Izvršni svet
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti

5. **Program nalog ter finančni načrt sklada stavbnih zemljišč občine M. Sobota za leto 1986**
   Predlagatelj: Upravni odbor sklada stavbnih zemljišč
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti

6. **Dolgoročni plan občine M. Sobota za obdobje od leta 1986 do 1995 oziroma za določena področja do leta 2000.**
   Predlagatelj: Izvršni svet
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti
   — Družbenopolitični zbor
   V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

7. **Družbeni plan občine M. Sobota za obdobje 1986—1990**
   Predlagatelj: Izvršni svet
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti
   — Družbenopolitični zbor
   V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

8. **Informacija o realizaciji občinskega samoprispevka za obdobje 1982—1986**
   Predlagatelj: Komisija za spremljanje izvajanja referendumskega programa
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti
   — Družbenopolitični zbor

9. **Program dela Zbora združenega dela, Zbora krajevnih skupnosti in Družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Murska Sobota za leto 1986**
   Predlagatelj: predsedstvo SO
   Rok: II. trimesečje
   Pristojni: — Zbor združenega dela
   — Zbor krajevnih skupnosti
   — Družbenopolitični zbor

10. **Stališča in usmeritve o stanju in problematiki Romov v občini M. Sobota**
    Predlagatelj: Izvršni svet
    Rok: III. trimesečje
    Pristojni: — Zbor združenega dela
    — Zbor krajevnih skupnosti
    — Družbenopolitični zbor

11. **Stališča, sklepi in usmeritve o izvajanju davčne politike v občini M. Sobota.**
    Predlagatelj: Izvršni svet
    Rok: III. trimesečje
    Pristojni: — Zbor združenega dela
    — Zbor krajevnih skupnosti
    — Družbenopolitični zbor

12. **Uresničevanje resolucije o uresničevanju družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1986—1990 v prvem polletju 1986**
    Predlagatelj: Izvršni svet
    Rok: III. trimesečje
    Pristojni: — Zbor združenega dela
    — Zbor krajevnih skupnosti
    — Družbenopolitični zbor
    V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

13. **Uresničevanje Resolucije o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije v prvem polletju 1986**
    Stališča, predloge in mnenje k republiškemu gradivu pripravi IS.
    Rok: III. trimesečje
    Pristojni: — Zbor združenega dela
    — Zbor krajevnih skupnosti
    — Družbenopolitični zbor

V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

14. **Možnosti združevanja sredstev za nove investicijske programe**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

15. **Uresničevanje programov SIS družbenih dejavnosti v letu 1986.**
Predlagatelj: SIS družbenih dejavnosti
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor

16. **Problematika usmerjenega izobraževanja v občini, ter možnosti zaposlovanja mladih.**
Gradivo pripravita: SIS za vzgojo in izobraževanje in Skupnost za zaposlovanje
Delo na pripravi gradiva koordinira IS.
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
— SIS za vzgojo in izobraževanje
— SIS za socialno varstvo

17. **Informacija o pripravah na gradnje elektrarn na reki Muri**
Gradivo pripravi Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

18. **Stanje in problematika cestnega gospodarstva v občini M. Sobota**
Predlagatelj: SIS za ceste
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

19. **Materialni položaj zdravstva v občini M. Sobota**
Gradivo pripravi: Pomurski zdravstveni center
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
— SIS za zdravstvo

20. **Resolucija o uresničevanju družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1986—1990 v letu 1987**
Stališča in predloge k republiškemu gradivu pripravi IS.
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine Murska Sobota.

21. **Resolucija o uresničevanju družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 v letu 1987**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

22. **Spremembe in dopolnitve odloka o proračunu občine M. Sobota za leto 1986**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

23. **Odlok o proračunu občine M. Sobota za leto 1987**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor
V obravnavo se vključi odbor za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine.

24. **Slavnostna seja zborov Skupščine občine, ob občinskem prazniku — 17. oktober**

III. NORMATIVNI AKTI

1. **Predlog odloka o Izvršnem svetu Skupščine občine M. Sobota in o upravnih organih ter strokovni službi Skupščine občine in izvršnega sveta Skupščine občine M. Sobota**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor

2. **Odlok o sprejetju ureditvenih načrtov za melioracijska območja »Budinski mlin« in Plesa, Šalamenci — Mlačine, Bodonci ter Borovje II.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

3. **Odlok o ustanovitvi, pristojnosti in sestavi Odbora za družbenoekonomske odnose in razvoj Skupščine občine M. Sobota**
Predlagatelj: predsedstvo SO
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti
— Družbenopolitični zbor

4. **Odlok o sprejetju ureditvenega načrta za namakanje kmetijskih zemljišč v k. o. Ižakovci in k. o. Beltinci**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

5. **Odlok o sprejetju zazidalnega načrta za naselje Dokležovje.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

6. **Odlok o sprejetju zazidalnega načrta za območje ob Razlagovi ulici.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

7. **Odlok o sprejetju ureditvenega načrta za gramoznice ob Bakovski ulici.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

8. **Odlok o pokopališkem redu na območju občine M. Sobota.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

9. **Odlok o stavbnih zemljiščih v občini M. Sobota.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

10. **Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

11. **Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

12. **Odlok o zaključnem računu davkov in prispevki občanov občine M. Sobota za leto 1985.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: II. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

13. **Osnutek odloka o uskladitvi zazidalnih načrtov in urbanističnega reda s srednjeročnim družbenim planom občine M. Sobota za obdobje 1986—1990.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

14. **Osnutek odloka o sprejetju zazidalnega načrta za naselje Dokležovje.**
Predlagatelj: zvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

15. **Odlok o sprejetju ureditvega načrta za gramoznico ob Bakovski ulici v M. Soboti.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

16. **Osnutek odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje ob Razlagovi ulici v M. Soboti**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

17. **Odlok o sprejetju ureditvenega načrta za melioracijska območja Velika Krka, k. o. Filovci, Lendava — k. o. Domajinci in k. o. Bukovnica**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

18. **Osnutek odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja obrti v občini M. Sobota**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

19. **Osnutek odloka o višini nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na melioracijah v občini M. Sobota.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: III. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

20. **Osnutek sprememb in dopolnitev odloka o javnem redu in miru v občini M. Sobota**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

21. **Osnutek odloka o območjih, za katere se vodijo matične knjige v občini M. Sobota**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor združenega dela
— Zbor krajevnih skupnosti

22. **Osnutek odloka o imenovanju ulic v naselju Tropovci.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor krajevnih skupnosti

23. **Osnutek odloka o stavbnih zemljiščih v občini M. Sobota.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor krajevnih skupnosti
Zbor združenega dela

24. **Osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor krajevnih skupnosti
— Zbor združenega dela

25. **Osnutek odloka o določitvi območij z neomejenimi proizvodnimi dejavniki za kmetijstvo v občini M. Sobota.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor krajevnih skupnosti
— Zbor združenega dela

26. **Osnutek odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje med Cankarjevo, Trstenjakovo, Tomšičevo in Juša Kramarja ulico v M. Soboti.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor krajevnih skupnosti
— Zbor združenega dela

27. **Osnutek odloka o sprejetju zazidalnega načrta za območje med Cvetkovo, Lendavsko. Oktobrske revolucije in Staneta Rozmana ulico v M. Soboti.**
Predlagatelj: Izvršni svet
Rok: IV. trimesečje
Pristojni: — Zbor krajevnih skupnosti
— Zbor združenega dela

IV. **Poleg vprašanj, ki so navedene v programu dela, bodo zbori občinske skupščine še obravnavali vrsto vprašanj s področja kadrovske politike**
(volitve, imenovanja in razrešitve) in urejali določena vprašanja za katere so pristojni s sklepi, upravne zadeve, soglasja k statutom itd.).
Zbori občinske skupščine bodo z načrti dela za vsako trimesečje še podrobneje opredelili dela in naloge, vsebino za pripravo gradiv, določili roke in način obveščanja delegatov, delovnih ljudi in občanov ter druga vprašanja.

Roki, ki so določeni v programu dela, se nanašajo samo na obravnavo vprašanj v I. fazi oz. 2. fazi, v kolikor so bili v I. fazi obravnavani v letu 1985.

Roki za obravnavo vprašanj v II. fazi bodo določeni s periodičnimi načrti v skladu s smernicami, ki jih določijo zbori občinske skupščine.

URADNE OBJAVE

Leto XXI | Murska Sobota, dne 3. julija 1986 | Št: 21

URADNE OBJAVE OBČINSKIH SKUPŠČIN: GORNJA RADGONA, LENDAVA, LJUTOMER IN MURSKA SOBOTA

Odgovorni urednik: Martin Vinčec

Vsebina

196. Odlok o ureditvenem načrtu za melioracijsko območje Turnišče II
197. Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje izgradnje zbiralnice grozdja v k. o. Lendava
198. Odlok o višini nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskem območju k. o. Slaptinci
199. Odlok o zazidalnem načrtu »Videm ob Ščavnici«
200. Odlok o določitvi prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v obdobju 1986—1990
201. Sklep o razpisu referenduma za spremembo oz. dopolnitev 2. in 5. člena Sklepa o uvedbi samoprispevka na območju KS Melinci

196

Na podlagi drugega odstavka 39. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84) ter na podlagi 277. člena Statuta občine Lendava (Ur. objave Pomurja št. 37/81) je skupščina občine Lendava na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 10. junija 1986 sprejela

ODLOK

o ureditvenem načrtu za melioracijsko območje Turnišče II

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se sprejema ureditveni načrt za melioracijo na območjih med Renkovci, Turniščem in Dobrovnikom (v nadaljnjem besedilu: melioracijsko območje Turnišče II), ki ga je izdelal Zavod za urbanizem Maribor pod št. 1318/85.

2. člen

Ureditveni načrt vsebuje:

a) Grafične priloge:

— izsek iz dolgoročnega plana — namenska raba površin M 1:25000
— krajinska valorizacija M 1:5000
— ureditvena situacija M 1:5000
— vegetacijski pas M 1:100
— prikaz posega v krajini M 1:5000
— funkcionalne površine M 1:5000
— prometna ureditev M 1:5000
— situacija komunalnih naprav M 1:5000
— geodetska situacija M 1:1000
— načrt gradbenih parcel M 1:1000
— načrt za zakoličenje objektov M 1:1000

b) Tehnično poročilo

c) Soglasja pristojnih organov in organizacij.

II. MEJA OBMOČJA

3. člen

Meja melioracijskega območja poteka za posamezne k. o.:

1. Za k. o. Renkovci:

Tabla »Stankove senožeti« med potokom Ledava, ki meji na levi strani s k. o. Filovci, na zahodni strani pa k. o. Gančani ter se nadaljuje po južni strani po vaški poti parc. št. 2587 vse do regionalne ceste Dobrovnik—Beltinci in vključuje vse parc. št. od 1—220.

2. Za k. o. Turnišče:

Naslednje table: »Casarica«, »Krog«, »Zagradišče«, »Martinove pasike«, »Rousova«, »Jelše«, »Na pali« in »Navoju vagat«.

Iz melioracijskega območja je izvzeta kulturna znamenitost »Premoša mlin z ribnikom« in s parc. št. 911, 912, 794, 793/1, 793/2, 791/1, 791/2 in 795.

3. Za k. o. Dobrovnik:

Celo tablo »Notranji travnik« t. j. južno od potoka Ledava do k. o. Turnišče ter na vzhodu do parc. št. 8344 in tabla zahodno od potoka Mala Ledava do občinske ceste Turnišče—Genterovci.

4. člen

Območje, ki ga ureja ureditveni načrt, je v družbenem planu opredeljeno kot kmetijska površina predvidena za melioracijo.

III. FUNKCIONALNE IN OBLIKOVNE REŠITVE V PROSTORU

5. člen

Melioracijsko območje Turnišče II oblikuje prostor z vegetacijskimi pasovi, kot je prikazano v grafičnem delu ureditvenega načrta, v ureditveni situaciji.

Vegetacijski pas je sestavljen iz grmovnic in dreves. Grmovnice so v zaporedju, drevesa pa mestoma, kot posamezna drevesa ali kot grupe dreves.

6. člen

V melioracijske jarke je potrebno vgraditi pregrade, s katerimi bo možno uravnavati nivo podtalne vode.

IV. KONČNE DOLOČBE

7. člen

Investitor in lastniki oz. uporabniki kmetijskih zemljišč so dolžni poskrbeti za redno vzdrževanje melioracijskih jarkov, prav tako pa so dolžni ohraniti obstoječe vegetacije in vegetacijske pasove.

8. člen

Ureditveni načrt je stalno na vpogled občanom in organizacijam pri upravnem organu SO Lendava, oddelku za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve.

9. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja pristojna inšpekcija Uprave inšpekcijskih služb za občine Gornja Radgona, Lendava, Murska Sobota in Ljutomer.

10. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 351-330/85-7
Datum: 27. 5. 1986

Predsednik SO Lendava
Rudolf LEINER, l. r.

197.

Na podlagi drugega odstavka 39. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84) ter na podlagi 277. člena Statuta občine Lendava (Ur. objave št. 37/81) je skupščina občine Lendava na seji zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela dne 10. 6. 1986 sprejela

ODLOK

o prostorskih ureditvenih pogojih za območje izgradnje zbiralnice grozdja v k. o. Lendava

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom se sprejmejo prostorsko ureditveni pogoji za območje izgradnje zbiralnice grozdja v k. o. Lendava, ki jih je izdelal Zavod za urbanizem Maribor pod št. 1795-1/85.

2. člen

Prostorsko ureditveni pogoji vsebujejo grafične prikaze:

1. izsek iz družbenega plana občine Lendava za obdobje 1986—1990 v M 1:5000
2. inventarizacija obstoječih objektov in dovozov (situacija obstoječega stanja v M 1:1000)
3. zbirni načrt komunalnih naprav (vodovodno in kanalsko omrežje ter energetsko omrežje) v M 1:10000
4. merila in pogoje za določanje gradbenih parcel
5. merila in pogoje za graditev objekta glede na lego, funkcijo in oblikovanje

II. MEJA OBMOČJA

3. člen

Predvideno območje leži ob severni strani ceste Lendava—Pince, in zajema naslednje parcelne št.: 6489, 6488/3, del 6490, del 6485 in del 6492. Prostorsko ureditveni pogoji obsegajo površino v velikosti 0,80 ha.

4. člen

Lokacija objekta vinske kleti — zbiranje in predelava grozdja — je določena v grafičnem delu iz pete točke 2. člena tega odloka.

III. FUNKCIONALNE IN OBLIKOVNE REŠITVE OBJEKTOV IN NAPRAV OZ. POSEGA V PROSTOR

5. člen

Objekt vinska klet za zbiranje in stiskanje grozdja bo grajen po fazah pod naslednjimi pogoji:

— tlorisne dimenzije (brutto):

I. faza 26,00 × 16,00 m
II. faza 36,00 × 20,00 m
III. faza 20,00 × 18,00 m

s toleranco ± 1,0 m v členjeni obliki

— višina objekta: 2K + P
— smer slemena: vzhod-zahod in severovzhod-jugozahod
— gradbena linija: obvezno je upoštevati merila in pogoje, ki so prikazani v peti točki 2. člena tega odloka oz. v grafičnem prikazu.

Pri novozgrajenem objektu je dopustna morebitna gradnja garaž znotraj objekta.

6. člen

Situacija cest, dovozov in dostopov je določena v grafičnem delu, ki je sestavni del tega odloka.

7. člen

Komunalna oprema je prikazana v zbirnem načrtu komunalnih naprav, potrebne priključke je predvideti v posebnem elaboratu na podlagi predhodnih idejnih projektov in soglasij pristojnih institucij.

8. člen

Objekt mora imeti urejeno zaklanjanje delavcev, pri čemer je objekt zaklanjanja v sklopu objekta dvonamenski s tem, da ga je uporabljati v mirnem času za garderobe skladišča in podobno. Objekt zaklanjanja mora imeti prostor za zaklanjanje 2/3 delavcev maksimalne izmene.

IV. KONČNE DOLOČBE

9. člen

Investitor si je dolžan za predvideno gradnjo pridobiti lokacijsko in gradbeno dovoljenje.

10. člen

Zaradi značilne arhitekture Lendavskih goric je potrebno pridobiti za vsako fazo gradnje posebej soglasje na projekt Zavoda za spomeniško varstvo Maribor. Projekt mora vsebovati tudi ureditev okolja. Brez navedenega soglasja ni mogoče izdati gradbenega dovoljenja.

11. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Številka: 351-806/85-7
Datum: 10. 6. 1986

Predsednik SO Lendava
LEINER Rudolf, l. r.

198

Na podlagi 110. člena zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. list SRS, št. 1/79, 11/81 in 1/86) in 206. člena statuta občine Gornja Radgona (Ur. objave, št. 41/81 in 7/86) je skupščina občine na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne 2. junija 1986 sprejela

ODLOK

o višini nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskem območju k. o. Slaptinci

1. člen

Na podlagi tega odloka zagotavljajo lastniki in uporabniki kmetijskih zemljišč na melioracijskem območju, opredeljenem z odlokom o uvedbi melioracijskega postopka na k. o. Slaptinci z dne 25/5—1981 (Ur. objave, št. 31/81) nadomestilo za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah.

2. člen

Višino nadomestila določi Kmetijska zemljiška skupnost in je odvisna od programa vzdrževalnih del, ki ga za vsako leto na predlog investitorja melioracije sprejme Kmetijska zemljiška skupnost občine Gornja Radgona najpozneje do 31/1 v tekočem letu in od površine zemljišč, ki jih ima posamezen lastnik oz. uporabnik v lasti oziroma uporabi na melioracijskem območju.

3. člen

Program vzdrževalnih del iz prejšnjega člena pripravi investitor melioracije skupno s Strokovno službo ABC Pomurke, Kmetijske zadruge Gornja Radgona v skladu s 3. členom odloka o uvedbi melioracijskega postopka v k. o. Slaptinci. Program obsega vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah, za katere se po tem odloku štejejo melioracijski jarki, cevna drenaža ter drugi objekti, ki so bili narejeni zaradi melioracije.

Za vzdrževalna dela, ki jih je treba opraviti, se štejejo:

a) pri vzdrževanju melioracijskih jarkov
— preprečitev prekomernega zaraščanja,
— vzdrževanje brežine jarkov in preprečitev njihovega drsenja,
— odstranitev naplavin na dnu jarka in morebitnih odpadkov,
— zavarovanje melioracijskih jarkov in naprav, če se meliorirana zemljišča uporabljajo za pašo živine, z ograjo, ki mora biti najmanj 0,5 m oddaljena od jarka,
— sprotno čiščenje cestnih propustov na melioracijskem sistemu;

b) pri vzdrževanju cevne drenaže
— redno čiščenje izlivk od travne zarasti in zemlje,
— izpiranje in čiščenje cevne drenaže od mulja,
— izvajanje drugih vzdrževalnih del, ki so potrebna za normalno delovanje cevne drenaže;

c) pri vzdrževanju cest in cestnih objektov
— redno vzdrževanje in gramoziranje utrjenih cest,
— redno vzdrževanje poljskih poti s košnjo in zasipavanjem jam,
— košnja bankin,
— vzdrževanje mostov in cestnih propustov ter
— čiščenje zarasti;

V skladu s programom vzdrževalnih del odda investitor melioracije najugodnejšemu ponudniku. Investitor melioracije sklene z izvajalcem vzdrževalnih del pogodbo, s katero se izgovorita zlasti o obsegu vzdrževalnih del, času, v katerem morajo biti posamezna dela opravljena in o ceni za ta dela. Investitor melioracije je odgovoren za izvedbo programa vzdrževalnih del, o čemer poda do konca tekočega leta poročilo Kmetijska zemljiška skupnost občine Gornja Radgona.

4. člen

Na podlagi vsakoletnega odloka o višini nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskem območju izda uprava za družbene prihodke lastnikom in uporabnikom kmetijskih zemljišč odločbo o obračunu nadomestila za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskem območju.

Nadomestilo stroškov iz prejšnjega odstavka morajo lastniki in uporabniki kmetijskih zemljišč plačati v roku določenem v odločbi na račun Hranilno kreditne službe pri ABC Pomurki, Kmetijski zadrugi Gornja Radgona.

Izterjavo plačila nadomestila stroškov opravi uprava za družbene prihodke občine Gornja Radgona v skladu s predpisi o davkih občanov.

5. člen

V letu 1986 znaša nadomestilo za kritje stroškov za vzdrževalna dela na skupnih objektih in napravah na melioracijskem območju k. o. Slaptinci 1.500 din po hektarju.

6. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 462-1/80
G. Radgona, 2. junija 1986

PREDSEDNIK
skupščine občine G. Radgona
Peter FRIDAU

199

Na podlagi 39. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Ur. list SRS, št. 18/84 in 37/85) ter 206. člena statuta občine Gor. Radgona (Ur. list SRS, št. 41/81) je skupščina občine Gornja Radgona na seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti, dne 2. 6. 1986 sprejela

ODLOK
o zazidalnem načrtu »Videm ob Ščavnici«

1. člen

S tem odlokom se sprejme zazidalni načrt »Videm ob Ščavnici«, ki ga je izdelal Zavod za ekonomiko in urbanizem v Murski Soboti pod štev. 8/85-UN-R.

2. člen

Zazidalni načrt iz prejšnjega člena vsebuje:

a) grafične priloge:

— prikaz naselja v širšem območju	1 : 50.000
— izrez iz prostorskega plana 1981—1985	1 : 5.000
— kopija katastrskega načrta Jamna	1 : 2.880
— delni geodetski posnetek	1 : 1.000
— območje obdelave	1 : 2.880
— predvidena namenska raba površin	1 : 2.880
— sedanja raba površin	1 : 1.000
— predvidena namenska raba površin (k var. b)	1 : 1.000
— situacije obstoječih objektov in naprav	1 : 1.000
— predvidene rešitve in sanacije obstoječih objektov	1 : 1.000
— varianta 1	1 : 1.000
— varianta 2	1 : 1.000
— varianta 3	1 : 1.000
— varianta 4	1 : 1.000
— obodna parcelacija	1 : 1.000
— parcelacijski načrt	1 : 1.000
— zakoličba objektov	1 : 1.000
— arhitektonska zazidalna situacija	1 : 1.000
— razdelitev funkcionalnih površin	1 : 1.000
— naravna in kulturna dediščina	1 : 2.880
— zunanja ureditev	1 : 1.000
— požarna varnost	1 : 1.000
— prometno tehnična in idejna višinska regulacija	1 : 1.000
— situacija komunalnih naprav	1 : 1.000
— kanalizacija — približna trasa	1 : 2.880
— faznost izgradnje	1 : 1.000

b) obrazložitev prostorskih pogojev za realizacijo načrta
c) izjava o notranji kontroli
d) izjava o upoštevanju predpisov iz varstva pred požarom
e) izjava o upoštevanju predpisov o varstvu pred hrupom v bivalnem in naravnem okolju
f) soglasje inšpekcij, organov in organizacij.

3. člen

Meje ureditvenega načrta so podane v grafični prilogi »obodna parcelacija (list 16).

4. člen

Na obravnavanem območju se bodo razpoložljive površine uporabile:

— za individualno stanovanjsko gradnjo
— za družbeno gradnjo — stanovanjski in poslovni objekti
— za industrijo in obrt
— za javne poti in zelene površine.

5. člen

Prenova obstoječih objektov, predvidena z zazidalnim načrtom in sprememba namembnosti objektov je možna, vendar brez posegov v konstuktivne elemente objektov.

6. člen

Z rušitvijo poslovnega objekta na parc. štev. 66 k.o. Jamna se pridobi prostor za gradnjo poslovno stanovanjskega objekta. Z rušitvijo stanovanjske hiše in gospodarskega poslopja na parc. štev. 15 k.o. Jamna se pridobi prostor za stanovanjski objekt v družbeno usmerjeni gradnji (vel. P + 1 oz. 6—8 stanovanj).

7. člen

Pri izgradnji in urejanju obravnavanega območja se morajo upoštevati pogoji urbanističnega in arhitektonskega oblikovanja kot so navedeni v tekstualnem delu ZN za posamezno zvrst objektov, ob upoštevanju:

— zakloni streš in ne smejo biti manjši kot 30°
— kritina je temne barve - opečna
— okna so pokončna, dvokrilna, z lesenimi polkni
— ograje na balkonu so lesene s pokončnimi deskami
— vrtne ograje so leseni plotovi ali živa meja
— pomožni objekti so lahko samostojni ali kot prizidki, kjer to dopušča velikost zemljišča
— za posege na zaščitenih objektih je potrebno pridobiti soglasje Zavoda za spomeniško varstvo Maribor.

8. člen

Pri izgradnji in urejanju obravnavanega območja se komunalno opremljanje izvaja na sledečih osnovah:

Prometna ureditev: notranji promet je dvosmeren in priključen na regionalno cesto na treh novo zgrajenih križiščih. Posebne parkirne prostore je predvideti pri obrtnih delavnicah in ob industrijskih objektih.

Vodovod: Omrežje sanitarne, tehnološke in požarne vode je priključiti na obstoječe vodovodno obrežje.

Kanalizacija: Fekalne vode je speljati preko kanalizacije s skupno čistilno napravo v Biserjanah.

Do izgradnje kanalskega omrežja in čistilne naprave je fekalne vode speljati v greznice brez odtoka. Po izgradnji čistilne naprave je objekte navezati direktno na kanalizacijo.

Meteorne vode iz prometnih površin je v kanalizacijo speljati preko pravilno dimenzioniranih lovilcev maščob.

Elektrika: Vir visoke napetosti je 20 kV daljnovod do potrebnih transformatorskih postaj. Nizko napetostni razvodi se izvedejo s kablovodi.

Ob prometnicah se zgradi javna razsvetljava.

Omrežje zvez: predvideno telefonsko omrežje se izvede s kablovodi do posameznega uporabnika.

Zbiranje odpadkov je individualno v posodah, ki jih prazni po določenem urniku Komunalna organizacija v občini.

9. člen

Zazidalni načrt se izvaja po etapah v skladu s programom izvajanja komunalnih naprav.

10. člen

Investitorji in izvajalci so dolžni pri izvajanju zazidalnega načrta zagotoviti:

— zgraditev komunalnih in infrastrukturnih objektov in naprav v skladu z razvojnim programom in potrebami
— zgraditev objektov in naprav, ki zagotavljajo zaščito pred onesnaževanjem voda in zraka
— eventualni potrebni nadzor Zavoda za spomeniško varstvo v kolikor na gradbišču odkrijejo arheološke znamenitosti.

11. člen

Odstopanje od predpisanih pogojev se dovoljuje za 0.5 etaže po višini in do 2 m podolžini oz. 1 m po širini objekta, ter do 2 m za komunalne naprave.

Sprememba namembnosti zemljišča od predvidene v zazidalnem načrtu ni dovoljena.

12. člen

Zazidalni načrt je delovnim ljudem in občanom, organizacijam združenega dela, samoupravnim organizacijam in skupnostim, stalno na razpolago in vpogled pri upravnem organu pristojnem za urejanje okolja v občini Gornja Radgona.

13. člen

Sedanje površine kmetijskih zemljišč se do predvidenih gradenj objektov in naprav uporabljajo kot kmetijske površine in se morajo intenzivno obdelovati.

14. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka opravlja urbanistična inšpekcija. »Uprave inšpekcijskih služb občine G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota.«

15. člen

Ta odlok prične veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja.

Številka: 350-1/85-10
Datum: 2/6-1986

Predsednik
Sk. ščine občine G. Radgona
Peter Fridau

200

Na podlagi 17. člena zakona o sistemu obrambe pred točo (Ur. list SRS, št. 33/79) in na podlagi 206. člena statuta občine Gornja Radgona (Ur. objave, št. 41/81 in 7/86) je skupščina občine Gornja Radgona na seji zbora krajevnih skupnosti in seji zbora združenega dela, dne 2. junija 1986, sprejela

ODLOK
o določitvi prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v obdobju 1986—1990

1. člen

Za pokrivanje stroškov iz 14. člena zakona o sistemu obrambe pred točo (materialni in funkcionalni stroški za nemoteno funkcioniranje strelskih mest), plačujejo ustanovitelji Območne skupnosti za obrambo pred točo navedeni v 6. členu zakona o sistemu obrambe pred točo, ki niso podpisali samoupravnega sporazuma o temeljih plana Območne samoupravne skupnosti SV Slovenije za obrambo pred točo za obdobje 1986—1990 prispevek po naslednjih stopnjah:

— OZD, ki so registrirane za opravljanje kmetijske in gozdarske dejavnosti (primarna proizvodnja) v letu 1986 po stopnji 0,32 %, v letih 1987—1990 pa po stopnji 0,25 % od dohodka,

— OZD, ki so registrirane za predelavo, dodelavo in promet s kmetijskimi pridelki (sekundarna proizvodnja) v letu 1986 po stopnji 0,16 %, v letih 1987—1990 pa po stopnji 0,15 % od dohodka,

— Temeljne zadružne organizacije in temeljne organizacije kooperantov v letu 1986 po stopnji 0,32 %, v letih 1987—1990 pa po stopnji 0,25 % od dohodka,

— Lovske družine v letih 1986—1990 po stopnji 1,3 % od dohodka,

— zavezanci davka iz kmetijske dejavnosti plačujejo prispevek v višini 1 % od katasterskega dohodka.

2. člen

Zavezanci iz 1., 2., 3. in 4. alineje prejšnjega člena plačujejo prispevek mesečno na račun Območne skupnosti za obrambo pred točo Maribor, Vinarska 14, račun št. 51800-661-29915.

Osnova za izračun prispevka za tekoče leto je dohodek dosežen v prejšnjem letu, ugotovljen z zaključnim računom.

Osnova za izračun prispevka lovskih družin je dohodek iz lovišča, ki je bil dosežen v preteklem letu in ugotovljen z zaključnim računom.

3. člen

Prispevek, ki ga plačujejo zavezanci davka iz kmetijske dejavnosti, odmerja in pobira uprava za družbene prihodke občine Gornja Radgona.

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnih objavah občin Pomurja, uporablja pa se od 1/1-1986 dalje.

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati odlok o določitvi stopnje prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v severovzhodni Sloveniji (Ur. objave, št. 6/81).

Številka: 420-4/86
G. Radgona, 2. junija 1986

PREDSEDNIK
skupščine občine Gornja Radgona
Peter FRIDAU

KRAJEVNA SKUPNOST
MELINCI

201

Na osnovi Zakona o samoprispevku (Ur. list SRS, št. 35/85) in Zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Ur. list SRS, št. 23/77 in 37. člena Statuta Krajevne skupnosti Melinci je Svet KS Melinci dne 18. 6. 1986 sprejel

SKLEP
o razpisu referenduma za spremembo oz. dopolnitev 2. in 5. člena Sklepa o uvedbi samoprispevka na območju KS Melinci, sprejetega na referendumu dne 27. 12. 1981.

1. člen

Razpiše se referendum za območje Krajevne skupnosti Melinci za spremembo oz. dopolnitev programa iz 2. in 5. člena Sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka na območju KS Melinci, sprejetega na referendumu dne 27. 12. 1981.

Referendum bo 20. 7. 1986 v vaškem domu v Melincih od 7.00 do 16.00 ure.

2. člen

Program iz 2. člena zgoraj navedenega sklepa o uvedbi samoprispevka se dopolni z alineo:

— sofinansiranje gradnje trgovine v Melincih

3. člen

5. člen zgoraj navedenega sklepa o uvedbi samoprispevka se dopolni z alineo:

— gospodarji gospodarstev oz. gospodinjstev prispevajo za gradnjo trgovine po dva delovna dneva oz. nadomestilo zanje v denarju in sicer 4.000.— din po delovnem dnevu.

4. člen

Za izvedbo programov iz 2. člena tega sklepa se odobri 2.500.000.— din s samoprispevkom že zbranih sredstev.

5. člen

Morebitni ostanek sredstev iz 4. člena tega sklepa lahko razporedi Svet KS Melinci v skladu s finančnim načrtom za leto 1986.

6. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo občani, ki so vpisani v splošni volilni imenik in občani, ki še nimajo volilne pravice, so pa v delovnem razmerju.

7. člen

Volilci glasujejo tajno z glasovnico, ki ima naslednje besedilo:

GLASOVNICA

za glasovanje na referendumu dne 20. 7. 1986 v vaškem domu Melinci za spremembo oz. dopolnitev 2. in 5. člena Sklepa o uvedbi samoprispevka na območju Krajevne skupnosti Melinci, sprejetega na referendumu dne 27. 12. 1981.

1.

Program iz 2. člena Sklepa o uvedbi samoprispevka na območju Krajevne skupnosti Melinci, sprejetega na referendumu dne 27. 12. 1981 se spremeni oz. dopolni z alineo:

— sofinansiranje gradnje trgovine v Melincih.

2.

5. člen Sklepa o uvedbi samoprispevka na območju Krajevne skupnosti Melinci, sprejetega na referendumu dne 27. 12. 1981 se dopolni z alineo:

— gospodarji gospodarstev oz. gospodinjstev prispevajo za gradnjo trgovine po dva delovna dneva oz. nadomestilo zanje v denarju in sicer 4.000.— din po delovnem dnevu.

3.

Za izvedbo programa iz 2. člena tega sklepa se odobri 2.500.000.— din.

4. člen

Morebitni ostanek sredstev iz 4. člena tega sklepa lahko razporedi Svet KS Melinci v skladu s finančnim načrtom za leto 1986.

GLASUJEM

»ZA« »PROTI«

Volilec izpolni glasovnico tako, da obkroži besedo »ZA«, če se s spremembo oz. dopolnitvijo programa strinja oziroma besedo »PROTI«, če se s spremembo oz. dopolnitvijo programa ne strinja.

Ta sklep velja z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin.

Datum: 25. 6. 1986

Predsednik sveta KS:
Martin Smodiš, l. r.

Radijski in televizijski spored od 4. do 10. julija

PETEK

RADIO MURSKA SOBOTA

PETEK, 4. JULIJA PRENOS SPOREDA RADIA LJUBLJANA

TV LJUBLJANA

9.20 Poročila, 9.25 B. Čopič: Pravljica o sestri Koviljki, 9.40 R. Gobec: Pastirček, otroški musical. 10.05 Večni potepuh, mladinski film (č/b), 10.55 Kranj: 16. srečanje zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije »bratstvo in enotnost« prenos (za JRT 1), 12.00 Pojo naj ljudje — pevski tabor 86 Šentvid pri Stični (za JRT 1), 12.45/13.00 Poročila, 16.45 Poročila, 16.50 Ustvarjalne igre: Krog v barvi, poučna oddaja TV Zagreb, 17.05 Flipper, 9. del ameriške nanizanke, 17.30 Veselica, slovenski film (č/b), 19.30 TV dnevnik, 19.50 Ne prezrite, 20.00 Amazonka: Dediščina izgubljenega sveta, 3. del angleške dokumentarne serije, 20.45 Tiše, tiše, tovariš, dokumentarna oddaja TV Zagreb, 21.20 Risanka, 21.30 TV dnevnik, 22.05 Bergerac, 11. del angleške nanizanke, 23.05 Tudi to bo minilo, jugoslovanski film.

Oddajniki II. TV mreže:

16.30 30-letnica pehotne šole rezervnih oficirjev v Bileči, dokumentarna oddaja, 17.30 Otroška oddaja, 18.00 Glasbena oddaja, 18.20 Pajek pod previsom, skrajšani posnetek prostega plezanja v Ospu (tudi za JRT 2), 19.30 TV dnevnik, 20.00 Koncert v postojnski jami (tudi za JRT 2), 21.00 Poročila, 21.05 Borčevski spomini, dokumentarna oddaja, 21.50 Igrani film.

TV ZAGREB

10.05 Poročila, 10.15 Tv koledar, 10.25 Glasbeni program, 10.55 Osrednja proslava Dneva borcev, 12.00 Posnetek Srečanja zborov, 13.00 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Držanje za zrak (film), 21.30 Kako so o partizanski vojni govorili drugi, 22.15 Dnevnik, 22.30 Kultura srca.

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.05 Poročila, 14.45 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Derrick, 21.20 Glasbene anekdote, 22.05 Umetnine

TV MADŽARSKA

8.40 Počitniška matineja. 10.00 Upokojenski dopoldan, vmes nadaljevanka Upokojenec nikoli nima časa in spevoigra Daj, no, Cecilija. 16.35 Spored za 3 dni. 16.40 Jezikovne uganke. 17.30 Okno, notranja politika. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Miš in mačka, francoski film. 21.50 Narodna za orkester. 21.55 Igre zanimivih ljudi. 22.30 TV dnevnik.

5. julija — sobota:

TV KOPER

17.00 Otroški program, Lamu, deklica iz vesolja, Zgodbe iz življenja rastlin — dokumentarec. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 TV novice. 19.00 Odprta meja — oddaja v slovenščini. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Koncert New Swing quarteta. 20.30 Film: I giorni dell'ira, igrajo: Rod Taylor. 22.10 TVD vsedanes. 22.20 Sremska fronta. 23.10 Bled: Jazz festival. 23.30 Lucy — telefilm.

SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

SOBOTA, 5. julija: 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (reportaža, Ob skodelici kave), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

16.40 Poročila, 15.45 Soline, 16.00 Na črko, na črko, 10. del nanizanke TV Beograd, 16.30 Ustvarjalne igre: Krog v barvi, poučna oddaja TV Zagreb, 16.45 Narodni parki: Mljet, oddaja TV Zagreb, 17.15 Amazonka: Potovanje k tisočerim rekam, ponovitev 2. dela angleške dokumentarne serije, 18.00 Dekle ptica, finski mladinski film, 18.50 Na zvezi, oddaja za stik z gledalci, 19.10 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 S poti po Indiji: Pod streho Kanchenjunge, 1. del dokumentarne serije, 20.20 Zrcalo tedna, 20.40 Muppet show, 21.05 Šanson na naš način: Jadranka Stojaković, 21.30 TV dnevnik, 22.00 Agatha, angleški film.

Oddajniki II. TV MREŽE:

16.20 Jugoslavija, dober dan, 16.50 Miti in legende, 17.05 Jaz, pionir, posnetek otroške prireditve, 17.35 Stari vaški zvoki, kitajski film, 19.00 Narodna glasba, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Beograjski jazz festival, 20.30 Poročila, 20.45 Santa Cruz de Tenerife: SP v košarki (m): SFRJ—Nova Zelandija, prenos 2. polčasa (slov. kom.), 21.30 Športna sobota, 21.50 Rezerviran čas (samo za LJ 2), 22.45 Poletna noč — nočni program (do 01.30).

TV ZAGREB

14.25 Otroški in mladinski spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Gator (film), 21.45 Dnevnik, 22.00 Dopolnitev, 22.15 Festival zabavne glasbe Split 86, 23.45 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.35 Ponovitve, 13.05 Poročila, 14.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Tedenski tv spored, 18.25 Dunajska glasba in anekdote, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Nekdo bo zmagal, 22.05 Glasbeno zabavni program

TV MADŽARSKA

8.30 Ponovitve (Naš ekran; Badminton; Pionirska olimpiada; Žene za pultom; Ne le za žene). 15.35 Louis Pasteur, 1. del. 17.15 Lovsko strelstvo. 17.30 Kremenčkovi, risanka. 17.55 Polip, kratki film. 18.30 Popevkarska TV lestvica. 19.30 TV dnevnik. 20:05 Budimpeštanske skrivnosti. 20.25 Baden-Baden—Balaton. 21.55 Zidovi, madžarski č/b film. 23.20 TV dnevnik.

TV KOPER

17.00 Bellamy — telefilm. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 TV novice. 19.00 Colonel March — telefilm. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Start. 20.30 Glasba in mir — koncert posvečen Alfredu Nobelu. 22.10 TVD vsedanes. 22.20 Košarka — Madrid svetovno prvenstvo Jugoslavija—Nova Zelandija. 23.03 Zdravnik in pacient — medicinska oddaja. 23.45 SRH nepredvidenega — telefilm.

NEDELJA

RADIO MURSKA SOBOTA

NEDELJA, 6. JULIJA: 10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Osrednja madžarska oddaja, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (Aktualni prispevek, Kmetijska, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

9.10 Poročila, 9.15 Živ žav: Risanke, in Lučka, 2. del češko-nemške nadaljevanke, 10.05 Flipper, ponovitev 9. dela ameriške nanizanke, 10.30 J. Kennedy Martin: Kitajec v Scotland Yardu, 6. del angleške nadaljevanke, 11.20 Čez tri gore: Kvartet »Frankolovčani«. 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Poročila, 17.45 Poročila, 17.50 Amandus,s lovenski film, 19.10 Risanka, 19.24 TV in RA nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 20.00 A. Diklić—V. Bulajić: Veliki transport, 1. del nadaljevanke TV Novi Sad, 21.00 Trubarjeve slovesnosti, reportaža, 21.40 Slovenci v zamejstvu, 22.10 Športni pregled TV Sarajevo.

Oddajniki II. TV mreže:

8.55 Poročila, 9.00 Oddaje za JLA in jugoslovanski film Hajka, 12.00 Sto let po Lisztu, glasbena serija, 12.45 Risanka, 13.05 Šola jadranja na deski, 3. zadnji del, 13.25 Le Castellet: Avtomobilske dirke F-1 za VN Francije, prenos (slov. kom.) (do 15./10/25), 18.25 Izviri, oddaja iz kulture, 19.10 Na štirih kolesih, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Desetletje uničevanja, 2. del angleške dokumentarne serije, 20.50 Poročila, 21.00 Pavlakovi, 11. del nemške nadaljevenke, 21.45 Poezija: Nas ni bilo (Dušan Belče), 22.10 Pop delavnica, glasbena oddaja Radia Ljubljana (za JRT 2 do 23.20).

TV ZAGREB

9.30 Brazde, 11.00 Filmski spored za otroke, 12.00 Kmetijska oddaja, 14.00 Glasbeno popoldne, 15.10 Novi Pacifik, 16.10 Serijski film, 17.00 Mali koncert, 17.20 Film, 19.30 Dnevnik, 20.00 Veliki transport, 20.55 Potopis, 21.30 Športni pregled, 22.20 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program

14.35 Otroški in mladinski spored, 17.40 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 21.45 Imate radi klasiko?, 22.45 Nočni studio

TV MADŽARSKA

8.30 Za otroke. 11.00 Serijski film. 11.25 Party-party. 15.30 Dva Kallayja. 16.10 Cirkuški festival. 17.15 Oglejmo si skupaj. 17.45 Možgansko prvenstvo. 18.35 Delta, znanstveni poročevalec. 19.30 Teden, aktualnosti, reportaže. 20.35 Opomin, italijanska politična kriminalka. 22.25 Poročila. — Tenis iz Wimbledona na II. programu ob 15.00.

TV KOPER

17.00 Otroški program Lamu, deklica iz vesolja. 18.30 Computer — dokumentarec. 19.00 Colonel March — telefilm. 19.30 Povratek odpisanih — tv nadaljevanka. 20.30 Bellamy — telefilm. 21.30 Sedem dni. 22.00 Avtomobilizem — Formula 1. 23.00 Cameo Theatre.

PONEDELJEK

RADIO MURSKA SOBOTA

PONEDELJEK, 7. julija: 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (Šport, turistični utrinek), 18.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

18.20 Poročila, 18.25 Smer deveti otok, 1. del TV nadaljevanke (č/b), 18.45 Na črko, na črko, 11. del nanizanke TV Beograd, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Poletni festival: Danzas Maracaibo (nacionalni folklorni ansambel Venezuele), 20.20 N. Cato: Vse reke tečejo, 4. del avstralske nadaljevanke, 21.15 Risanka, 21.30 TV dnevnik, 21.55 Vreme, 21.58 TV in RA nocoj in jutri, 22.05 A. Foerster: Gorenjski slavček, opera.

Oddajniki II. TV mreže:

15.00 Glasbena oddaja, 15.30 Poročila, 15.40 Številke in črke — kviz, 16.00 Derrick, 1. del nemške nanizanke, 18.00 Beograjski TV program, 19.00 Indirekt, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Niš: Jugoslovanske zborovske slovesnosti, prenos, 21.25 Poročila, 21.35 Dinastija, 106. del ameriške nadaljevanke, 22.20 Rezerviran čas, 22.45 Poletna noč TV Ljubljana (do 01.30) (podrobnosti v dnevnem tisku).

TV ZAGREB

15.00 Zabavna oddaja, 15.40 Kviz, 16.00 Derrick, 17.30 Otroški program, 19.30 Dnevnik, 20.00 TV-drama, 21.15 Mali koncert, 21.30 Zunanja politika, 22.20 Dokumentarni film, 22.40 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 14.45 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Ponedeljkov šport, 21.15 Ceste San Francisca, 22.05 Španska državljanska vojna

Drugi program

17.30 Mi ljudje, 18.00 Lipova cesta, 18.30 Oddelek S, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Schwarzwaldska klinika, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Schilling, 22.05 Vrnitev v Marseille (film)

TV MADŽARSKA

16.55 Poročila. 17.00 Mednarodni motokros, posnetek iz kraja Kiskunlachaza. 18.05 Roke — glinene cevi, kratki film. 18.40 Spored studia Pecs. 19.20 TV telovadba. 19.25 Večerna pravljica. 19.45 TV dnevnik. 20.05 Starsky in Hutch, ameriška serijska kriminalka, naslov epizode: Ciljni posnetek. 21.00 Dobra volja, športne igre.

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV KOPER

16.15 Zdravnik in pacient — medicinska oddaja. 17.00 Otroški program, Lamu deklica iz vesolja, Zgodbe iz življenja rastlin. 18.00 Zdravnik in otrok — nasveti pediatrov — v živo. 18.55 TV novice. 19.00 Odprta meja. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Zdrav duh v zdravem telesu. 20.30 Par čevljev za dolgo pot — tv nadaljevanka. 21.40 TVD vsedanes. 21.50 Vila — tv nadaljevanka. 22.50 Delta. 23.50 Lucy — telefilm.

TOREK

RADIO MURSKA SOBOTA

TOREK, 8. julija: 16.00 — Vrtiljak popevkarskih novosti, 16.30 — Aktualno danes (Pogovor v živo, Iskrica), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

17.55—23.20 Teletekst Rtv Ljubljana

18.10 Poročila. 18.15 Živi planet, 2. del angleške dokumentarne serije. 19.10 Risanka. 19.30 Tv dnevnik. 19.45 Vreme. 19.50 Allegro studioso (Grožnjan 76). 20.25 Milica Zupanc: Naredi, kar se da, drama Tv Sarajevo. 21.20 Risanka. 21.30 Tv dnevnik. 22.05 Integrali.

Oddajniki II. tv mreže:

15.00 Glasbena oddaja. 15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke — kviz. 16.00 Derrick, 2. del nemške nanizanke. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Kdor hoče, ta zmore, otroška oddaja. 18.15 Mostovi—Hidak (samo za LJ 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Beograjska pomlad 86, 1. oddaja narodne glasbe. 20.45 Žrebanje lota. 20.50 Poročila. 20.55 Vstaja v Črni Gori, dokumentarna oddaja. 21.40 Izobraževalna oddaja. 22.10 Rezerviran čas. 22.45 Poletna noč Tv Ljubljana (do 01.30) (podrobnosti v dnevnem tisku).

TV ZAGREB

15.00 Zabavna oddaja, 15.40 Kviz, 16.00 Derrick, 17.00 Otroški spored, 19.30 Dnevnik in Loto, 20.05 Notranja politika, 21.00 Film, 22.50 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 14.45 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Samoobsodba (dok. film), 21.15 Dallas, 22.00 Iskanje morilcev (film), 23.35 Dragocena ura (dok. film),

Drugi program

16.45 Velike reke — zrcalo zgodovine, 17.00 Usmeritev, 18.00 Policijska postaja 1., 18.30 Oddelek S, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Uganite moj poklic, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Klub 2

TV MADŽARSKA

9.40 Počitniška matineja, Pustolovščine kapeta Vrungla, 1. in 2. del sovjetskega filma. 16.40 Poročila. 16.45 Spored za 3 dni. 16.50 TV borza. 17.00 Kratki film 17.20 Popevkarska TV lestvica, pon. 17.55 Vikingi, 1. del. 18.30 Agrarni svet. 18.50 Mini studio. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Žena za pultom, 10. del češke serije. 21.00 Studio '86. 22.00 Vse okoli postelj. 22.45 TV dnevnik.

TV KOPER

17.00 Otroški program Lamu deklica iz vesolja. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 TV novice. 19.00 Odprta meja. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Ciril in Metod — dokumentarec. 20.30 Bellamy — telefilm. 21.30 Kavalirji nega — telefilm. 22.00 TVD vsedanes. 22.10 Dogodki in osebnosti 20. stoletja — Hitlerjevi ponarejeni dnevniki. 23.30 Lucy — telefilm.

SREDA

RADIO MURSKA SOBOTA

SREDA, 9. julija: 16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno danes (Gospodarska tema, poletni obisk), 18.00 — »21-232«, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

18.05—00.05 Teletekst Rtv Ljubljana

18.20 Poročila, 18.25 Slovenske ljudske pravljice: O mladeniču, ki je grah pobiral, 18.40 Narodni parki: Paklenica, izobraževalna oddaja Tv Zagreb, 19.10 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 19.45 Vreme, 19.50 Želeli ste, poglejte, poučnozabavna oddaja, 20.15 Šopek domačih, 20.45 Brezdomci, dokumentarna oddaja Tv Skopje, 21.15 Risanka, 21.30 Tv dnevnik, 21.55 Vreme, 22.05 Pošilja me Picone, italijanski film.

Oddajniki II. Tv mreže:

15.00 Glasbena oddaja, 15.30 Poročila, 15.40 Številke in črke — kviz, 16.00 Derrick, 3. del nemške nanizanke, 17.25 Tv dnevnik, 17.45 Obiskovalci, 14. del otroške serije, 18.45 Stare obrti v Bih, 4. — zadnji del izobraževalne serije, 18.50 Santa Cruz de Tenerife: SP v košarki (m), SFRJ—Argentina, prenos 2. polčasa (slov. kom.), 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Oddaja resne glasbe, 20.45 Poročila, 20.50 Dokumentarna oddaja, 21.35 Jazz, (do 22.25).

TV ZAGREB

15.00 Zabavna oddaja, 15.40 Kviz, 16.00 Derrick, 17.00 Otroški spored, 19.30 Dnevnik, 20.00 Film, 23.20 Program plus.

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 14.45 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Robin Hood (film), 21.55 Šport, 22.55 Videoteka

Drugi program

17.30 Dežela in ljudje, 18.00 Svet živali, 18.30 Oddelek S, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Srce (film), 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Seveso — 10 let pozneje (dok. film), 22.30 Veteran (film),

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV MADŽARSKA

9.30 Počitniška matineja, filmski mozaik. 11.35 Delta, pon. 16.35 Poročila. 16.40 Prometna varnost: Otroci na kolesu. 16.55 Dobra volja, športne igre. 18.05 Iz sporeda sovjetskega cirkusa. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Grajske igre, Esztergom—Koszeg—Veszprem, kviz iz spoznavanja domovine, 1. del. 21.50 Shirley McLaine, glasbeni film. 22.45 TV dnevnik.

TV KOPER

17.00 Otroški program Lamu deklica iz vesolja, Zgodbe iz življenja rastlin. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 TV novice. 19.00 Odprta meja. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Zdrav duh v zdravem telesu. 20.30 Film: Anatomija neke ugrabitve. Igrata: Toshiro Mifune, Tatsuya Nakadai. Režija: A. Kurosawa. 22.10 TVD vsedanes. 22.20 Košarka — Madrid — svetovno prvenstvo. 23.00 Mačka — tv nanizanka.

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

ČETRTEK, 10. julija: 16.00 — Jazz, 16.30 — Aktualno danes (Kultura, dopustniški klici), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

18.05—23.00 Teletekst Rtv Ljubljana

18.20 Poročila, 18.25 T. Pavček: Vijavaja-ringaraja, 3-del poučnozabavne nanizanke (čb), 19.10 Risanka, 19.30 Tv dnevnik, 19.45 Vreme, 19.55 Santa Cruz de Tenerife: SP v košarki (m), SFRJ—Kanada, prenos, 21.30 Tv dnevnik, 22.05 S. Pons A. Larreta: Goya, 4. del španske nadaljevanke.

Oddajnik II. Tv mreže:

15.00 Glasbena oddaja, 15.30 Poročila, 15.40 Številke in črke — kviz, 16.00 Derrick, 4. del nemške nanizanke, 17.25 Tv dnevnik, 17.45 Sonce na dlani, 5. del otroške serije Tv Skopje, 18.15 Kombinacija — kviz, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Dubrovniške poletne prireditve (koncert ali predstava), 21.30 Slovesna otvoritev Dubrovniških poletnih prireditev, prenos, 22.30 Poročila, 22.35 Tujci in bratje, 13. — zadnji del angleške nadaljevanke, 23.25 Poletna noč Tv Ljubljana, (do 01.30), (podrobnosti v dnevnem tisku).

TV ZAGREB

14.45 Izobraževalna oddaja, 15.00 Zabavna oddaja, 15.40 Kviz, 16.00 Derrick, 17.00 Znanstvena oddaja, 17.45 Otroški spored, 18.15 Kombinacija — kviz, 19.30 Dnevnik, 19.55 Svetovno prvenstvo v košarki: Jugoslavija—Kanada, 21.35 Politični magazin, 22.55 Program plus.

ljubljanska banka
Pomurska banka

TV AVSTRIJA

Prvi program

9.00 Poročila, 9.05 Tv v šoli, 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila, 14.45 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Zabavnoglasbena oddaja, 21.50 Šport, 22.35 Prekleti (film),

Drugi program

17.00 Šport, 17.15 Zlati prsti (o računalništvu), 18.00 Tv kuhinja, 18.30 Oddelek S, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Notranjepolitični raport, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Klub 2

TV MADŽARSKA

8.30 Počitniška matineja, filmski mozaik. 10.05 Antonius in Cleopatra, pon. TV filma. 16.10 Poročila. 16.40 TV borza. 16.55 Dobra volja, športne igre. 18.05 Novi reflektor, magazin. 19.30 TV dnevnik. 20.05 Družinski krog, — Odstop? 20.55 Panorama, svetovnopolitični magazin. 22.00 Odrešite svet, kompozicija iz spisov Györgya Balinta. 22.35 TV dnevnik.

TV KOPER

17.00 Otroški program Lamu deklica iz vesolja. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 TV novice. 19.00 Odprta meja. 19.50 Velike razstave. 20.30 Film: Človek. Igrajo: Len Cariou, Carol Lasare, Jayne Eastwood. Režija: M. Malasket. 21.55 TVD vsedanes. 22.05 Košarka — Madrid — svetovno prvenstvo. 23.20 Variete.

Tedenski koledar

TEDENSKI KOLEDAR
PETEK, 4. julij — dan borca
SOBOTA, 5. julij — Cirila
NEDELJA, 6. julij — Marija
PONEDELJEK — 7. julij — dan izgnancev
TOREK, 8. julij — Elizabeta
SREDA, 9. julij — Veronika
ČETRTEK, 10. julij — Amalija

kino

LJUTOMER
5. julija ob 20. uri ter 6. julija ob 18. in 20. uri hongkongški film: SUPERZMEDA NORE MISIJE;
9. in 10. julija ob 20. uri ameriški film: PARTNERJI.
ČRENŠOVCI
4. julija ob 20.30 in 6. julija ob 15. uri film: PSIHO, II. del.
GORNJA RADGONA
4. julija ob 18.30 indonezijski film: PLAMEN MAŠČEVANJA in ob 20.30 ameriški film: KALIFORNIJSKE LUTKE;
5. julija ob 20. uri indonezijski film: PLAMEN MAŠČEVANJA;
6. julija ob 18. uri ameriški film: GROM NAVADO in ob 20. uri ameriški film: KALIFORNIJSKE LUTKE;
9. julija ob 20. uri ameriški film: FOOTLOOSE.

prodam

STANOVANJSKO HIŠO V MURSKI SOBOTI PRODAM. Informacije pri odvetniku Danilu Hariju, telefon: 23-122 ali 26-469. M-3045
OBRAČALNIK FAVORIT 220 SIP in 3-delne brane, rabljeno, ugodno prodam. Stavešinci 13, p. Spodnji Ivanjci. M-12679
KRAVO, staro sedem let, brejo sedem mesecev, prodam. Mele 24. GR-12681
NOV HLADILNIK, pomivalno korito, plinski štedilnik in elemente ter posteljo, omaro, knjižno polico in fotelje, novo, prodam. Naslov v upravi lista. M-3091
STISKALNICO ZA KOMBAJN ZMAJ 780, kosilnico BCS, puhalnik za seno in pluge za manjši traktor prodam. Emil Šabjan, Kamovci 37, p. Dobrovnik. Ogled od 15. do 26. julija. M-3094
GARAŽNA VRATA IN TELEVIZIJSKE ANTENE prodam. Bakovci, Prečna 10, telefon: 76-041. M-3095
FORD XL PRODAM. Sebeborci 130. M-3096
DVA KOZLIČA, samčka, stara dva meseca, prodam. Aleš Maroša, Melinci 81, telefon: 71-372. M-3098
ZASTAVO 101, letnik 1974, in puhalnik za seno s cevmi prodam. Telefon: 78-614. M-3100
HIŠO V RADOVCIH PRODAM. Naslov v upravi lista. M-3101
MALE PUJSKE PRODAM. Vančna vas 17. M-3103
KAWASAKI KH 400 prodam. Belec, Miklošičeva 7, telefon: 22-384. M-3104
TOVORNI AVTO TAM 5500, letnik 1973, s kesonom, 4,20 m, prodam. Informacije: telefon 061 825-469. M-3105
ZASTAVO 101, letnik 1979, in motor za zastavo 101 prodam. Kupšinci 63. M-3106
ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, prodam. Grad 66. M-3107
MOTOR JAWA ČZ 175, rdeče barve, letnik 1974, naprodaj. Jože Titan, Bakovci, Kroška 16. M-3109
PARCELO V JUROVŠČAKU, primerno za vinograd in počitniško hišico prodam. Informacije: M. Sobota, Razlagova 10. M-3110
ZASTAVO 101, registrirano, letnik 1976, prodam za 280.000 din. Črenšovci 136. M—3113
GOLF, dizel, letnik 1985, paket S, temno moder, 5 vrat, dobro ohranjen, prodam. Telefon: 82-667. M—3114
MOTOKULTIVATOR GOLDONI, 8 km, z vsemi priključki za obdelavo vinograda prodam. Telefon: 82-599. M—3115
MALE PUJSKE PRODAM. Hoheger, Tišina 41. M—3116
KOSILNICO BCS IN PUHALNIK TAJFUN ZA SENO PRODAM. Flisar, Brezovci 64. M—3117
MERCEDES 220 DIZEL, letnik 1970, motor generalno obnovljen, prevoženih 48.000 km, prodam. Telefon: 70-066. M—3118
MALE PUJSKE PRODAM. Avguštin, Gederovci 37. M—3120
DIANO 6, letnik 1977, prodam. Telefon: 24-748. M—3121
ZASTAVO 750, letnik 1981, prodam. Telefon: 72-581. M-3122
DIANO GL, letnik 1979, prodam. Telefon zvečer: 26:122. M-3123
TRAKTOR STEYR, 30 KS, starejši tip, registriran, vozen prodam. Gančani 187. M-3126
126 P, letnik 1981, garažiran, prodam. Telefon dopoldne: 74-831, interna 289, popoldne: 74-548. M-3127
MALE PUJSKE PRODAM. Gradišče 31, p. Tišina. M-3128
KOMBAJN ŽMAJ 780 z raznimi rezervnimi deli po ugodni ceni prodam. Ogled zjutraj ali zvečer: Hodoš 67. M-3130
TRAKTOR IMT 558 prodam. Polana 37. M-3131
JADRALNO DESKO PRODAM. Informacije popoldne: telefon 26-102. M-3134
ENODRUŽINSKO HIŠO V ŠTRIGOVI, IV. gradbena faza, prodam. Informacije v večernih urah: 062 302-815. M-3135
ZASTAVO 750, letnik 1976, ugodno prodam. Velika Polana 123 d telefon dopoldne: 70-080. M-3136
ELEKTRONIC 90, letnik 1978, prodam. Stara 10, telefon: 25-487. M-3138
KLAVIR PRODAM. Vprašati po telefonu: Lendava, 75-579. M-3139
KRAVO, brejo sedem mesecev, prodam. Poznanovci 2. M-3140
KRAVO, staro osem let, brejo, prodam. Petanjci 44. M-3141
SEMENSKO PROSO IN JEČMENOVO SLAMO z njive prodam. Jože Marič, Murski Črnci 20, telefon: 76-503. M-3142
MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Brodarska 7. M-3143
ZASTAVO 101, letnik 1979, ugodno prodam. Ladislav Ori, Murska Sobota, Prežihova 6. M-3145
LADO 1500, letnik 1978, ugodno prodam. Ladislav Ori, Murska Sobota, Prežihova 6. M-3146
RENAULT 10. 1977, vozen, desni blatnik potreben popravila, ugodno prodam. Telefon: (069) 81-155. M-3147
SEME RDEČE DETELJE PRODAM. Kuzmič, Veščica 51. M-3148
KOMBAJN MASSEY FERGUSON, 630 S, prodam. Ivanovci 60, p. Fokovci. M-3149
BOBNE TAMA, veliki komplet, 6 kosov, s kovčki, činele paiste in zildijan prodam. Viljem Kovačik, Murska Sobota, Titova 1 b, telefon: 26-250. M-3150
ZASTAVO 101, letnik 1977, generalno obnovljeno, prodam. Vidovič, Cankova 23. M-3175
VRTNO KOSILNICO ALKO, 4-taktno, in gorilec za olje TISEM prodam. Petanjci 95 a. M-3151
KOSILNICO GORENJE MUTA, z vsemi priključki, dobro ohranjeno, po ugodni ceni prodam. Franc Iskra, Police 60, p. G. Radgona. M-3152
TOMOS 15 SLC, rdeč, kot nov, 1800 km, čelado nolan N-33 in fotoaparat ZENIT prodam. Lebar, Murska Sobota, Naselje B. Kraigherja 5, telefon: 22-124. M-3153
OBRAČALNIK BCS PRODAM. Kobilje 80. M-3154
ZASTAVO 750 S, zelo ohranjeno, ugodno prodam. Gregorčičeva 55, stanovanje 38 — Zlatko. M-3155
ENODRUŽINSKO HIŠO V BLIŽINI MURSKE SOBOTE prodam. Naslov v upravi lista. M-3157
ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK PRODAM. Puconci 4, telefon: 72-505. M-3158
AMI 8, letnik 1972, registriran do septembra 1986, prodam. Krajna 56. M-3159
ZASTAVO 101, 1978, in mizo za jedilnico prodam. Golubovič, M. Sobota, Lendavska 10. M-3160
KLETKO ZA KUNCE TER SAMICE, pripuščene ali ne, za pleme, beli novozelandec ali kalifornijec, prodam. Rankovci 15, p. Tišina. M-3161
SEME RDEČE DETELJE PRODAM. Krog, Brodarska 7. M-3162
MALE PUJSKE PRODAM. Krog, Trubarjeva 63. M-3163
RENAULT TL 4 SPECIAL, letnik 1978, registriran do marca 1987, prodam. Hozjan, Velika Polana 4. M-3164
LADO 1600, prevoženih 60.000 km, prodam. Ciril Metodova 42 a, telefon: 22-089. M-3165
TELEVIZOR GORENJE, črno-beli, star dve leti, prodam. Rakičan, Prešernova 9. M-3166
KAVČ TRISED IN PREPROGO, 3,5 × 4,5 m, prodam. Banfi, Cvetkova 18 a, telefon: 25-256. M-3167
SEME INKARNATKE PRODAM. Veščica 22.
BOXE 2 × 200 W z zvočniki in trobljami SELECTION ter dele za spačka prodam. Marko Husar, Ključarovci 8 a, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-19162
GOSPODARSKI OBJEKT ZA RUŠENJE (12 × 8,4 m), TELEVIZOR, črno-beli, IN MOTORNO ŽAGO DOLMAR (meč 45), ugodno prodam. Milan Božič, Šalinci 32 a, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-19161
FIAT 126 P, letnik 1981, športno urejen, nujno prodam. Stanislav Nedeljko, Kokoriči 27, 69242 Križevci pri Ljutomeru. IN-19163
DVE KRAVI PRODAM. Anton Majcen, Koračice 1, 62258 Tomaž pri Ormožu. IN-19164

Višnje za vlaganje prodajamo vsak dan v sadovnjaku ob kraškem jezeru. Višnje si lahko obirate sami.
Naročila sprejemamo po telefonu 76 692.

NESNICE, mlade jarčice, pasme hisex, rjave, spet naprodaj po 12. juliju po zelo ugodni ceni. Vsak kupec 10 jarčic dobi eno zastonj. Zato pohitite z ugodnim nakupom. Jože Soršak, Podlože 1, 62323 Ptujska Gora. In-19165
KRAVO PO IZBIRI, kontrola A, prodam. Markovci 6. M-3125
ŽETVENO NAPRAVO ZA KOSILNICO LAVERDA PRODAM. Velika Polana 37. M-3169
MARSHALL, 100 W, SUPER LEAD COMBO (za solo kitaro), ugodno prodam. Telefon: 76-091. M-3170
IBANEZ, DIGITALNI DELEY (EHO) IN BAS KITARO IBANEZ PRODAM. Telefon: 76-252. M-3171
126 P PRODAM. Jože Kolar, Nemčavci 23 a. M-3172
MALE PUJSKE PRODAM. Šalamenci 60. M-3173
FORD TAUNUS, letnik 1971, ugodno prodam. Cankova 55 b. M-3174
GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, prodam. Naslov v upravi lista. M-3212
BREJO KRAVO, po izbiri, telici in rezervne dele za traktor FERGUSON, 35 KS, ter male pujske, prodam. Petanjci 124. M-3213
ZASTAVO 101, prodam. Tel.: 22-056. M-3214
TRAKTOR IMT 560, star 1 leto, z 200 delovnimi urami in hidravličnim volanom, prodam. Fridau, Cankova 21. M-3215
VIŠNJE ZA VLAGANJE prodajamo vsak dan v sadovnjaku ob kraškem jezeru.
ZASTAVO 750, neregistrirano, vozno, ugodno prodam. Kocen-Brglez, Rinčetova Graba 1. IN-19172
DIANO, letnik 1979, dobro ohranjeno, prodam. Informacije: telefon 81-029. IN-19173
STOL ZA CIRKULARKO Z MIZO IN GATROM ZA ŽAGANJE DRV PRODAM. Ivanka Lah, telefon od 7. do 14. ure: (069) 81-046. IN-19175
KRAVO ali telico po izbiri, brejo in kosilnico LAVERDA prodam. Ambruž, Moravske Toplice, Cuber 31. M-3176
KAVČ — trised, nov, prodam. Telefon: 22-230. M-3177
KOSO DUBRAVA ZA TRAKTOR FERGUSON 35, gradbeni material: 1000 kosov opeke modul, 4 mreže (2 × 6), 120 kosov salonitnih plošč, 500 kg betonskega železa (dam na odplačilo) ter akacijev in cvetlični med prodam. Pečarovci 47, telefon: 77-117. M-3190
SVINJO z 12 pujski prodam. Beltinci, Gregorčičeva 39. M-3178
126 P, letnik 1978, prodam za 350.000. Telefon: 26-577. M-3179
TRAKTOR IMT 539 s koso, star tri leta, prodam. Černelavci, Ledavska 9. M-3180
WARTBURG KARAVAN, registriran, prodam. Marjan Granfol, Murska Sobota, Lendavska 17 b. M-3181
TRAKTOR IMT 539, dobro ohranjen, prodam. Ogled 6. julija 1986. Jože Ozmec, Ilovci 6, p. Miklavž pri Ormožu, telefon 062 716-161. M-MM
RAZNE REZERVNE DELE ZA KOMBAJN ZMAJ 780 prodam. Černelavci, Ledavska 9. M-3180
MLADO KRAVO, brejo štiri mesece, prodam. Odranci 202. M—3182
ZASTAVO 101 SPECIAL, letnik 1979, registrirano do januarja 1987, prodam. Dušan Petrovič, Št. Rozmana 6. M-31184
SEME RDEČE DETELJE PRODAM. Vereš, Krog, Trubarjeva 70. M-3184
KOMBAJN ZMAJ 780, pripravljen za žetev, prodam za 900.000 din. Velika Polana 12. M-3185
ZASTAVO 101 MEDITERAN, letnik 1980, prevoženih 48.000 km, registrirano do aprila 1987, prodam. Telefon po 15. uri: 26 504. M-3186
FORD ESCORD 1100, letnik 1972, ugodno prodam. Čarni, Titova 11 b. M-3201
HIŠO V MURSKI SOBOTI PRODAM. Naslov v upravi lista. M-3202
SVINJO, VISOKO BREJO, prodam. Rakičan. Partizanska 37. M-3203
BREJI KRAVI IN BREJI TELICI PRODAM. Tropovci 51. M-MM
TRAKTOR IMT 567 s prikolico, 5 t, ali brez, prodam. Rajmund Ficko, Vidonci 137. M-3187
OBDELOVALNO ZEMLJO V KRAŠČIH, 90 arov, prodam. Majda Makovec, Naselje 4, M. Sobota, telefon: 23-342. M-3188
RENAULT 18 TL, ohranjen, kot nov, prodam. M. Sobota, Miklošičeva 14. M-3189
GOLF, letnik 1978, prodam. Brezovica 16, Velika Polana. M-3191
VW 1300, prodam za 350.000 din. Telefon: 23-936. M-3192
STROJ ZA KEMIČNO ČIŠČENJE UGODNO PRODAM. Telefon: 069 70-022. M-3193
ORGLE YAMAHA YC 25 D, dvomanualne in elektronske bobne ROLAND TR 606 prodam. Telefon po 15. uri: 72-645. M-3194
JADRALNO DESKO IMGRAD D-1 prodam. Slave Klavore 12, telefon: 21-306. M-3195
KORUZO NA STORŽIH, približno 2 t, prodam. Albin Pepelnik, Bučečovci 12. M-3196
BIKCA, 300 kg, in teličko prodam. Mala Polana 85. M-3198
POHIŠTVO ZA SPALNICO prodam. Podlesek, Murska Sobota, Cankarjeva 50, telefon: 26-019. M-3199
PLASTIČNI ČOLN (kajak) za tri osebe prodam. Telefon: 23-038. M-3200
ZAMRZOVALNIK GORENJE, 200 l, prodam. Horvat, Stara ulica 4, telefon: 23-531. M-3205
MANJŠO NEDOGRAJENO HIŠO NA GORIČKEM, primerno za počitniško hišico, prodam. Telefon: 77-142. M-3206
SEME RDEČE DETELJE prodam. Krog, Trubarjeva 19. M-3207
TRAKTOR STEYR, 28 KS (žaba), z varnostnim lokom in opravljenim tehničnim pregledom prodam. Franc Ružič, Nedelica 57, p. Turnišče. M-3208
BARVNI TELEVIZOR GORENJE, star sedem let, prodam. Horvat, M. Sobota, Mojstrska 1. telefon 26-574. M-MM
GOLF 1300, v odličnem stanju, garažiran, prevoženih 35.000 km, prodam. Naslov v upravi lista. M-3209
DVA FOTELJA IN DVOSED (ležišče) prodam. Mojstrska 1, 25-233. M-3210
DVOSOBNO STANOVANJE V SREDIŠČU MURSKE SOBOTE PRODAM. Telefon: 22-981. M-3211

VESTNIK

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/I. Ureja uredniški odbor:

Štefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušah Loparnik, Feri Maučec (šport), Bernarda Peček, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Žunec, Endre Gonter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I, telefoni: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383: direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelek, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništvo Gornja Radgona 74 597, dopisništvo Lendava 75 085 in dopisništvo Ljutomer 83 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 4.500,—, polletna 2.250,— din; letna naročnina za tujino 322 šilingov, 46 mark, 24 kan. dol., 18 am. dol., 38 šv. frankov; letna naročnina za delovne organizacije 6.000,— din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900—603—30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100—620—00112—5049512. Cena posamezne številke je 120,— din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

KOMPAS JUGOSLAVIJA

Kompas Jugoslavija
Tozd Mejni turistični servis
Ljubljana, Pražakova 4
Poslovna enota Gornja Radgona

VABI K SODELOVANJU

delavce za prodajo v prosti carinski prodajalni v Gornji Radgoni, ki bo poskusno obratovala 3 mesece, z naslednjimi pogoji:

— srednja šola ali V. stopnja trgovske smeri ali VKV prodajalec.
— pasivno znanje dveh tujih jezikov (obvezno nemški).
— 1 leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas (za tri mesece) z začetkom obratovanja proste carinske prodajalne, predvidoma avgusta 1986.

Če želite postati delavci Kompasa, pošljite pisne vloge v 15 dneh od objave na naslov: KOMPAS JUGOSLAVIJA, TOZD MEJNI TURISTIČNI SERVIS, Ljubljana, Pražakova 4.

krvodajalci

KLJUČAROVCI: Majda Vrbnjak 7, Štefka Bibjanko 7, Franc Škof 4, Irma Marinič 9, Jožef Kosi 6, Janko Cof 9, Jelka Jurinec 6, Stanislav Klemenčič 5, Jože Sagaj 7, Karel Prijol 4, Marjan Žganc 2, Franc Budja 4, Štefka Hanžič 4, Štefan Hanžič 6, Jakob Skuhala 9, Alojz Zamuda 1, Anton Budja 2, Elizabeta Kosi 4, Katarina Kosalec 2, Peter Kosalec 2, Vekoslav Klemenčič 2, Justina Lašič 6, Jože Kosi 19, Anka Kosi 7, Marija Rajh 6, Marija Brumen 1, Emil Marinič 9, Janko Bernjak 6, Bojan Jagodic 2, Franc Poredoš 3, Alojz Klobučar 2, Jožica Poredoš 3, Franc Vičar 1, Franc Rajh 1, Terezija Stranjšak 15, Branko Budja 1, Ana Vrbnjak 5, Frančiška Kosi 6, Štanko Stanjko 3,

KRIŽEVCI: Olga Mavrič 7, Feliks Mavrič 5, Zvonka Čirič 6, Branko Cirič 4, Ana Prša 8, Anica Črček 7, Črček Jože 8, Stanko Onišak 8, Drago Rakoša 6, Marija Rakuša 7, Miran Petovar 2, Marija Petek 8, Anica Štumpf 8, Franc Štumpf 9, Martin Petovar 6,

BORECI: Emil Ranca 8, Milan Antolin 4, Ciril Zrnec 6, Ciril Vičar 4, Emalija Vičar 5, Lojzka Ivanjšič 3, Kristina Sušec 26, Janez Fridau 16, Milena Antolin 1, Davorin Žnidarič 1, Marija Vogrinec 4, Janez Žinko 11,

ILJAŠEVCI: Anton Petovar 8, Ivanka Skuhala 2, Mira Skuhala 6,

KRVODAJALCI OD DRUGOD: ABC POMURKA: Gomboši Franc 26, Drago Durič 8, Jože Fister 12, **SO MURSKA SOBOTA:** Miran Žilavec 20, **POMURJE:** Vinko Jerič 26, Jože Bobovec 10, Stane Jurkovič 41, **POMURSKI TISK:** Andrej Šijanec 35, Marija Cigan 3, Aleksander Lukašev 39, **PANONIJA:** Štefan Rituper 11, Karel Fujs 7, **MARKIŠAVCI:** Branko Črešnjovnjak 36, **PUCONCI:** Jože Ošlaj 78, **KROJ:** Gjergjek Bogomiro 1, **MURA:** Andrej Horvat 5, Miran Pajek 4, **KZ PANONKA:** Bela Železen 13, **AUTORADGONA:** Jože Kardoš 11, **BLISK:** Franc Semenič 30, **IMGRAD:** Drago Ferenc 1, **PLANIKA TURNIŠČE:** Marija Horvat 4, **IVANJCI:** Franc Klar 21, **POTROŠNIK:** Stanislav Tornar 6, **ZD LENDAVA:** Dr. Gustav Fodor 34

poroke

Štefan LUKAČ, likalec, Rankovci 47 in Marija SLANA, šivilja, Murska Sobota, Lendavska 4, Alojz GAŠPAR, finomehanik, Tropovci 29 in Cvetka BAGOROŠ, vzgojiteljica, Petanjci 53, Drago KOUDILA, ekonomski tehnik, Petanjci 35/a in Bernardka HOLSEDL, medicinska sestra, Petanjci 51/b, Avgust NEMEC, zidar, Murska Sobota, Cankarjeva 61 in Irma GORENČEC, upokojenka, Gradišče 58, Miroslav ZELKO, miličnik, Tropovci 61 in Marija HAUKO, konvekcijska tehnica, Petanjci 2, Srečko HANŽEKOVIČ, avtomehanik, Bučečovci 24 in Marija BAKAN, likalka, Gradišče 32, Jožef HORVAT, mizarski delavec, Tišina 72 in Jožefa CIGUT, kmetovalka, Satahovci 27, Franc IVANIČ, lepilec blaga, Petanjci 51/f in Verica PAJŽLAR, polagalka tkanin, Petanjci 38.

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustila naša draga teta in sestra

Otilija Gašpar

iz Prosečke vasi

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, ter vsem, ki so drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.
Prisrčna hvala g. župniku in pevcem za pogrebni obred in govorniku KS za besede slovesa.

Prosečka vas, 2. junija 1986

VSI NJENI

sobe

GARSONJERO V MURSKI SOBOTI VZAMEM V NAJEM. Janez Perš, Šulinci 62, p. Petrovci. M-3119

ENO- ALI DVOSOBNO STANOVANJE IŠČE MLADA DRUŽINA. Telefon: 24-472. M-3144

zaposlitve

UČENCA ALI UČENKO ZA PRIUČITEV V FOTOGRAFSKI STROKI SPREJMEM. INFORMACIJE PO TELEFONU: 81-487 ali osebno. Fotoatelje Tivadar, Ljutomer. IN-19168

NATAKARICO IN ČISTILKO ZAPOSLI GOSTILNA ZDENKA ZELENIK, ČRENŠOVCI. Hrana in stanovanje v hiši, drugo po dogovoru. Telefon: 70-010. M-3102

razno

AVTOMEHANIČNO DELAVNICO ZA TOVORNA VOZILA V LENDAVI VZAMEM V NAJEM. Informacije dopoldne, telefon: 81-487. IN-19167

PREKLIC!
Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 19725/1, izdano pri KZ Panonka M. Sobota. Etelka Husar, Martjanci 33. M-3129

Obvestilo!
Obveščam, da sem odprl delavnico (popoldanska obrt) za montiranje TV in radijskih aten. Za obisk in naročila se priporočam. Franjo Škrnjug, Gornja Radgona, Porabska 2. GR-12682

DELOVNE ORGANIZACIJE IN LASTNIKI TEHTNIC!

S 1. julijem sva odprla servis za popravilo tehtnic in uteži. Če dvomite o točnosti vaše tehtnice, se oglasite v nekdanji Šiftarjevi delavnici na Cankovi ali po telefonu: 76-684 ali 76-665 — popoldne. Priporočata se Viktor Jug in Janez Mencigar, Cankova 36. m-3197

Ni hujših bolečin,
kot na tebe je boleč spomin . . .

V SPOMIN

2. julija minevata dve leti, odkar nas je zapustila žena, mama in babica

Frančiška Sovec

roj. Vamberger iz Stanetinec

Hvala vsem, ki ji v spomin prižigate sveče ali za hip postojite ob njenem grobu.

ŽALUJOČI: VSI, KI SMO JO IMELI RADI

ZAHVALA

Prenehalo je biti dobro srce naši dragi mami in stari mami

Tereziji Bukvič

iz Lemerja 47

Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so ji darovali vence in cvetje ter drago pokojnico v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku.
Iskrena hvala govorniku za besede slovesa, pevcem za odpete žalostinke ter č. g. duhovniku za opravljeni obred.

Žalujoči: hčerka Vilma, sinovi Ludvik, Zoltan, Franc, Štefan, Erni in Vili ter snahi Angela in Katica z družinami.

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

Franc Smodiš

iz Stanjevec

Vsem sorodnikom in znancem iskrena hvala za podarjene vence in šopke.

Žalujoči: žena Vilma, sin Franc, sin Štefan z Lolo, sin Anton, hčerka Gizela s sinom Marjanom ter hčerki Marija in Slavica z družinama

---

Po livadi se ozremo,
hiša prazna tam stoji,
vrata nemo so priprta,
ker v hiši drage mame ni.

ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je po daljši bolezni za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

Terezija Lazar

iz Stanjevec

Ob tej boleči izgubi se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom, botrini in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam izrekli sožalje.
Hvala tudi vsem, ki so jo med njeno boleznijo obiskovali in tolažili. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem, in godbi za odpete in odigrane žalostinke, gasilcem in predstavnici KS za ganljivo slovo ob odprtem grobu.
Hvala vsem, ki so našo drago pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti ter ji poklonili prelepe vence in šopke.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Stanjevci, 12. junija 1986

V globoki žalosti: hčerka Irma, vnukinja Cvetka z družino iz Nemčije, sestra Gizela z družino in drugo sorodstvo.

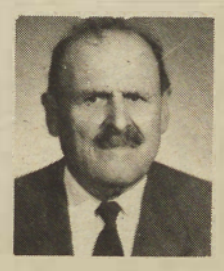

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

Jože Kuronja

iz Križevec

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami.
Zahvaljujemo se g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovilne besede ter dr. Kiršnerju in medicinski sestri Eriki Časarjevi za lajšanje bolečin.
Prisrčna zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sovaščanom, ki so nam v tem težkem trenutku stali ob strani.

Križevci, 6. junija 1986

VSI, KI SMO GA IMELI RADI

Tam po gaju se ozremo,
hiša prazna tam stoji,
vrata nemo so priprta,
ker tebe draga mama več v hiši ni.

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša draga mama, mamica in sestra

Verona Čeh

iz Nedelice 54 a

Ob tej težki, nepričakovani izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem, posebno družini Režonja, g. kaplanu za pogrebni obred in pevkam za odpete žalostinke. Hvala govornici Mariji Gerkeš za zadnje slovo, sodelavcem Zavoda za usposabljanje invalidne mladine Kamnik in sosedom z Gmajnice. Vsem iskrena hvala za podarjene vence in cvetje ter prispevke za sv. maše.

Žalujoči: sinova Ivan in Štefan z družinama ter sestri Agata in Barica z družino, vnuki Ivanka z družino, ter Ivan, Matejka in Viki

---

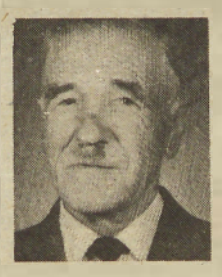

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedija in pradedija

Franca Huiča

iz Tišine št. 44

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom prijateljem in znancem, za darovane vence in cvetje.
Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS Tišina za ganljivo slovo ob odprtem grobu, GD Tišina za vso pozornost in izkazano čast ter vsem, ki ste dragega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti, ter vsem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč. Tišina, 12. 6. 1986

Žalujoči: otroci Jožefa, Marjeta, Franc, Stanko in Marija z družinami

---

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je po dolgi in težki bolezni zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Ludvik Temlin

iz M. Sobote

Ob tej boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali in nam izrekli sožalje ter darovali vence in cvetje. Posebna zahvala zdravnikom in medicinskemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za lajšanje bolečin. Hvala g. senioru Novaku za opravljeni pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS Park tov. Raplu za poslovilne besede.

M. Sobota, 6. 6. 1986

ŽALUJOČI: VSI NJEGOVI

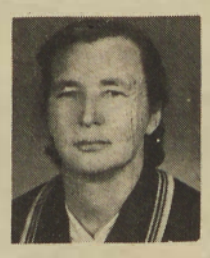

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je po kratkotrajni bolezni za vedno zapustila naša draga mama, tašča, stara mama in teta

Etelka Graber

iz Dolge vasi 147 K

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Posebna zahvala dr. Koltajevi in osebju kirurškega oddelka, zdravstvenemu osebju iz Dobrovnika za lajšanje bolečin, g. župniku za pogrebni obred, pevkam za odpete žalostinke, delovnemu kolektivu OŠ Dobrovnik in PM Lendava.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerki Etelka in Helena z družinama

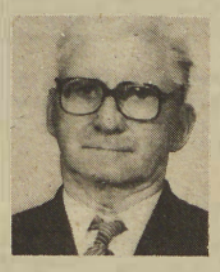

A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, oj dan solzan,
težko bilo se je ločiti,
a solze vse, ves jok zaman.
(Gregorčič)

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je po daljši bolezni za vedno zapustil dragi mož, oče, dedek, brat, stric in tast

Joško Ritlop

iz Črenšovec 38

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, posebno Mariji Varga, sosedom, znancem, gasilcem, govorniku ob odprtem grobu in duhovniku za obred.
Posebej se zahvaljujemo kolektivom: ZD Lendava, Klinični center Ljubljana, Vrtec Pobrežje Maribor, Rašica TOZD Beltinka ter vsem, ki so mu poklonili vence, cvetje ali v dobrodelne namene.
Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Črenšovci, 15. junija 1986

VSI, KI SMO TE IMELI RADI

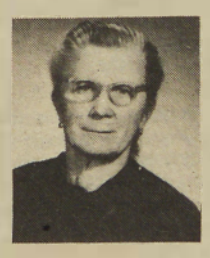

Ljubezen, delo in trpljenje,
bilo tvoje je življenje,
nam ostala je praznina
in velika bolečina.

V SPOMIN

23. junija mineva eno leto, odkar je kruta usoda iztrgala od nas, našo drago ženo, mamo, taščo in babico

Emo Žigo

roj. Zieger
iz M. Sobote

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem, ki ste drago pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in vence, darovali za maše, nam pa pisno ali ustno izrekli sožalje in sočustvovali z nami. Hvala dobrim sosedom, prijateljem in znancem, pevcem in pevkam za odpete pesmi.
Posebna hvala vsem tistim, ki obiskujejo njen grob, prinašajo cvetje in prižigajo sveče, nam v tolažbo.

VSI NJENI, KI SO JO SPOŠTOVALI IN IMELI RADI

Skupščinsko zasedanje v Murski Soboti

Dolgoročno načrtovanje z zamudo

Delegati vseh treh zborov skupščine občine v Murski Soboti so na ponedeljkovem skupnem zasedanju najprej sprejeli poročilo o uresničevanju usmeritev resolucije za leto 1986 pri razporejanju dohodka ter delitvi sredstev za osebne dohodke v organizacijah združenega dela soboške občine. Po periodičnih obračunih je ugotovljeno, da so v 36 organizacijah kršili omenjena določila, zato je izvršni svet takoj začel z usklajevanjem. Zdaj je pravi čas, da v združenem delu uskladijo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo, kajti po znanih polletnih rezultatih ne bo nikakršnih odstopanj, saj bo izvršni svet sprejel določene ukrepe.

Sicer pa so največ pozornosti namenili sprejemu predloga dolgoročnega načrta soboške občine do leta 2000. Uvodno razlago je imel član izvršnega sveta Vlado Kerec, ki je med drugim omenil, da s sprejemom tega pomembnega razvojnega dokumenta kasnijo že najmanj za pol leta, ker bi ga morali potrditi ob koncu lanskega leta. Poglavitni vzrok je v dolgotrajnih pripravah prostorskega dela načrta, o katerem je bilo v krajevnih skupnostih izrečenih veliko pripomb, poleg tega pa je v tem času prišlo do spremembe namembnosti prostora, zlasti še kmetijskih površin. V ta namen so strokovni delavci Zavoda za ekonomiko in urbanizem izdelali obsežno kartografsko gradivo. V njem se predvideva tudi skladen mnogosredišči razvoj soboške občine, iz obsežne javne razprave pa so, kot smo slišali na skupščinskem zasedanju, upoštevali več kot polovico pripomb iz krajevnih skupnosti, medtem ko druge, zaradi širših družbenih usmeritev, niso mogli sprejeti. Delegati so soglašali tudi s konkretnimi pripombami odbora za družbenogospodarske odnose. To velja tako za strategijo nadaljnjega razvoja mesta Murska Sobota kot primestnih naselij in drugih krajev v soboški občini, pri čemer je treba določneje opredeliti nekatere demografske pokazatelje. Menili so, da je pripravništvo potrebno zagotoviti vsem; tudi z višjo in visoko izobrazbo. V dokumentu pa naj bi bolj opredelili tudi vlogo kovinskopredelovalne industrije in dolgoročni razvoj trgovske mreže.

Vsekakor pa je bila razprava o dolgoročnem razvoju soboške občine do leta 2000 predolga in utrujajoča za večino delegatov, ki so morali pokazati dokajšnjo mero strpnosti ob nekaterih predlogih in celo dopolnilih, ki so se pozneje pokazala za neupravičene. Čudno je, da so znova pogrevali zadeve, ki so jih delegati iz krajevnih skupnosti sprejeli že v aktih za minulo srednjeročno obdobje. Veliko vprašanj je bilo zlasti o zazidalnih načrtih in poselitvah kmetijskih zemljišč, kjer so dobro znani predpisi in ni možno računati na odstopanja. Šele z izdelavo krajinske zasnove, je bilo poudarjeno v razpravi, bodo mnoge zadeve jasnejše, kar velja tudi za predvideno gradnjo hidroelektrarn na reki Muri. Nič manjšega pomena niso kadrovska politika, obveščanje in zaposlovanje mladih, kar je dobilo ustrezno mesto v sprejetem dolgoročnem načrtu razvoja soboške občine do konca stoletja.

Z nekaterimi pripombami so delegati soglašali tudi z usmeritvami predloga družbenega načrta soboške občine v srednjeročnem obdobju 1986—1990, kjer pa ne bi smeli pristajati na nadaljnje zaostajanje za povprečjem v SR Sloveniji. Določeni gospodarski pokazatelji namreč na to jasno opozarjajo.

Milan Jerše

SODIŠINCI

Vaško-gasilski dom — pomembna pridobitev

Preteklo nedeljo je bil v Sodišincih, vasici ob avstrijski meji, pravi krajevni praznik, praznik kakršnega ne pomnijo. Namenu so predali lepi nov in prostoren vaško-gasilski dom, ki so ga zgradili po več letih krajani s skupnimi močmi in veliko dobre volje. Pomagali pa so jim tudi krajevna skupnost Gederovci in skupnost za varstvo pred požari občine Murska Sobota. Pri gradnji vaško-gasilskega doma so krajani Sodišinec poleg 3,050.000 dinarjev samoprispevka, 1,500.000 dinarjev sredstev gasilskega društva, opravili okrog 3.500 prostovoljnih delovnih ur, nad 30 prevozov in še prostovoljne prispevke. Novi vaško-gasilski dom, ki je vreden okrog 50 milijonov dinarjev, je pomembna pridobitev in delovna zmaga, saj ga bodo lahko koristno uporabljala društva in družbeno-politične organizacije, svoje prostore so dobili gasilci, lepa dvorana pa bo tudi omogočala kulturne in druge prireditve.

Na slavnostni otvoritvi je o tej pomembni pridobitvi za kraj Sodišince govoril predsednik gasilskega društva Sodišinci Franc Fujs, v imenu občinske gasilske zveze Murska Sobota je spregovoril Ivan Smodiš, v imenu krajevne skupnosti Gederovci pa predsednik sveta Drago Džuban, ki je objekt predal namenu. Ob tej priložnosti so pripravili tudi krajši kulturni program.

F. Maučec

POSTANEK PRI BLATENSKEM KOSTELU — Konec minulega tedna smo s skupino pomurskih zgodovinarjev v madžarski županiji Zala, poldrug kilometer od Zalavara, nekdanjega Blatograda ob Blatnem jezeru, obiskali tisočletje in več stare zidne ostanke triladijske bazilike, ki so jo v časih slovanskega kneza Koclja postavile roke naših prednikov. Nekoč je tu stal sloviti blatenski kostel in ob misli nanj se nam je pozabljena Spodnja Panonija spet približala. (B. Z.)

BOGOJINA

Glas mladih pevcev

Osnovna organizacija ZSMS tudi za letos pripravlja pevsko tekmovanje za mlade pevce amaterje. Dogovarjajo se za instrumentalno spremljavo, obenem pa v osnovni mladinski organizaciji zbirajo prijave. Te bodo sprejemali vse do 10. julija, prireditev pa bo 20. julija ob osmih zvečer. Če zapišemo željo bogojinske mladinske organizacije, potem mladi s krepkimi grli zberite pogum in se prijavite! V. F.

Nastop na Madžarskem

Tako kot se zamejski Slovenci predstavljajo v Cankarjevem domu v Ljubljani — Porabci so tam gostovali lani — tako nameravajo na Madžarskem vrniti gostoljubje in omogočiti predstavitev tudi kulturnim skupinam pripadnikov madžarske narodnosti v Pomurju. Gostitelj bo Železna županija in od tam je že prišlo povabilo za gostovanje, ki ga bodo organizirali 14., 15. in 16. novembra v Szombathelyu in Körmendu ali Oriszentpétru. O predlogu programa so minuli ponedeljek v Lendavi razpravljali na seji komisije za narodnostna vprašanja in obmejne stike pri pomurskem medobčinskem svetu SZDL. Povabilo so z zadovoljstvom sprejeli in imenovali pripravljalni odbor, ki bo vodil priprave za omenjeno gostovanje narodnostnih kulturnih skupin v Ljudski republiki Maržarski.

J. G

LJUTOMER

ELEKTRIKARJI — REKORDERJI MED PREKORAČITELJI

Družbene usmeritve pri razporejanju dohodka se v občini Ljutomer ne uresničujejo. Dohodek je v prvih treh mesecih letošnjega leta porasel za 95 odstotkov v primerjavi z lanskim letom, razporejena sredstva za osebne dohodke in skupno porabo pa so se povečala za 106 odstotkov in presegla rast dohodka za 12 odstotkov. V sestavi dohodka se je delež sredstev za osebne dohodke povečal z 59 na 65 odstotkov.

Od skupno 35 organizacij združenega dela je določila resolucije o razporejanju dohodka v občini Ljutomer kršilo (preseglo) 15 ozdov.

Rekorder je vsekakor Elektro Maribor, saj so sredstva za osebne dohodke rasla 340,5 odstotka hitreje, kot je rasel dohodek. Med drugimi prekoračitelji so v glavnem kmetijski ozdi in temeljne organizacije, katerih matična delovna organizacija je zmeraj občine Ljutomer.

Med večje prekoračitelje bi lahko prišteli še Ljutomerčanova tozda Les (214,9 %), in Močna krmila (163,0 %), pri drugih 13 prekoračiteljih pa so sredstva za osebne dohodke rasla z manj kot 100 odstotki za rastjo dohodka.

Nekatere družbenopolitične organizacije in telesa skupščine občine so o tej problematiki že razpravljale in oblikovale določena stališča, med katerimi je najpomembnejše to, da naj ne bi začeli z lovom na čarovnice (tam kjer to ni potrebno) in da bi se s posameznimi organizacijami združenega dela morali pogovoriti, kako povečati dohodke, da bi opravičili takšno rast sredstev za osebne dohodke. Dejstvo je, da občina Ljutomer še vedno zaostaja za republiškim povprečjem in kljub tako visokim preseganjem rasti zaostajanja nikakor ne morejo zmanjšati.

Dušan Loparnik

Dragi naročniki in bralci!

Dolgo smo upali, da nam ne bo treba pisati tega sporočila, toda cenovni mlini so bili močnejši od našega upanja: v drugi polovici leta vas bo pismonoša obiskal s položnico, na kateri bo zapisan znesek 1.500,00 dinarjev, v kolportaži pa bo že cena te številke Vestnika 120,00 dinarjev. Ob polletju se je papir že drugić podražil za 30 odstotkov (najmanj enkrat pa se bo podražil še do konca leta). Tudi tiskarski stroški gredo vsak mesec navzgor za okoli 8 odstotkov, do konca leta pa je še šest mesecev!

Pri časopisih je pač tako, da naročniki oziroma bralci nikoli ne plačajo zanje toliko, kolikor v resnici stanejo. In tudi pri Vestniku je tako. Lani je naročnina krila 35 odstotkov cene časopisa, 50 odstotkov so znašali prihodki iz reklam in oglasov, 15 odstotkov pa prispevki pomurskih občin. V petih mesecih letos ni bistvene spremembe: naročnina 40 odstotkov, prihodki z reklamami in oglasi 44 in sofinanciranje občin 16 odstotkov. Da bi to razmerje, je vsekakor v prid naročnikom, obdržali, je potrebna že omenjena podražitev, s katero bomo še naprej obdržali sedanji obseg tednika. Trudili se bomo ohraniti vaše zaupanje z aktualnim pisanjem z vseh koncev Pomurja. Ne zavrnite pismonoše, ko se bo enkrat po septembru oglasil pri vas s položnico — hvala!

In še o zadevi, ki vznemirja vas in nas: pogostokrat se zgodi, da ta ali oni naročnik ne dobi Vestnika. Krivda je v zastarelem načinu naslavljanja v tiskarni. Upamo, da bomo že čez nekaj mesecev prešli na računalniško naslavljanje, to pa pomeni manj nevšečnosti in kar je najpomembnejše — redno dostavo Vestnika.

STRAŽNA KRAJINA SE PREBUJA

Večini današnjih Pomurcev madžarska beseda Orseg ničesar ne pomeni, goričkim prebivalcem ob madžarski meji pa govori o deželici, h kateri so bile prištete tudi njihove vasi, seveda v časih svetoštefanske krone in kasnejše avstroogrske monarhije. Örseg je v svobodnem prevodu Stražna krajina. Že nekoč je zajemala 18 vasi in četudi je konec prve svetovne vojne zgubila Hodoš, Krplivnik . . . in druge kraje, je danes spet polnoštevilna, kajti pridjali so ji manjkajoče kraje v notranjosti Madžarske. To je madžarski skrajni jugozahod, najbolj oddaljen od prestolnega mesta in najmanj razvit v gospodarskem pogledu. Nič čudnega, če se stika z najmanj razvitim slovenskim območjem — Prekmurjem.

Državni načrti razvoja so v svoji splošnosti velikokrat nedosledni, celo krivični do posameznih območij, zato je v takih primerih še kako pomembno, če se upošteva pobuda prizadetih prebivalcev. Tako je bilo tudi v primeru Örsega: država je napredovala, njen del pa ni bil deležen niti omembe vrednih obljub. V takih razmerah se je rodila samosvoja oblika spodbujanja napredka v Stražni krajini — Klub prijateljev Örsega. Njegov sedanji predsednik (je tudi železnožupanijski podpredsednik) Ferenc Szele je z naslednjimi besedami orisal nastanek kluba:

— Najprej je imela manjša skupina ljudi v mislih dejavnosti, ki bi pospešile napredek v pokrajini, zato so začeli organizirano delovati v letu 1980. Največ bi morali storiti predvsem tisti, ki so bili na tem območju rojeni, pa zdaj živijo drugje. Pri nastajanju pa so ugotovili, da ne gre za majhno skupino, ampak za kar številčno organizacijo, zato so se organizirali v Klub prijateljev Örsega. Tako šteje zdaj že prek 500 članov, kar je zelo spodbudno, kajti poleg opravljenega dela je še veliko nerešenih nalog.

V klubu so za sekretarja izvolili kar predsednika občine v Oriszentpetru Jenoja Prema. Zadovoljen je z opravljenim delom, še posebej pa z ugotovitvijo, da so v obmejni občini poleg sle po napredku zbudili tudi željo po povezovanju čez mejo — z Madžari v Avstriji in Sloveniji. Pred dnevi so jih obiskali odposlanci krajevne skupnosti Salovci in z njimi so pretresli pobude in možnosti, na nedeljskem praznovanju pa je v Oriszentpetru že nastopil mešani pevski zbor kuda Örseg s Hodoša. Po besedah predsednika društva Ludvika Orbana je bil to prvi nastop, a upajo, da ne zadnji. Prišlo naj bi do izmenjav v različnih dejavnostih kulture pa tudi na gospodarskem in športnem področju.

Tako se Stražna krajina prebuja. Najprej je najnujnejše postorila zase, in zdaj, ko je že malo zadihala, poskuša spodbuditi sosede, pa čeprav so za mejo, v drugi državi. J. Šabjan

— Ohranjanje kulturnega izročila je med prednostnimi nalogami in v tem ima velik delež ljudsko stavbarstvo. Takih vhodnih vrat danes gotovo ne najdete nikjer v Stražni krajini, zato bo ostala prihodnjim rodovom fotografija; morda pa si bo kak zanesenjak v prostem času sam izdelal tako leso.

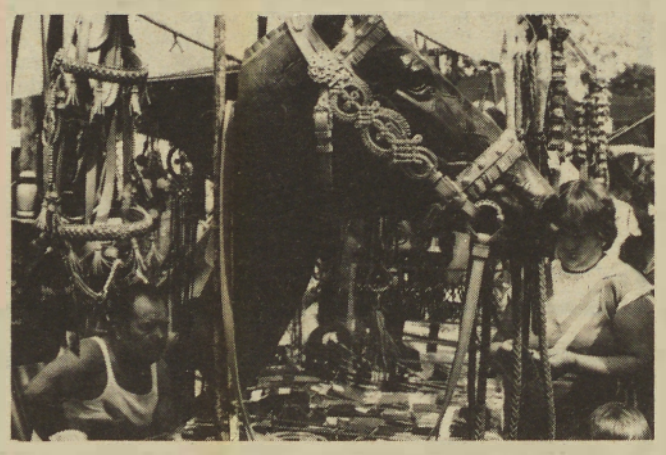

Tudi najbolj množična vsakoletna prireditev Sejem Örsega (prej se je imenovala Dnevi Örsega) je delo Kluba. Množica rokodelcev kar dva dni ponuja svoje lične, a kar je še najbolj pomembno — izvirne izdelke. Mnogi med njimi so priznani ljudski umetniki.

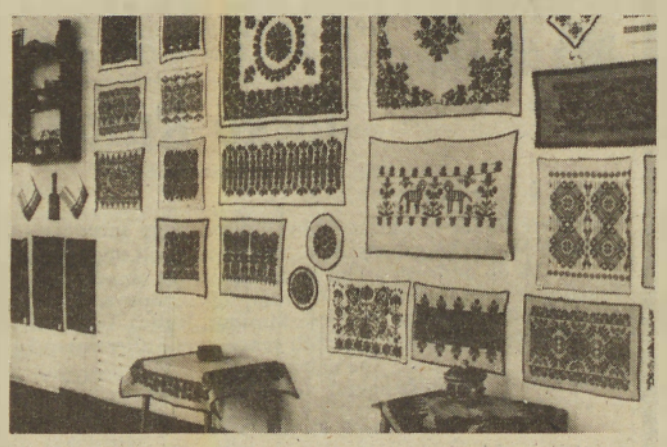

— Po številu druga dejavnost so razstave. Letos smo videli odličen izbor domačih rokodelcev in etnografsko zbirko.

— Čeprav ne sodi neposredno v Stražno krajino, je Karel Dončec iz sosednjega Porabja stalen gost na razstavah in sejmih (možak s kapo). Ponaša se z naslovom ljudskega umetnika, sicer pa njegova lončevina sama govori o kakovosti in izvirnosti.

Pristni material in kroj pastirja s puste sta spretnemu oblikovalcu osnova za sodobno pregrinjalo. Takih domiselnosti je bilo na nedeljskem sejmu veliko.